Nr. 5. **Warszawa, dnia 31 marca 1930 r.** **Rok XIII.**

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH.

Prenumerata roczna 12 zł. **Cena egzemplarza 1 zł.**

Adres Redakcji: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, ul. Nowy Świat 69, Wydział Org. Prawny Tel. 220-20.

Adres Administracji: Komisarjat Rządu, ul. Senatorska Nr. 12. Telef. 96-87.

TREŚĆ:

I.

Przedruki z Dziennika Ustaw R. P.

z 19 marca Nr. 19 Rok 1930

Poz. 148. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 1 marca 1930 r. w sprawie odstąpienia gminie m. st. Warszawy na cele rozbudowy miasta gruntów państwowych na stokach Cytadeli w Warszawie.

Poz. 149. Rozporządzenie Ministra Komunikacji z dnia 31 grudnia 1929 r. w sprawie zmiany statutu dyrekcyjnej rady kolejowej.

Na podstawie art. 3 ustawy z dnia 15 kwietnia 1921 r. w sprawie powołania Państwowej Rady Kolejowej (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 226) oraz art. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 września 1926 r. w sprawie ustanowienia urzędu Ministra Komunikacji (Dz. U. R. P. Nr. 97, poz. 567) zarządzam co następuje:

§ 1. Punkt 1 § 3 statutu dyrekcyjnej rady kolejowej, stanowiącego załącznik do § 9 rozporządzenia wykonawczego Ministra Kolei Żelaznych z dnia 17 października 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 91, poz. 675) otrzymuje następujące brzmienie:

„1) z tylu przedstawicieli województw, mianowanych przez odnośnych wojewodów, ile województw obejmuje dany okrąg dyrekcji kolei państwowych, przyczem miasto st. Warszawa stanowi odrębną jednostkę administracyjną, równorzędną województwu. Najmniej wchodzi do rady czterech przedstawicieli województw".

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 150. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 24 lutego 1930 r. w sprawie zmian w organizacji urzędów skarbowych podatków i opłat skarbowych oraz komisyj szacunkowych do spraw podatków dochodowego i przemysłowego w okręgu administracyjnym izby skarbowej w Kielcach.

Poz. 151. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 4 lutego 1930 r. w sprawie wykonania art. 91 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o Straży Granicznej.

Poz. 152. Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 6 marca 1930 r. o ulgach celnych.

Poz. 153. Rozporządzenie Ministra Spraw Wojskowych z dnia 14 lutego 1930 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o zakresie działania Generalnego Komisarza Cywilnego i komisarzy cywilnych na obszarze objętym stanem wojennym.

Na podstawie art. 19 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 stycznia 1928 r. o stanie wojennym (Dz. U. R. P. Nr. 8, poz. 54) zarządza się co następuje:

§ 1. Na czas istnienia stanu wojennego, ustanawia się przy Naczelnym Wodzu urząd Generalnego Komisarza Cywilnego — zaś przy organach władzy wojskowej oznaczonych przez Naczelnego Wodza, stanowiska urzędowe komisarzy cywilnych.

Zadaniem Generalnego Komisarza Cywilnego oraz komisarzy cywilnych jest regulowanie stosunku między armją, a ludnością cywilną i władzami cywilnemi w granicach wskazanych w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 stycznia 1928 r. o stanie wojennym, oraz w niniejszem rozporządzeniu.

§ 2. Generalnego Komisarza Cywilnego mianuje Naczelny Wódz w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych z chwilą wprowadzenia stanu wojennego. Osoba Generalnego Komisarza Cywilnego jest przewidziana już w czasie pokoju w drodze porozumienia między Generalnym Inspektorem Sił Zbrojnych a Ministrem Spraw Wewnętrznych.

Generalny Komisarz Cywilny wchodzi w skład Kwatery Głównej Naczelnego Wodza i podlega mu pod względem osobowym i służbowym.

§ 3. Organem pracy Generalnego Komisarza Cywilnego jest Biuro Generalnego Komisarza Cywilnego. Organizację i skład osobowy tego Biura ustala organizacja Kwatery głównej Naczelnego Wodza.

Personel Biura mianowany jest przez Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Naczelnym Wodzem. Personel ten podlega Generalnemu Komisarzowi Cywilnemu pod względem osobowym i służbowym.

Obsada Biura ma być przygotowaną już w czasie pokoju przez Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Generalnym Inspektorem Sił Zbrojnych.

§ 4. Generalny Komisarz Cywilny jest referentem Naczelnego Wodza we wszystkich sprawach, dotyczących wydawania przez Naczelnego Wodza rozporządzeń i zarządzeń z mocą obowiązującą dla całego obszaru wojennego lub jego części, a dotyczących cywilnej administracji i ludności.

W szczególności Generalny Komisarz Cywilny współdziała przy:

a) opracowywaniu i wydawaniu rozporządzeń i zarządzeń przewidzianych w art. 11;
b) opracowywaniu i wydawaniu zarządzeń przewidzianych w art. 10, dotyczących przekazywania władzom wojskowym uprawnień cywilnych władz administracyjnych;
c) wprowadzeniu i uchylaniu sądów doraźnych dla osób cywilnych w myśl art. 12 ust. 3;
d) opracowywaniu i wydawaniu zarządzeń, dotyczących wycofania władz cywilnych z dotychczasowych siedzib urzędowania jako też ponownego ich uruchomienia w myśl art. 16.

§ 5. Generalny Komisarz Cywilny jest wobec Naczelnego Wodza wyrazicielem potrzeb i interesów ludności oraz cywilnej administracji państwowej i komunalnej, oraz pośredniczy między Naczelnym Wodzem a cywilnemi władzami centralnemi, informując na zlecenie Naczelnego Wodza władze centralne o zamierzeniach i postulatach Naczelnego Wodza i komunikując Naczelnemu Wodzowi ważniejsze zarządzenia względnie projekty zarządzeń oraz postulaty tych władz.

Zarazem Generalny Komisarz Cywilny dąży do uzgodnienia w myśl interesów wojskowych, działalności wszystkich cywilnych władz i urzędów państwowych oraz samorządowych, jako też instytucyj sprawujących funkcje publiczno-prawne na obszarze objętym stanem wojennym.

W szczególności Generalny Komisarz Cywilny:

a) opracowuje wnioski dla Naczelnego wodza w sprawie wydania przez władze centralne potrzebnych zarządzeń, dotyczących organizacji i funkcjonowania władz administracji cywilnej;
b) opracowuje referaty, dotyczące usunięcia przez Naczelnego Wodza od wykonywania obowiązków służbowych funkcjonarjuszów państwowych i samorządowych w wypadkach wskazanych w art. 18;
c) komunikuje właściwym władzom administracji ogólnej zarządzenia Naczelnego Wodza w zakresie spraw objętych art. 5 do 9;
d) komunikuje właściwym władzom rozporządzenia i zarządzenia wydane przez Naczelnego Wodza na podstawie art. 11 i 12.

§ 6. Generalny Komisarz Cywilny sprawuje w imieniu Naczelnego Wodza nadzór służbowy nad komisarzami cywilnymi.

§ 7. Do zakresu działania Generalnego Komisarza Cywilnego należy czuwanie nad należytem ogłaszaniem zarządzeń i rozporządzeń Naczelnego Wodza w Dzienniku Rozporządzeń Naczelnego Wodza, oraz nad obwieszczeniem ich w miejscu zastosowania, w sposób zapewniający należyte ich rozpowszechnienie.

§ 8. Na wniosek Generalnego Komisarza Cywilnego mianuje Naczelny Wódz w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych komisarzy cywilnych. Wniosek co do nominacji osób na stanowiska komisarzy cywilnych przygotowuje już w czasie pokoju w porozumieniu z Generalnym Inspektorem Sił Zbrojnych Minister Spraw Wewnętrznych, po ewentualnem zasięgnięciu opinji osoby przewidzianej na Generalnego Komisarza Cywilnego.

Komisarze cywilni wchodzą w skład Kwatery Głównej tego dowództwa, przy którem zostali ustanowieni i podlegają pod względem osobowym i służbowym bezpośrednio odnośnemu dowódcy.

§ 9. Komisarzom cywilnym będzie przydzielony w miarę potrzeby personel pomocniczy, podlegający im pod względem służbowym i osobowym. Skład tego personelu określa organizacja dowództw na stopie wojennej. Wykazy imienne tego personelu przygotowuje Ministerstwo Spraw Wewnętrznych już w czasie pokoju.

§ 10. Komisarz cywilny jest referentem dowódcy, przy którym został ustanowiony, we wszystkich sprawach dotyczących wprowadzenia w życie i wykonania wydanych przez Naczelnego Wodza w myśl § 4 rozporządzeń i zarządzeń odnoszących się do administracji cywilnej i ludności, na obszarze podległym danemu dowódcy.

§ 11. Komisarz cywilny jest wobec dowódcy wyrazicielem potrzeb i interesów ludności oraz cywilnej administracji państwowej i samorządowej, oraz pośredniczy między dowódcą, przy którym został ustanowiony, a cywilnemi władzami, rozmieszczonemi na danym obszarze, informując te władze o zamierzeniach i postulatach dowódcy i komunikując dowódcy ważniejsze zarządzenia, projekty zarządzeń i postulaty władz cywilnych.

Zarazem komisarz cywilny dąży do uzgodnienia w myśl interesów wojska, na obszarze podległym danemu dowódcy, działalności cywilnych władz i urzędów państwowych i samorządowych, jako też instytucyj sprawujących funkcje publiczno-prawne.

W szczególności komisarz cywilny w myśl wskazówek dowódcy, przy którym został ustanowiony:

a) opracowuje referaty, dotyczące usunięcia funkcjonarjuszów państwowych i samorządowych od wykonywania obowiązków służbowych, o ile dowódca, przy którym został ustanowiony, uprawniony jest do występowania z dotyczącemi żądaniami w myśl art. 18;
b) rozpatruje postulaty władz wojskowych w zakresie funkcjonowania cywilnych

władz administracyjnych, oraz zażalenia władz wojskowych na nieprawidłowe funkcjonowanie cywilnych władz, przygotowując dla dowódcy odpowiednie wnioski;

c) komunikuje właściwym władzom administracji ogólnej zarządzenia swego dowódcy w zakresie spraw, objętych art. 5 — 9, o ile dowódcy prawo wydawania takich zarządzeń w myśl art. 18 przysługuje;

d) komunikuje właściwym władzom cywilnym, zarządzenia dowódcy, przy którym jest ustanowiony w zakresie spraw objętych art. 11;

e) opracowuje zarządzenia przewidziane w art. 10, dotyczące przekazywania władzom wojskowym uprawnień cywilnych władz administracyjnych, o ile dowódcy, przy którym został ustanowiony, przysługuje prawo wydawania takich zarządzeń;

f) przedstawia swemu dowódcy zażalenie władz i ludności cywilnej na działalność władz, oddziałów, lub osób wojskowych.

§ 12. Do zakresu działania komisarza cywilnego należy czuwanie nad należytem rozpowszechnieniem zarządzeń i rozporządzeń Naczelnego Wodza, oraz swego dowódcy na obszarze temuż podległym.

§ 13. Generalny Komisarz Cywilny, komisarze cywilni i personel Biura Generalnego Komisarza Cywilnego, mianowany w trybie określonym w ustępie drugim § 3 — są urzędnikami w rozumieniu obowiązujących przepisów o państwowej służbie cywilnej.

Z pośród personelu pomocniczego komisarzy cywilnych (§ 9), przepisom o państwowej służbie cywilnej podlegają osoby, które w chwili przydziału do komisarzy cywilnych były funkcjonarjuszami państwowymi w rozumieniu tychże przepisów. Pozatem personel pomocniczy komisarzy cywilnych może być powołany w trybie umów służbowych (pracownicy kontraktowi).

Również w skład Biura Generalnego Komisarza Cywilnego, oprócz personelu powołanego w trybie ustępu drugiego § 3, mogą wchodzić osoby powołane przez Generalnego Komisarza Cywilnego na podstawie umów służbowych.

§ 14. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 154. Rozporządzenie Ministrów: Spraw Wojskowych i Spraw Wewnętrznych z dnia 14 lutego 1930 r. w sprawie wydawania Dziennika Rozporządzeń Naczelnego Wodza i sposobu obwieszczania rozporządzeń i zarządzeń na obszarze objętym stanem wojennym.

Na zasadzie art. 24 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 stycznia 1928 r. o stanie wojennym (Dz. U. R. P. Nr. 8, poz. 54) zarządza się co następuje:

§ 1. Rozporządzenia, zarządzenia, oraz akty prawne, które wydaje Naczelny Wódz w wykonaniu postanowień rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 stycznia 1928 r. o stanie wojennym ogłasza się w Dzienniku Rozporządzeń Naczelnego Wodza.

Dziennik Rozporządzeń Naczelnego Wodza jest pismem urzędowem Naczelnego Wodza.

§ 2. W Dzienniku Rozporządzeń Naczelnego Wodza powinny być ogłaszane:

a) rozporządzenia w sprawie wprowadzenia lub uchylenia stanu wojennego (art. 2 i 22);

b) rozporządzenia wydawane przez Naczelnego Wodza w myśl art. 11;

c) rozporządzenia dotyczące wprowadzenia lub uchylenia sądów doraźnych (art. 12), o ile wydane zostały przez Naczelnego Wodza:

d) rozporządzenia i zarządzenia Naczelnego Wodza, uchylające na obszarze objętym stanem wojennym rozporządzenia wydane uprzednio na obszarze objętym stanem wyjątkowym (art. 21);

e) inne akty prawne Naczelnego Wodza, których ogłoszenie w Dzienniku Rozporządzeń Naczelnego Wodza powinno nastąpić z mocy szczególnego przepisu.

W Dzienniku Rozporządzeń Naczelnego Wodza mogą być ogłaszane:

a) rozporządzenia i zarządzenia władz administracji ogólnej, dotyczące ograniczeń na obszarze objętym stanem wojennym praw: wolności osobistej (art. 5), nietykalności mieszkania (art. 6), wolności prasy (art. 7), tajemnicy korespondencji (art. 8), prawa koalicji, zgromadzania się i zawiązywania stowarzyszeń (art. 9);

b) rozporządzenia i zarządzenia wojewódzkiej władzy administracji ogólnej, o oddaniu do dyspozycji władz wojskowych organizacyj państwowych, zorganizowanych w sposób wojskowy (art. 17);

c) rozporządzenia i zarządzenia centralnych władz państwowych, posiadające charakter ogólny, a odnoszące się do obszarów objętych stanem wojennym, o ile pośrednio lub bezpośrednio dotyczą interesów związanych z działaniami wojennemi (art. 18);

d) rozporządzenia i zarządzenia władz wojskowych w sprawie przejścia uprawnień cywilnych władz administracyjnych na władze wojskowe (art. 10);

e) inne rozporządzenia i zarządzenia, których umieszczenie w Dzienniku Rozporządzeń Naczelnego Wodza uzna Naczelny Wódz za wskazane.

Redagowanie Dziennika Rozporządzeń Naczelnego Wodza należy do Generalnego Komisarza Cywilnego.

§ 3. Wątpliwości czy dany akt podpada pod postanowienia § 2, względnie inne wątpliwości, wynikające z redagowania i wydawania Dziennika Rozporządzeń Naczelnego Wodza, rozstrzyga Naczelny Wódz po wysłuchaniu Generalnego Komisarza Cywilnego.

§ 4. Na każdym numerze Dziennika Rozporządzeń Naczelnego Wodza umieszcza się: liczbę porządkową w kolejności bieżącej od Nr. 1 — oraz datę wydania, podającą dzień, miesiąc i rok. Miejscowości wydania nie wymienia się, podając jedynie jako miejsce wydania: „Kwatera Główna Naczelnego Wodza".

§ 5. Akty prawne wymienione w § 2 powinny być ogłaszane w Dzienniku Rozporządzeń Naczelnego Wodza z powołaniem się na ich podstawę prawną.

Akty prawne wymienione w ustępie pierwszym art. 2 uważa się za prawnie ogłoszone w dniu wydania tego numeru Dziennika Rozporządzeń Naczelnego Wodza, w którym zostały umieszczone.

Moc obowiązująca powyższych aktów prawnych rozpoczyna się w terminie podanym w tych aktach, lub oznaczonym w odnośnej ustawie, a w braku takiego oznaczenia w terminie, oznaczonym w drodze rozporządzenie Naczelnego Wodza.

§ 6. Błędy, powstałe przy ogłaszaniu, powinny być prostowane w drodze obwieszczeń Naczelnego Wodza, ogłaszanych w Dzienniku Rozporządzeń Naczelnego Wodza, przez Naczelnego Wodza; sprostowania aktów pochodzących od cywilnych władz i urzędów będą dokonywane przez Generalnego Komisarza Cywilnego na wniosek tych władz i urzędów.

§ 7. Dziennik Rozporządzeń Naczelnego Wodza otrzymują bezpłatnie:

a) wszystkie dowództwa, przy których są ustanowieni komisarze cywilni;
b) wszystkie dowództwa wojskowe, urzędujące na obszarze objętym stanem wojennym od dowództw dywizji (równorzędnych) wzwyż;
c) wszystkie urzędujące na obszarze objętym stanem wojennym władze administracji ogólnej;
d) wszystkie władze naczelne i centralne w Państwie.

Bibljoteki publiczne otrzymują na żądanie Dziennik Rozporządzeń Naczelnego Wodza bezpłatnie, o ile go nie otrzymują na mocy innych przepisów.

Naczelny Wódz władny jest ustalić listę innych jeszcze urzędów i instytucyj państwowych i samorządowych, którym należy bezpłatnie rozsyłać Dzienniki Rozporządzeń Naczelnego Wodza.

§ 8. Władze administracji ogólnej, tudzież dowództwa, przy których ustanowieni są komisarze cywilni, są obowiązane udostępnić ludności bezpłatne przeglądanie Dziennika Rozporządzeń Naczelnego Wodza.

§ 9. Rozporządzenia Naczelnego Wodza, których moc obowiązująca zależną jest od ich obwieszczenia (art. 3 ust. pierwszy, art. 11 ust. ostatni, art. 12 ust. trzeci i piąty) mają być podawane, niezależnie od ich ogłoszenia w Dzienniku Rozporządzeń Naczelnego Wodza, do publicznej wiadomości (obwieszczane) w miejscu ich zastosowania, przez rozplakatowanie w miejscach przeznaczonych dla obwieszczeń—a w każdym wypadku na budynku, w którym mieści się zarząd władzy miejscowej (magistat, wójtostwo, sołectwo), oraz w którym się mieści komenda policyjna a w wypadku niemożności rozplakatowania, w sposób przyjęty w gminie miejscowej do obwieszczania zarządzeń władz.

W ten sposób moga być obwieszczane inne rozporządzenia i zarządzenia Naczelnego Wodza.

§ 10. Zarządy władz miejscowych (magistraty, wójtostwa, sołectwa) powinny prowadzić ewidencję obwieszczeń, rozporządzeń i zarządzeń Naczelnego Wodza, wykazującą w jaki sposób i którego dnia dane rozporządzenie lub zarządzenie Naczelnego Wodza zostało podane do publicznej wiadomości w miejscu jego zastosowania.

§ 11. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 155. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 14 lutego 1930 r. wydane w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wojskowych i Poczt i Telegrafów w sprawie określenia właściwości, toku instancyj i trybu postępowania władz administracyjnych na obszarze objętym stanem wojennym.

Na podstawie art. 23 ust. 1 i 24 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 stycznia 1928 r. o stanie wojennym (Dz. U. R. P. Nr. 8, poz. 54) zarządza się co następuje:

§ 1. Do zakresu działania powiatowych władz administracji ogólnej należy:

A. prawo wydawania i przeprowadzania zarządzeń przewidzianych w art. 5 pkt. 1 lit. a) i punkt 1 lit. d) — w art. 6, — w art. 7 punkt b) — w art. 8 — w art. 9 punkt b), o ile zarządzenie to dotyczy obszaru jednego powiatu lub jego części — i w art. 9 punkty d), f);

B. prawo wydawania i przeprowadzania nakazów i zakazów oraz wydawania zezwoleń przewidzianych w art. 7 punkt f) i w art. 9 punkty e), g), h).

§ 2. Do zakresu działania wojewódzkich władz administracji ogólnej należy:

A. prawo wydawania i przeprowadzenia zarządzeń przewidzianych w art. 7 pkt. a),

w art. 9 punkt b), jeżeli to zarządzenie dotyczy obszaru większego niż jeden powiat i w art. 9 punkt c);

B. prawo wydawania i przeprowadzenia nakazów i zakazów oraz wydawanie zezwoleń przewidzianych w art. 7 punkty c), d), e) i w art. 9 punkt a).

§ 3. Zarządzenie zamiany konfinowania na internowanie, w warunkach przewidzianych w ustępie trzecim pkt. 1 art. 5, należy do zakresu działania tej władzy administracji ogólnej, która wydała zarządzenie o konfinowaniu.

§ 4. Powiatowe władze administracji ogólnej, wydając zarządzenie zamiany wydalenia na konfinowanie lub internowanie, względnie zamiany konfinowania na internowanie, powinny postąpić w myśl ustępu czwartego punkt 1 art. 5.

§ 5. Odstawienie osoby internowanej do miejsca internowania następuje przymusowo — osoby zaś konfinowanej lub wydalonej do miejsca konfinowania lub do granicy obszaru, z którego następuje wydalenie, tylko wówczas, jeżeli władza uzna to za potrzebne.

Władza może określić w zarządzeniu konfinowania lub wydalenia drogę przejazdu osoby wydalonej lub konfinowanej, oraz dzień i godzinę opuszczenia obszaru, z którego wydalenie następuje, względnie zgłoszenia się w miejscu konfinowania.

§ 6. Zakaz zakładania nowych stowarzyszeń, związków lub ich oddziałów bez zezwolenia władz administracji ogólnej wynikający z art. 9 pkt. a) dotyczy zarówno tych stowarzyszeń i związków, których rejestracja należy do władz administracji ogólnej, jak i innych władz administracyjnych lub sądowych oraz tych, które nie podlegają obowiązkowi rejestracji.

§ 7. Zarządzenia przewidziane w art. 7 lit. a), d), f) i w art. 9 lit. e) winny być wydane w drodze rozporządzeń i mają być ogłaszane w dzienniku wojewódzkim — oraz podawane do wiadomości publicznej w sposób przyjęty w miejscu zastosowania.

§ 8. Władze administracji ogólnej wydają decyzje w wykonaniu art. 5 — 9 w drodze swobodnego uznania, w zakresie w tem rozporządzeniu przewidzianym.

Jeżeli Naczelny Wódz, lub też wyznaczeni przez niego dowódcy armji lub komendanci okręgów etapowych zażądają od władz administracji ogólnej wydania zarządzeń w zakresie spraw objętych art. 5 — 9 — to żądania te są wiążące dla władz administracji ogólnej w granicach ich kompetencji.

§ 9. Decyzje władz administracji ogólnej wydane w wykonaniu uprawnień, wynikających z art. 5, 6, 7 i 9, należy doręczać na piśmie.

Decyzje władz administracji ogólnej w wykonaniu uprawnień wynikających z art. 8 należy komunikować właściwym urzędom pocztowym na piśmie, telegraficznie lub telefonicznie. Decyzje telefoniczne należy potwierdzać na piśmie w ciągu 24 godzin. O decyzjach tych władze administracji ogólnej zawiadamiają równocześnie właściwe terytorjalnie Dyrekcje Poczt i Telegrafów.

Decyzje z ustępu pierwszego i drugiego są natychmiast wykonalne, o ile w decyzji nie wskazano terminu późniejszego.

§ 10. Decyzje wydawane przez powiatowe władze administracji ogólnej w sprawach aresztowania pewnej osoby, przeprowadzenia rewizji osobistej lub rewizji domowej (art. 5 pkt. a) — art. 6) mają być zasadniczo doręczone przed wykonaniem tym czynności.

Decyzja w sprawie aresztowania mieści w sobie zarazem nakaz przeprowadzenia rewizji osobistej, zaś decyzja w sprawie przeprowadzenia rewizji domowej, nakaz zajęcia ujawnionych w czasie rewizji papierów lub przedmiotów pozostających w związku z prowadzonem dochodzeniem.

Decyzja w sprawie aresztowania może być połączona w jednym nakazie z decyzją o przeprowadzeniu rewizji domowej.

§ 11. Jeżeli zwłoka grozi niebezpieczeństwem, decyzje z §§ 9 i 10 ogłasza się interesowanym ustnie. Ogłoszenie decyzji zastępuje jej doręczenie.

Osobie, której decyzję ogłoszono, przysługuje prawo żądania doręczenia decyzji na piśmie. Doręczenie powinno nastąpić w terminie 5 dni od dnia zgłoszenia żądania.

§ 12. Wniesienie odwołania nie wstrzymuje wykonania decyzji — o ile władza, która decyzję wydała, lub instancja odwoławcza na wniosek lub z urzędu nie postanowi inaczej.

§ 13. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 156. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 27 lutego 1930 r. o zmianie granic gmin wiejskich Łyse i Gawrychy w powiecie kolneńskim, województwie białostockiem.

Poz. 157. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 6 marca 1930 r. o przyznaniu Międzynarodowemu Targowi, mającemu się odbyć w Poznaniu w czasie od 27 kwietnia do 4 maja 1930 r. włącznie, ulg w sprawie ochrony wynalazków, wzorów i znaków towarowych.

Poz. 158. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 7 marca 1930 r. o zmianie okręgów sądów powiatowych w Druskienikach, Grodnie i Skidlu w powiecie grodzieńskim w okręgu sądu okręgowego w Grodnie.

Poz. 159 Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dn. 12 marca 1930 r. o taksie wynagrodzenia notarjuszów na obszarze sądów apelacyjnych w Krakowie i Lwowie oraz sądu okręgowego w Cieszynie*).

Na podstawie art. 26 ustawy z dnia 23 marca 1929 r. o taksie notarjalnej (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 275) zarządzam co następuje:

§ 2. Za sporządzenie aktu notarjalnego sprzedaży lub zamiany nieruchomości, sprzedaży lasu na wyrąb, sprzedaży przedsiębiorstwa przemysłowego lub handlowego, działów, sprzedaży spadku, cesji praw spadkowych, ugody, dzierżawy, darowizny, zawiązania spółki, umów o świadczenie usług lub o wykonanie dzieła, pobiera notarjusz wynagrodzenie od sumy aktu w stosunku następującym:

a) przy sumie aktu do 10.000 zł za pierwsze 2.000 zł . . .	30 zł
od reszty	1%
b) przy sumie aktu ponad 10.000 zł do 40.000 zł. za pierwsze 10.000 zł	110 zł
od reszty	0.75%
c) przy sumie aktu ponad 40.000 zł do 100.000 zł za pierwsze 40.000 zł .	335 zł
od reszty	0 4%
d) przy sumie aktu ponad 100.000 zł do 300.000 zł za pierwsze 100,000 zł	575 zł
od reszty	0 3%
e) przy sumie aktu ponad 300.000 zł do 600.000 zł za pierwsze 300.000 zł	1175 zł
od reszty	0.2%
f) przy sumie aktu ponad 600.000 zł za pierwsze 600.000 zł. . .	1775 zł
od reszty	0.12%

§ 3. Za sporządzenie aktu ustanowienia renty lub służebności, skupu czynszu, pożyczki, obligu i zapisu dłużnego oraz wszelkiego zobowiązania, aktu przejęcia długu lub wierzytelności, bez względu na to, czy z aktami temi połączone jest zezwolenie na wpis hipoteczny, poddanie się natychmiastowej egzekucji, przyznanie lub zrzeczenie się pierwszeństwa, oraz od protokółu licytacji notarjusz pobiera połowę wynagrodzenia przewidzianego w § 2, najmniej jednak 30 zł.

§ 5. Za sporządzenie aktu pokwitowania pobiera notarjusz dwie dziesiąte a za sporządzenie aktu wykreślenia kaucji hipotecznej — jedną dziesiątą wynagrodzenia przewidzianego w § 2, w każdym razie niemniej niż 20 zł.

§ 7. Za sporządzenie aktu innego rodzaju aniżeli wymienione w §§ 2 do 6, jeżeli przedmiot aktu jest oznaczony sumą pieniężną lub da się określić — notarjusz pobiera połowę wynagrodzenia przewidzianego w § 2, najmniej jednak 30 zł.

*) w wyjątkach

§ 18. Za sporządzenie aktów wymienionych w §§ 2, 3, 5 i 7 na żądanie Skarbu Państwa, polskich zakładów państwowych i monopolów, jeżeli wynagrodzenie notarjusza opłaca Skarb, lub wymienione wyżej zakłady, notarjusz, o ile suma aktu nie przekracza 10.000 zł. pobiera pełne wynagrodzenie, a o ile suma aktu przekracza 10.000 zł, to za pierwsze 10.000 zł pełne wynagrodzenie, a od reszty jedną czwartą część wynagrodzenia określonego według §§ 2, 3, 5 i 7, w żadnym zaś razie wynagrodzenie notarjusza nie może przekraczać dwóch tysięcy złotych.

Z ulg wymienionych w ustępie pierwszym korzystają również instytucje ubezpieczeń społecznych o charakterze publiczno-prawnym, cechy i izby rzemieślnicze; z ulg powyższych korzystają także związki komunalne, o ile zawierane przez związki czynności dotyczą zakładów użyteczności publicznej nie obliczonych na zysk, jak np. szpitale, przytułki, domy ubogich, schroniska, domy ratunkowe, ochronki i inne zakłady dobroczynności, czytelnie ludowe, zakłady naukowe, straże pożarne i t. p.

W razie wątpliwości w poszczególnym przypadku, Minister Sprawiedliwości na zasadzie wniosku strony interesowanej rozstrzyga w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych ostatecznie, czy dany zakład ma charakter użyteczności publicznej i czy jest obliczony na zysk.

---

z 25 marca Nr. 20 Rok 1930.

Poz. 160. Traktat Koncyljacyjno-Arbitrażowy między Polską a Rumunją, podpisany w Bukareszcie dnia 24 października 1929 r.

Poz. 161. Oświadczenie Rządowe z dnia 25 lutego 1930 r. w sprawie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych Traktatu Koncyljacyjno-Arbitrażowego między Polską a Rumunją, podpisanego w Bukareszcie dnia 24 października 1929 r.

Poz. 162. Traktat o koncyljacji, postępowaniu sądowem i arbitrażu między Polską a Hiszpanją, podpisany w Madrycie dnia 3 grudnia 1928 r.

Poz. 163 Oświadczenie Rządowe z dnia 1 marca 1930 r. w sprawie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych Traktatu o koncyljacji, postępowaniu sądowem i arbitrażu między Polską a Hiszpanją, podpisanego w Madrycie dnia 3 grudnia 1928 r.

Poz. 164. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 1 marca 1930 r. o rozszerzeniu granic miasta Łask w powiecie łaskim, województwie łódzkiem.

Poz. 165. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 1 marca 1930 r. o zmianie granic miasta Kielc w powiecie i województwie kieleckiem.

Poz. 166. Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 27 stycznia 1930 r. w sprawie obniżenia ceł wywozowych na niektóre artykuły gdańskiego przemysłu, gdańskich rękodzieł oraz gdańskiego rolnictwa.

Poz. 167. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 3 lutego 1930 r. w sprawie zmian w organizacji urzędów skarbowych na obszarze województwa pomorskiego tudzież w sprawie częściowej zmiany przepisów wykonawczych do ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych.

Poz 168. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 10 marca 1930 r. w sprawie wycofania z obiegu pięciozłotowych biletów państwowych.

Poz. 169. Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 20 lutego 1930 r. w sprawie zmiany rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 12 października 1927 r. o regulaminach zakładów opiekuńczych.

Na podstawie art. 15 oraz ustępu trzeciego art. 5 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 kwietnia 1927 r. o nadzorze i kontroli nad działalnością instytucyj opiekuńczych (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 354) zarządzam co następuje:

§ 1. Paragraf 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 12 października 1927 r. o regulaminach zakładów opiekuńczych (Dz. U. R. P. Nr. 100, poz. 867) otrzymuje brzmienie następujące:

„§ 2. Władza nadzorcza I-ej instancji przesyła złożony regulamin zakładu opiekuńczego władzy nadzorczej II instancji do zatwierdzenia, załączając przytem swoją opinję oraz odpis statutu instytucji, do której zakład należy.

Regulamin zatwierdza władza nadzorcza I-ej instancji w następujących wypadkach:

a) gdy tą władzą jest Wojewoda lub Komisarz Rządu m. st. Warszawy,

b) gdy ta władza jest jednocześnie władzą nadzorczą ostatniej instancji".

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 170. Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych z dnia 20 lutego 1930 r. o sposobie mianowania przedstawicieli inwalidów wojennych do inwalidzkich komisyj odwoławczych.

Na podstawie ust. 2 art. 7 ustawy z dnia 18 marca 1921 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i ich rodzin oraz o zaopatrzeniu rodzin po poległych i zmarłych lub zaginionych bez własnej winy, których śmierć względnie zaginięcie pozostaje w związku przyczynowym ze służbą wojskową (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 195) oraz zgodnie z ust. 2 § 97 i ust. 2 § 98 rozporządzenia wykonawczego Ministra Spraw Wojskowych, Ministra Skarbu i Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 10 stycznia 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 20, poz. 132), w brzmieniu § 1 punkty 25 i 26 rozporządzenia Ministra Spraw Wojskowych, Ministra Skarbu, Ministra Pracy i Opieki Społecznej, Ministra Spraw Zagranicznych i Ministra Sprawiedliwości z dnia 6 lipca 1929 r. (Dz. U. R. P. Nr. 53, poz. 429) zarządza się co następuje:

§ 1. Członkami inwalidzkiej komisji odwoławczej przy Ministerstwie Pracy i Opieki Społecznej względnie inwalidzkiej komisji odwoławczej przy wojewódzkiej władzy administracji ogólnej, w charakterze przedstawicieli inwalidów wojennych, mogą być inwalidzi wojenni, obywatele Rzeczypospolitej Polskiej, liczący co najmniej 25 lat, posiadający wykształcenie co najmniej w zakresie 7 klas szkoły powszechnej, nieposzlakowanej przeszłości, zamieszkali na obszarze działania inwalidzkiej komisji odwoławczej.

Powyższych członków inwalidzkich komisyj odwoławczych mianują na okres 3-letni władze wskazane w §§ 2 i 3 niniejszego rozporządzenia.

§ 2. Minister Pracy i Opieki Społecznej mianuje członkami inwalidzkiej komisji odwoławczej przy Ministerstwie Pracy i Opieki Społecznej po jednym z pośród 3 kandydatów, odpowiadających wymienionym w § 1 warunkom, a przedstawionych przez zarząd każdego prawnie istniejącego zrzeszenia inwalidów wojennych, liczacego co najmniej 3.000 członków inwalidów wojennych.

§ 3. Właściwy Wojewoda (Komisarz Rządu m. st. Warszawy) mianuje członkami inwalidzkiej komisji odwoławczej przy wojewódzkiej władzy administracji ogólnej po jednym z pośród 3 kandydatów, odpowiadających wymienionym w § 1 warunkom, a przedstawionych przez zarząd miejscowy każdego prawnie istniejącego zrzeszenia inwalidów wojennych, liczącego co najmniej 300 członków inwalidów wojennych na obszarze działania władzy mianującej.

§ 4. Inwalidzi wojenni, mianowani członkami inwalidzkich komisyj odwoławczych, wchodza kolejno w skład tych komisyj na okres 6 miesięcy, w porządku, ustalonym przez władzę mianującą. Władza ta ustali również, w ja-

kim porządku wymienieni członkowie inwalidzkich komisyj odwoławczych będą się wzajemnie zastępowali.

§ 5. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 171. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 21 lutego 1930 r. o utworzeniu gminy wiejskiej „Jastrzębowo" w powiecie i województwie tarnopolskiem.

Poz. 172. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 24 lutego 1930 r. o ogłaszaniu się uprawnionych techników dentystycznych i techników dentystycznych.

Na podstawie art. 24 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 10 czerwca 1927 r. o wykonywaniu praktyki dentystycznej (Dz. U. R. P. Nr. 54, poz. 476) zarządzam co następuje:

§ 1. Tablice informacyjne (szyldy) uprawnionych techników dentystycznych i techników dentystycznych mogą być wywieszane jedynie przed bramą i w bramie domu, w którym uprawniony technik dentystyczny lub technik dentystyczny prowadzi zakład względnie pracownię techniczno-dentystyczną, oraz na drzwiach mieszkania, nie więcej jednak, jak po jednej tablicy w każdem z oznaczonych miejsc.

W razie zmiany mieszkania może być umieszczona na przeciąg jednego roku przed bramą lub w bramie domu, w którym uprawniony technik dentystyczny lub technik dentystyczny uprzednio prowadził zakład względnie pracownię techniczno-dentystyczną, tablica, wskazująca nowy jego adres.

§ 2. Tablice informacyjne uprawnionych techników dentystycznych mogą zawierać: imię i nazwisko uprawnionego technika dentystycznego, stopień zawodowy, adres, numer telefonu i godziny przyjęć, ponadto nazwę „zakład techniczno-dentystyczny" z koniecznem wyszczególnieniem nazwiska właściciela zakładu. Tablice informacyjne techników dentystycznych mogą zawierać: imię i nazwisko technika dentystycznego, stopień zawodowy, adres, numer telefonu i godziny przyjęć, ponadto nazwę „pracownia techniczno-dentystyczna" z koniecznem wyszczególnieniem nazwiska właściciela pracowni.

Rozmiar tablic nie może przekraczać 40 x 25 cm.

§ 3. Ogłoszenia uprawnionych techników dentystycznych i techników dentystycznych w prasie codziennej, perjodycznej i zawodowej dopuszczalne są jedynie w celach informacji. Ogłoszenia o cechach reklamy są zabronione. Ogłoszenia w prasie codziennej i perjodycznej poza treścią, wyszczególnioną w § 2 niniejszego rozporządzenia, mogą zawierać: informacje o rozpoczęciu praktyki, wznowieniu, zaprzestaniu względnie wyjeździe, przeprowadzeniu się lub powrocie uprawnionych techników i techników dentystycznych.

Liczba ogłoszeń w prasie codziennej i perjodycznej nie może przekraczać ogółem trzydziestu sześciu w ciągu roku kalendarzowego.

§ 4. Ogłaszanie się uprawnionych techników dentystycznych i techników dentystycznych w sposób i w formie nieprzewidzianej w niniejszem rozporządzeniu jest zabronione.

§ 5. W razie naruszenia postanowień niniejszego rozporządzenia w stosunku do winnych znajdują zastosowanie sankcje karne, przewidziane w art. 27 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 10 czerwca 1927 r. o wykonywaniu praktyki dentystycznej (Dz. U. R. P. Nr. 54, poz. 476).

§ 6. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie po upływie 30 dni po dniu jego ogłoszenia.

Poz. 173. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 27 lutego 1930 r. o zniesieniu gmin wiejskich Słopnice królewskie i Słopnice szlacheckie i utworzeniu gminy wiejskiej Słopnice w powiecie limanowskim, województwie krakowskiem.

Poz. 174. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu z dnia 28 lutego 1930 r. w sprawie zmiany morskich opłat portowych od ładunku.

Poz. 175. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 6 marca 1930 r. w sprawie ustalenia liczby sędziów śledczych w okręgach sądów okręgowych w Łodzi i Łucku.

z 27 marca Nr. 21 Rok 1930

Poz. 176. Ustawa z dnia 20 marca 1929 r. o utworzeniu sądu grodzkiego w Nowem Siole w powiecie administracyjnym zbaraskim, w okręgu sądu okręgowego w Tarnopolu.

Poz. 177. Konwencja Międzynarodowa, dotycząca ruchu samochodowego, podpisana w Paryżu dnia 24 kwietnia 1926 r. (Ratyfikowana zgodnie z ustawą z dnia 23 marca 1929 r. — Dz. U. R. P. Nr. 25 poz 257).

Przekład

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

MY, IGNACY MOŚCICKI,

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ.

wszem wobec i każdemu z osobna, komu o tem wiedzieć należy, wiadomem czynimy:

Dnia dwudziestego czwartego kwietnia tysiąc dziewięćset dwudziestego szóstego roku

podpisana została w Paryżu Konwencja Międzynarodowa, dotycząca ruchu samochodowego z sześcioma załącznikami, o następującem brzmieniu dosłownem:

KONWENCJA MIĘDZYNARODOWA, dotycząca ruchu samochodowego.

Niżej podpisani, Pełnomocnicy Rządów Państw dalej wyszczególnionych, zebrani na Konferencji w Paryżu, w dniach od 20 do 24 kwietnia 1926 r., w celu rozważenia zmian, jakie należy wnieść do Konwencji Międzynarodowej, dotyczącej ruchu samochodowego z dnia 11 października 1909 r., zgodzili się na następujące postanowienia.

Postanowienia ogólne.

Artykuł pierwszy.

Konwencja stosuje się do samochodowego ruchu drogowego wogóle, bez względu na przedmiot i charakter przewozu, jednak, z zastrzeżeniem specjalnych przepisów krajowych, dotyczących przedsiębiorstw przewozowych użyteczności publicznej dla przewozu osób i towarów.

Artykuł 2.

Jako samochody w znaczeniu przepisów niniejszej Konwencji są uważane wszelkie pojazdy, zaopatrzone w urządzenie do mechanicznego napędu, korzystające z dróg publicznych bez zależności od toru szynowego i służące do przewozu osób lub towarów.

Warunki, którym winny odpowiadać samochody, aby być dopuszczone do międzynarodowego ruchu na drogach publicznych.

Artykuł 3.

Wszelki samochód, aby być dopuszczonym do międzynarodowego ruchu na drogach publicznych, musi, albo być uznany za zdatny do ruchu po zbadaniu przez miarodajną władzę, lub przez stowarzyszenie, upoważnione przez tę władzę, lub też być zgodny z typem, dopuszczonym do ruchu w ten sam sposób. W każdym razie winien on odpowiadać poniżej ustalonym warunkom:

I. Samochód powinien być zaopatrzony w następujące urządzenia:

a) W mocny mechanizm kierowniczy, dający możność łatwego i pewnego skręcania;

b) W dwa niezależne od siebie systemy hamulców, względnie w jeden system wprowadzany w działanie przez dwa niezależne od siebie mechanizmy, z których jeden może działać nawet wtedy, gdy drugi zawiedzie; w każdym razie oba systemy muszą być dostatecznie skuteczne szybko działające;

c) Jeżeli ciężar własny samochodu przekracza 350 kilogramów, w takie urządzenie, aby można było z siedzenia kierowcy nadać mu ruch wsteczny zapomocą silnika;

d) Jeżeli całkowita waga samochodu, składająca się z ciężaru własnego i największego obciążenia uznanego za dopuszczalne przy rejestracji, przekracza 3500 kilogramów, w specjalne urządzenie, które we wszelkich okolicznościach mogłoby zapobiec staczaniu się w tył, jak również w lustro, dające możność kierowcy widzenia drogi ztyłu.

Organa do prowadzenia powinny być tak zgrupowane, aby kierowca mógł pewnie wprawiać je w działanie, nie tracąc drogi z oczu.

Przyrządy winny działać pewnie i być tak rozmieszczone, aby usunąć, w miarę możliwości, wszelkie niebezpieczeństwo pożaru lub wybuchu, aby nie stanowić żadnego innego rodzaju niebezpieczeństwa dla ruchu oraz nie straszyć ani też niepokoić dotkliwie nikogo hałasem, dymem lub swędem. Samochód musi być zaopatrzony w urządzenie do niehałaśliwego wydmuchu gazów spalinowych.

Koła samochodów, oraz ich przyczepek winny być zaopatrzone w obręcze gumowe lub tak urządzone, aby pod względem elastyczności odpowiadały gumowym.

Końce piast nie powinny wystawać poza kontur zewnętrzny pojazdu.

II. Samochód winien posiadać;

1° Zprzodu i ztyłu, wypisany na tablicach lub na samym pojeździe, znak rejestracyjny wyznaczony mu przez miarodajną władzę. Tylny znak rejestracyjny, jak również znak wyróżniający, przewidziany w art. 5, winny być oświetlone skoro tylko przestają być widzialne przy świetle dziennem.

W razie gdy za pojazdem znajduje się przyczepka, znak rejestracyjny oraz znak wyróżniający, przewidziany w art. 5, winny być powtórzone ztyłu przyczepki, do której również stosuje się przepis o oświetleniu tych znaków

2° Napis umieszczony w miejscu dostępnem i podający pismem łatwo czytelnem następujące dane:

Nazwa fabryki, która zbudowała podwozie;

Numer fabryczny podwozia;

Numer fabryczny silnika.

III. Wszelki samochód winien być zaopatrzony w dźwiękowy sygnał ostrzegawczy o dostatecznej donośności.

IV. Wszelki samochód osobno jadący winien, w nocy i od zapadnięcia zmroku, być zaopatrzony zprzodu przynajmniej w dwa białe światła umieszczone jedno po prawej drugie po lewej stronie, oraz ztyłu w jedno czerwone światło.

Wszelako przy motocyklach dwukołowych bez bocznego wózka, liczba przednich świateł może być ograniczona do jednego.

V. Wszelki samochód winien być również zaopatrzony w jedno lub kilka urządzeń któreby pozwalały na skuteczne oświetlanie drogi przed nim na dostateczną odległość, o ile przepisane powyżej białe światła nie wypełniają już tego warunku.

Jeżeli pojazd może rozwijać szybkość powyżej 30 kilometrów na godzinę, odległość ta nie powinna być mniejsza niż sto metrów.

VI. Przyrządy do oświetlania, mogące powodować oślepienie, winny być urządzone w ten sposób, aby kierowca mógł usunąć ich działanie oślepiające przy spotkaniu z innemi jadącemi i przechodzącemi, oraz we wszelkich okolicznościach, gdzieby to było pożyteczne. Po usunięciu oślepiającego działania, siła światła winna jednak pozostać dostateczna, aby skutecznie oświetlać drogę na odległość nie mniejszą niż 25 metrów.

VII. Samochody z przyczepkami, odnośnie do świateł przednich, podlegają tym samym przepisom co i pojedyńcze samochody; tylne zaś światło czerwone ma być przeniesione na tył przyczepki.

VIII. Co się tyczy ograniczeń ciężaru i skrajni, to samochody i przyczepki winny odpowiadać ogólnym przepisom kraju w którym kursują.

Wydawanie i uznawanie międzynarodowych świadectw samochodowych.

Artykuł 4.

Dla zaświadczenia, że samochód, dopuszczony do międzynarodowego ruchu na drogach publicznych, odpowiada warunkom przewidzianym w art. 3 lub że może się do nich stosować, wydawane są świadectwa międzynarodowe według wzoru i wskazówek zamieszczonych w załącznikach A i B niniejszej Konwencji.

Świadectwa te są ważne na przeciąg jednego roku poczynając od daty ich wystawienia. Dane o samochodzie, wypełniane w nich ręcznem pismem, winny być zawsze wypisywane literami łacińskiemi lub kursywą angielską.

Świadectwa międzynarodowe, wydane przez władze jednego z układających się Państw, lub przez stowarzyszenie upoważnione przez władze, z ich poświadczeniem, dają swobodę ruchu we wszystkich innych układających się Państwach i są tam uznawane za ważne bez ponownego badania. Jednakże prawo korzystania ze świadectwa międzynarodowego może być odebrane, jeżeli jest oczywistem, ze warunki przewidziane w art. 3 już nie są wypełniane.

Znak wyróżniający.

Artykuł 5.

Dla dopuszczenia do międzynarodowego ruchu na drogach publicznych wszelki samochód winien posiadać ztyłu na widocznem miejscu znak wyróżniający, składający się z jednej, dwóch lub trzech liter, wypisanych na tablicy lub na samym pojeździe.

Przy stosowaniu niniejszej Konwencji znak wyróżniający odpowiada bądź to osobnemu Państwu, bądź też terytorjum stanowiącemu, pod względem rejestracji samochodów, oddzielną jednostkę.

Wymiary i kolor tego znaku, litery jak również ich wymiary i ich kolor, są ustalone w tablicy załącznika C do niniejszej Konwencji.

Warunki, wymagane od kierowców samochodów, dla dopuszczenia do prowadzenia samochodów w ruchu międzynarodowym na drogach publicznych.

Artykuł 6.

Kierowca samochodu winien posiadać kwalifikacje zapewniające w dostatecznej mierze bezpieczeństwo publiczne.

Co się tyczy ruchu międzynarodowego, nikt nie może kierować samochodem nie otrzymawszy pozwolenia na prowadzenie, wydanego po udowodnieniu sprawności przez miarodajną władzę, lub przez stowarzyszenie przez nią upoważnione.

Pozwolenie nie może być wydane osobom, mającym mniej niż 18 lat.

Wydawanie i uznawanie międzynarodowych pozwoleń na prowadzenie.

Artykuł 7.

Dla zaświadczenia w zakresie ruchu międzynarodowego, że warunki przewidziane w poprzednim artykule zostały wypełnione, są wydawane międzynarodowe pozwolenia na prowadzenie, według wzoru i wskazówek, zamieszczonych w załącznikach D i E do niniejszej Konwencji.

Pozwolenia te są ważne na przeciąg jednego roku poczynając od daty ich wystawienia i dla tych kategoryj samochodów, na które zostały wystawione.

W zastosowaniu do ruchu międzynarodowego zostały ustanowione następujące kategorje:

A. Samochody, których całkowita waga złożona z ciężaru własnego i największego obciążenia, uznanego za dopuszczalne przy rejestracji, nie przekracza 3500 kilogramów;

B. Samochody, których waga całkowita, ustalona jak powyżej, przekracza 3500 kilogramów;

C. Motocykle z bocznemi wózkami lub bez nich.

Dane o kierowcy, wypełniane w międzynarodowem pozwoleniu ręcznem pismem, winny być zawsze wypisywane literami łacińskiemi lub kursywą angielską.

Międzynarodowe pozwolenia na prowadzenie, wydane przez władze jednego z układających się Państw, lub przez stowarzyszenie upoważnione przez władze, z ich poświadczeniem, uprawniają do prowadzenia we wszystkich innych układających się Państwach samochodów objętych kategorjami, dla których zostały wystawione i są uznawane za ważne bez ponownego badania we wszystkich układających się Państwach. Jednakże prawo korzystania z międzynarodowego pozwolenia na prowadzenie może być odebrane, jeżeli jest oczywistem, że warunki przewidziane w poprzednim artykule nie są wypełnione.

Stosowanie się do ustaw i rozporządzeń krajowych.

Artykuł 8.

Kierowca samochodu podczas jazdy w danym kraju winien stosować się do ustaw i rozporządzeń, obowiązujących w tym kraju, a odnoszących się do ruchu.

Wyciąg z tych ustaw i rozporządzeń będzie mógł być doręczany automobilistom przy wjeździe ich do danego kraju przez urząd, w którym załatwiane są formalności celne.

Sygnały ostrzegawcze o niebezpieczeństwie.

Artykuł 9.

Każde z układających się Państw zobowiązuje się przestrzegać w granicach swej władzy, aby wzdłuż dróg, dla uprzedzania o miejscach niebezpiecznych, były ustawiane jedynie znaki, ustalone w załączniku F do niniejszej Konwencji.

Znaki te są umieszczane na tarczach w kształcie trójkąta; przyczem każde z Państw zobowiązuje się w miarę możności zastrzec kształt trójkątny wyłącznie dla powyższej sygnalizacji niebezpieczeństwa i zabronić używania tego kształtu we wszystkich wypadkach, w których z tego powodu mogłoby wyniknąć pomieszanie innych znaków z sygnalizacją niebezpieczeństwa, o którą tu idzie. Zasadniczo trójkąt jest równoboczny, o boku nie mniejszym niż 70 centymetrów.

O ile warunki atmosferyczne nie pozwalają na używanie tarcz pełnych, to tarcza trójkątna może być wykrojona.

W tym wypadku na tarczy można nie umieszczać znaku, wskazującego rodzaj przeszkody, a wymiary boku tarczy mogą być zmniejszone do 46 centymetrów.

Znaki są umieszczane prostopadle do drogi i w odległości od przeszkody nie mniejszej niż 150 metrów, lecz nie większej niż 250 metrów, chyba że położenie miejscowości stoi temu na przeszkodzie.

O ile odległość znaku od przeszkody jest znacznie mniejsza niż 150 metrów, winny być zastosowane specjalne zarządzenia.

Każde z układających się Państw zabroni, w granicach swej władzy, umieszczania w pobliżu dróg publicznych jakichkolwiek znaków lub tablic, które mogłyby być utożsamiane z przepisowemi znakami drogowemi informacyjnemi, lub mogłyby utrudniać ich odczytywanie.

Zaprowadzenie używania systemu tarcz trójkątnych będzie uskuteczniane w każdem Państwie stopniowo w miarę ustawiania nowych znaków, lub odnawiania obecnie egzystujących.

Udzielanie wiadomości.

Artykuł 10.

Państwa układające się zobowiązują się udzielać sobie wzajemnie wiadomości, pozwalających ustalić tożsamość posiadaczy międzynarodowych świadectw samochodowych, lub międzynarodowych pozwoleń na prowadzenie w tych wypadkach, gdy ich samochód spowodował poważny wypadek, lub gdy te osoby podlegają karze za przekroczenie przepisów dotyczących ruchu.

Państwa układające się zobowiązują się ponadto podawać do wiadomości tego Państwa, które wydało międzynarodowe świadectwo lub pozwolenie, nazwiska, imiona, oraz adresy osób, którym odebrały prawo korzystania z wymienionych świadectw lub pozwoleń.

Postanowienia końcowe.

Artykuł 11.

Konwencja niniejsza będzie ratyfikowana.

A. Każdy Rząd, jak tylko będzie gotów do złożenia dokumentów ratyfikacyjnych, powiadomi o tem Rząd Francuski. Z chwilą kiedy dwadzieścia Państw, związanych obecnie Konwencją z dnia 11 października 1909 roku oświadczy gotowość złożenia dokumentów ratyfikacyjnych, to przystąpi się do ich składania w ciągu miesiąca następującego po otrzymaniu przez Rząd Francuski ostatniego zgłoszenia i w dniu ustalonym przez ten Rząd.

Państwa, nie należące do Konwencji z dn. 11 października 1909 roku, a które przed ustalonym powyżej terminem ratyfikacyjnym oświadczą gotowość złożenia dokumentu ratyfikacji niniejszej Konwencji, osiągają prawo do wyżej wymienionego złożenia dokumentów.

B. Dokumenty ratyfikacyjne zostaną złożone w archiwach Rządu Francuskiego.

C. Złożenie dokumentów ratyfikacyjnych będzie stwierdzone protokółem podpisanym przez przedstawicieli Państw biorących w niem udział, oraz Ministra Spraw Zagranicznych Republiki Francuskiej.

D. Rządy, które nie będą w możności złożenia swego dokumentu ratyfikacyjnego w warunkach przepisanych w ustępie A niniej-

szego artykułu, będą mogły to uczynić zapomocą pisemnej notyfikacji, skierowanej do Rządu Republiki Francuskiej z załączeniem dokumentu ratyfikacyjnego.

E. Poświadczony za zgodność odpis protokółu dotyczącego pierwszego złożenia ratyfikacji, odpis notyfikacyj wymienionych w poprzednim ustępie, jak również dołączonych do nich dokumentów ratyfikacyjnych, zostanie staraniem Rządu Francuskiego doręczony niezwłocznie drogą dyplomatyczną Rządom, które podpisały niniejszą Konwencję. W wypadku przewidzianym w poprzednim ustępie Rząd Francuski poda im jednocześnie do wiadomości datę otrzymania notyfikcji.

Artykuł 12.

A. Konwencja nininiejsza stosuje się z samego prawa jedynie do krajów macierzystych układających się Państw.

B. Jeżeli które z układających się Państw życzy sobie wprowadzić ją w życie w swoich kolonjach, posiadłościach, protektoratach, terytorjach zamorskich, lub terytorjach pozostających pod jego mandatem, to zamiar ten zostanie wzmiankowany w samym dokumencie ratyfikacyjnym, lub będzie przedmiotem specjalnej pisemnej notyfikacji, skierowanej do Rządu Francuskiego, która zostanie złożona w archiwach tegoż Rządu. O ile Państwo zgłaszające obierze ten ostatni sposób postępowania, to Rząd Francuski prześle niezwłocznie wszystkim innym układającym się Państwom poświadczony za zgodność odpis notyfikacji, podając datę jej otrzymania.

Artykuł 13.

A. Każde Państwo, które nie podpisało niniejszej Konwencji, będzie mogło do niej przystąpić w chwili składania dokumentów ratyfikacyjnych wzmiankowanego w art. 11 ustępie A, lub po tym terminie.

B. Przystąpienie nastąpi przez przesłanie drogą dyplomatyczną Rządowi Francuskiemu aktu przystąpienia, który zostanie złożony w archiwach tego Rządu.

C. Rząd ten prześle niezwłocznie wszystkim układającym się Państwom poświadczony za zgodność odpis ratyfikacji, jak również aktu przystąpienia, podając datę otrzymania notyfikacji.

Artykuł 14.

Dla układających się Państw, które wezmą udział w pierwszem złożeniu dokumentów ratyfikacyjnych, niniejsza Konwencja wejdzie w życie po upływie jednego roku od daty wymienionego złożenia, a dla Państw, które będą ją ratyfikowały później, lub które do niej przystąpią, jak również w stosunku do kolonij, posiadłości, protektoratów, terytorjów zamorskich i terytorjów pozostających pod ich mandatem, nie wymienionych w dokumentach ratyfikacyjnych, — po upływie jednego roku od daty otrzymania przez Rząd Francuski notyfikacyj, przewidzianych w art. 11, ustęp D, art. 12 ustęp B oraz art. 13 ustęp B.

Artykuł 15.

Każde z układających się Państw, które należy do Konwencji z dnia 11 października 1909 roku, zobowiązuje się wymówić wspomnianą Konwencję w chwili złożenia swego dokumentu ratyfikacyjnego, lub notyfikacji przystąpienia do niniejszej Konwencji.

Ten sam sposób postępowania będzie zachowany odnośnie do oświadczeń, wymienionych w art. 12 ustęp B.

Artykuł 16.

O ile się zdarzy, że któreś z układających się Państw wypowiedziałoby niniejszą Konwencję, to wypowiedzenie winno być pisemnie notyfikowane Rządowi Francuskiemu, który niezwłocznie prześle wszystkim innym Państwom poświadczony za zgodność odpis notyfikacji, podając jednocześnie datę jej otrzymania.

Wypowiedzenie będzie miało skutek jedynie względem Państwa, które je notyfikowało i to po upływie jednego roku od otrzymania notyfikacji przez Rząd Francuski.

Te same postanowienia stosują się do wypowiedzenia niniejszej Konwencji odnośnie do kolonij, posiadłości, protektoratów, terytorjów zamorskich oraz terytorjów pozostających pod ich mandatem.

Artykuł 17.

Państwa, reprezentowane na Konferencji odbytej w Paryżu w dniach od 20 do 24 kwietnia 1926 r., mogą podpisać niniejszą Konwencję do dnia 30 czerwca 1926 roku.

Sporządzono w Paryżu dnia 24 kwietnia 1926 roku w jednym egzemplarzu, którego poświadczony odpis zostanie doręczony wszystkim Rządom, podpisującym Konwencję.

ZAŁĄCZNIK A.

Międzynarodowe świadectwo samochodowe, wydawane w któremś z układających się Państw, będzie sporządzane w języku przepisanym przez ustawodawstwo danego Państwa.

Ostateczne tłumaczenie rubryk na różne języki będzie zakomunikowane Rządowi Republiki Francuskiej przez inne Rządy, odnośnie do tego, co dotyczy każdego z nich.

(Str. 1).

(NAZWA KRAJU)

ZAŁĄCZNIK B

MIĘDZYNARODOWY RUCH SAMOCHODOWY

MIĘDZYNARODOWE ŚWIADECTWO SAMOCHODOWE.

Konwenaja Międzynarodowa z dn. 24 kwietnia 1926 r.

WYSTAWIENIE ŚWIADECTWA:

Miejsce: ____________________

Data: ____________________

([1])

Pieczęć władzy

[1]) Podpis władzy
lub
Podpis stowarzyszenia, upoważnionego przez władzę i poświadczenie tej władzy.

(Str. 2).

Niniejsze świadectwo jest ważne, na obszarach wszystkich niżej wymienionych układających się Państw, na przeciąg jednego roku, poczynając od daty wystawienia.

LISTA PAŃSTW UKŁADAJĄCYCH SIĘ.

(Str. 3).

Właściciel lub użytkowca	Nazwisko:	(1)
	Imię:	(2)
	Miejsce zamieszkania:	(3)
Rodzaj pojazdu:		(4)
Nazwa fabryki, która zbudowała podwozie		(5)
Typ podwozia:		(6)
Numer porządkowy serji typu lub numer fabryczny podwozia . .		(7)
Silnik . .	Ilość cylindrów:	(8)
	Numer silnika:	(9)
	Skok tłoków:	(10)
	Średnica cylindrów:	(11)
	Moc w koniach parowych (HP):	(12)
Nadwozie	Kształt:	(13)
	Kolor:	(14)
	Ogólna liczba miejsc:	(15)
Ciężar własny pojazdu w kilog..		(16)
Całkowita waga pojazdu w kilogramach o ile przekracza 3500 kg.		(17)
Numer rejestracyjny pojazdu znajdujący się na tablicach		(18)

(Str. 4).

____________________ (1)
____________________ (2)
____________________ (3)
____________________ (4)
____________________ (5)
____________________ (6)
____________________ (7)
____________________ (8)
____________________ (9)
____________________ (10)
____________________ (11)
____________________ (12)
____________________ (13)
____________________ (14)
____________________ (15)
____________________ (16)
____________________ (17)
____________________ (18)

UWAGA. — (Na stronicy 4 i następnych powtarza się tekst stronicy 3, tłumaczony na tyle języków ile będzie potrzeba, ażeby świadectwo międzynarodowe mogło być używane na obszarach wszystkich układających się Państw, wymienionych na stronicy 2).

(Str. 5, 6, 7, 8, 9).

(1)
(2)
(3)
(4)
(5)
(6)
(7)
(8)
(9)
(10)
(11)
(12)
(13)
(14)
(15)
(16)
(17)
(18)

Str. 11, 12, 13, 14, 15)

(1)	(1)
(2) (3) (4) (5)	(2) (3) (4) (5)
(1)	(1)
(2) (3) (4) (5)	(2) (3) (4) (5)

(Str. 10).

POŚWIADCZENIE WJAZDU.

Visa d'entrée, Entrance visa, i t. d.
(we wszystkich językach).

(1) Państwo (we wszystkich językach)

(2) Miejsce (we wszystkich językach)

(3) Data (we wszystkich językach

(4) Podpis (we wszystkich językach)

(5) Pieczęć (we wszystkich językach)

(1)
(2) (3) (4) (5)

(Str. 16)

(1)
(2)
(3)
(4)
(5)
(6)
(7)
(8)
(9)
(10)
(11)
(12)
(13)
(14)
(15)
(16)
(17)
(18)

ZAŁĄCZNIK C.

Znak wyróżniający, przewidziany w artykule 5, stanowi tarcza owalna, szerokości 30 centymetrów na 18 centymetrów wysokości, z jedną, dwiema albo trzema czarnemi literami i na białem tle. Litery te są łacińskie typu liter dużych. Mają one przynajmniej 10 centymetrów wysokości; szerokość kresek wynosi 15 milimetrów.

Co się tyczy motocykli, to znak wyróżniający, przewidziany w artykule 5, będzie miał wymiary tylko 18 centymetrów w kierunku poziomym i 12 centymetrów w pionowym. Litery będą miały 8 centymetrów wysokości przy szerokości kresek 10 milimetrów.

Litery wyróżniające dla różnych Państw i Terytorjów są następujące:

Niemcy	D
Stany Zjednoczone Ameryki Północnej	US
Austrja	A
Belgja	B
Brazylja	BR
Wielka Brytanja i Irlandja Północna	GB
— Wyspy Aurigny	GBA
— Gibraltar	GBZ
— Guernesey	GBG
— Jersey	GBJ
— Malta	GBY
Indje Brytyjskie	BI
Bułgarja	BG
Chili	RCH
Chiny	RC
Kolumbja	CO
Kuba	C
Danja	DK
Gdańsk	DA
Egipt	ET
Equador	EQ
Hiszpanja	E
Estonja	EW
Finlandja	SF
Francja, Algier, Tunis i Marokko	F
— Indje francuskie	F
Guatemala	G
Grecja	GR
Haiti	RH
Węgry	H
Wolne Państwo Irlandja	SE
Włochy	I
Łotwa	LR
Liechtenstein	FL
Litwa	LT
Luksemburg	L
Meksyk	MEX
Monaco	MC
Norwegja	N
Panama	PA
Paragwaj	PY
Holandja	NL
— Indje holenderskie	IN
Peru	PE
Persja	PR
Polska	PL
Portugalja	P
Rumunja	R
Terytorjum Sarry	SA
Jugosławja	SHS
Syjam	SM
Szwecja	S
Szwajcarja	CH
Syrja i Liban	LSA
Czechosłowacja	CS
Turcja	TR
Związek Socjalistycznych Republik Rad	SU
Urugwaj	U

ZAŁĄCZNIK D.

Międzynarodowe pozwolenie na kierowanie (załącznik E), wydawane w którem ś z układających się Państw, będzie sporządzane w języku przepisanym przez ustawodawstwo danego Państwa.

Ostateczne tłumaczenie rubryk zeszytu na różne języki będzie zakomunikowane Rządowi Republiki Francuskiej przez inne Rządy, odnośnie do tego, co dotyczy każdego z nich.

(Str. 1).

(NAZWA KRAJU)

ZAŁĄCZNIK E.

MIĘDZYNARODOWY RUCH SAMOCHODOWY

MIĘDZYNARODOWE POZWOLENIE NA PROWADZENIE.

Konwencja Międzynarodowa z dn. 24 kwietnia 1926 r.

WYSTAWIENIE POZWOLENIA:

Miejsce: ____________________

Data: ____________________

Pieczęć władzy (¹)

¹) Podpis władzy
lub
Podpis stowarzyszenia upoważnionego przez władzę i poświadczenie tej władzy.

(Str. 2).

Pozwolenie to jest ważne, na obszarach wszystkich niżej wymienionych układających się Państw, na przeciąg jednego roku, poczynając od daty wystawienia, dla prowadzenia pojazdów, należących do kategorji lub kategoryj, wymienionych na stronicy 12.

LISTA PAŃSTW UKŁADAJĄCYCH SIĘ.

Rozumie się samo przez się, że niniejsze pozwolenie w żaden sposób nie ogranicza obowiązku, jakiemu podlega jego posiadacz, co do całkowitego stosowania się do ustaw i rozporządzeń, dotyczących rozpoczynania lub wykonywania zawodu, a obowiązujących w każdem państwie gdzie posiadacz pozwolenia się znajduje.

(Str 3).

DANE DOTYCZĄCE KIEROWCY

Fotograja.

Pieczęć władzy

Nazwisko: ______ (1)

Imię: ______ (2)

Miejsce urodzenia: ______ (3)

Data urodzenia: ______ (4)

Miejsce zamieszk: ______ (5)

(Str. 4).

(NAZWA KRAJU)

WYKLUCZENIE.

P. (nazwisko i imię) ______
uprawniony powyżej przez władze (kraju) ______
został pozbawiony prawa prowadzenia na obszarze (kraju) ______
z powodu ______

Pieczęć władzy

Miejsce: ______

Data: ______

Podpis:

(NAZWA KRAJU)

WYKLUCZENIE.

P. (nazwisko i imię) ______
uprawniony powyżej przez władze (kraju) ______
został pozbawiony prawa prowadzenia na obszarze (kraju) ______
z powodu ______

Pieczęć władzy

Miejsce: ______

Data: ______

Podpis

(Str. 5).

DANE DOTYCZĄCE KIEROWCY

Fotografja

patrz poprzednio (str. 3)

Nazwisko: ______ (1)

Imię: ______ (2)

Miejsce urodzenia: ______ (3)

Data urodzenia: ______ (4)

Miejsce zamieszk.: ______ (5)

UWAGA (stronice 5 i 6). — Kartka winna być powtórzona w tłumaczeniu na tyle języków, ile będzie potrzebne, ażeby międzynarodowe pozwolenie mogło być używane na obszarach wszystkich układających się państw, wymienionych na str. 2.

(Str. 6).

(NAZWA KRAJU)

WYKLUCZENIE.

P. (nazwisko i imię) ____________
uprawniony powyżej przez władze (kraju) ____
został pozbawiony prawa prowadzenia na obszarze (kraju) ____________
z powodu ____________

Pieczęć władzy

Miejsce: ____________
Data: ____________
Podpis:

(NAZWA KRAJU)

WYKLUCZENIE.

P. (nazwisko i imię) ____________
uprawniony powyżej przez władze (kraju) ____
został pozbawiony prawa prowadzenia na obszarze (kraju) ____________
z powodu ____________

Pieczęć władzy

Miejsce: ____________
Data: ____________
Podpis:

(Str. 7, 8, 9, 10).

(Str. 11).

(1) A. — Samochody, których całkowita waga (art. 7) nie przekracza 3,500 klg.
(we wszystkich językach).

(2) B. — Samochody, których całkowita waga (art. 7) nie przekracza 3,500 kilogramów.
(we wszystkich językach).

(3) C. — Motocykle z bocznemi wózkami lub bez nich.
(we wszystkich językach).

(Str. 12).

A (1)	B (2)	C (3)
Pieczęć władzy	Pieczęć władzy	Pieczęć władzy

(1) ____________
(2) ____________
(3) ____________
(4) ____________
(5) ____________

ZAŁĄCZNIK F.

Poprzeczny ściek lub garb

Ostry zakręt.

Skrzyżowanie dróg.

(Część środkowa wykrojona).

Zamykany przejazd kolejowy w poziomie.

Niezamykany przejazd kolejowy w poziomie.

Znak wymieniony w trzecim i czwartym ustępie art. 9.

Poz. 178. Oświadczenie Rządowe z dnia 27 stycznia 1930 r. w sprawie ratyfikacji przez Polskę Konwencji Międzynarodowej, dotyczącej ruchu samochodowego, podpisanej w Paryżu dnia 24 kwietnia 1926 roku.

Poz. 179. Konwencja Międzynarodowa, dotycząca ruchu drogowego, podpisana w Paryżu dnia 24 kwietnia 1926 r. (Ratyfikowana zgodnie z ustawą z dnia 23 marca 1929 r. — Dz. U. R. P. Nr. 25, poz. 258).

Przekład.

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ,

MY, IGNACY MOŚCICKI,

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

wszem wobec i każdemu zosobna, komu o tem wiedzieć należy, wiadomem czynimy:

Dnia dwudziestego czwartego kwietnia tysiąc dziewięćset dwudziestego szóstego roku podpisana została w Paryżu Konwencja Międzynarodowa, dotycząca ruchu drogowego o następującem brzmieniu dosłownem:

KONWENCJA MIĘDZYNARODOWA,

dotycząca ruchu drogowego.

Niżej podpisani, Pełnomocnicy Rządów Państw dalej wyszczególnionych, zebrani na Konferencji w Paryżu, w dniach od 20 do 24 kwietnia 1926 r., mając na celu ułatwienie w miarę możności międzynarodowego ruchu drogowego, zawarli następującą Konwencję:

Artykuł pierwszy.

Każde z układających się Państw zobowiązuje się,—w granicach swej władzy, — stosować lub uznać następujące postanowienia na drogach, otwartych do ruchu publicznego na jego obszarze:

Prowadzenie pojazdów, zwierząt jucznych, pociągowych lub wierzchowych.

Artykuł 2.

Wszelki osobno jadący pojazd musi mieć kierowcę. Przy taborach i pociągach drogowych liczba kierowców jest określona przez rozporządzenia krajowe.

Zwierzęta pociągowe, juczne lub wierzchowe, znajdujące się na drogach, otwartych do ruchu publicznego, muszą mieć przewodnika.

Artykuł 3.

Kierowcy i przewodnicy muszą być stale w takim stanie i położeniu, aby mogli panować nad pojazdem lub kierować swym zaprzęgiem zwierzętami pociągowemi, wierzchowemi albo jucznemi. Obowiązani są oni dawać znać o swem zbliżeniu się innym kierowcom, przewodnikom i przechodniom, znajdującym się na ich drodze, oraz przedsiębrać w razie potrzeby wszelkie środki ostrożności.

Przechodnie, — poza środkami ostrożności, które należy zastosować przed wejściem na część drogi publicznej, przeznaczoną dla pojazdów i zwierząt, — powinni usuwać się dla przepuszczania pojazdów, włączając w to rowery, jak również zwierząt pociągowych, jucznych i wierzchowych.

Kierunek ruchu.

Artykuł 4.

W obrębie każdego kraju przepisowy kierunek ruchu winien być jednakowy na wszystkich drogach, otwartych do ruchu publicznego.

Zastrzega się możność wydawania przepisów o ruchu jednokierunkowym.

Wymijanie i wyprzedzanie.

Artykuł 5.

Kierowcy pojazdów lub przewodnicy zwierząt jeśli mają wymijać albo dawać się wyprzedzać, powinni brać stronę, przeznaczoną dla przepisowego kierunku ruchu. Jeśli mają wyprzedzać, powinni oni brać stronę przeciwną.

Jednakże zastrzega się inny kierunek wyprzedzania i wymijania o ile chodzi o tramwaje oraz niektóre drogi górskie.

W razie zbliżania się jakiegokolwiek pojazdu lub prowadzonego zwierzęcia, kierowcy i przewodnicy winni usuwać się w stronę, przeznaczoną dla przepisowego kierunku ruchu.

Jeżeli są oni wymijani lub wyprzedzani, kierowcy i przewodnicy powinni pozostawiać możliwie jak największą wolną przestrzeń. Jeśli chcą wyprzedzać, to przed opuszczeniem strony przeznaczonej dla przepisowego kierunku ruchu, muszą oni upewnić się, że mogą to uczynić bez zawadzenia o jaką przeszkodę i bez narażenia się na zderzenie z pojazdem, przechodniem lub zwierzęciem, dążącem w przeciwnym kierunku. Zabrania się wyprzedzać, jeśli niema zprzodu dostatecznego pola widzenia. Po wyprzedzeniu, kierowca winien sprowadzić swój pojazd na tę część drogi, która jest przeznaczona dla przepisowego kierunku ruchu, jednak dopiero po upewnieniu się, że może to uskutecznić bez niedogodności dla wyprzedzonego pojazdu, przechodnia lub zwierzęcia.

Rozgałęzienia i skrzyżowania dróg.

Artykuł 6.

Zasadniczo i w braku odmiennych przepisów, wydanych przez miarodajne władze, kierowca lub przewodnik jest obowiązany na rozgałęzieniach i skrzyżowaniach dróg ustępować pierwszeństwo kierowcy lub przewodnikowi, zdążającemu z prawej strony, jeżeli przepisowy kierunek ruchu jest na prawo, względnie zdążającemu z lewej strony, jeśli przepisowy kierunek ruchu jest na lewo.

Sygnały świetlne.

Artykuł 7.

Podczas nocy i po zapadnięciu zmroku żaden oddzielnie jadący pojazd nie może być w ruchu, nie będąc zaopatrzony na przodzie przynajmniej w jedno białe światło.

Białe światło lub jedno z białych świateł, gdy ich jest więcej, powinno być umieszczone z tej strony, po której odbywa się wymijanie.

Tabory i pociągi drogowe mają być oświetlane zgodnie z rozporządzeniami krajowemi.

Artykuł 8.

Podczas nocy i po zapadnięciu zmroku wszelki rower winien być zaopatrzony bądź w jedno światło, widzialne zarówno zprzodu, jak ztyłu, bądź też w jedno światło, widzialne tylko zprzodu, a ztyłu w urządzenie z czerwoną powierzchnią, odbijającą światło.

Artykuł 9.

a) Konwencja niniejsza będzie ratyfikowana i złożenie dokumentów ratyfikacyjnych nastąpi 1 października 1926 r.

b) Dokumenty ratyfikacyjne zostaną złożone w archiwach Rządu Francuskiego.

c) Złożenie dokumentów ratyfikacyjnych będzie stwierdzone protokółem podpisanym przez Przedstawicieli Państw biorących w niem udział, oraz przez Ministra Spraw Zagranicznych Republiki Francuskiej.

d) Rządy, które nie będą w możności złożenia swego dokumentu ratyfikacyjnego 1 października 1926 r., będą mogły to uczynić zapomocą pisemnej notyfikacji, skierowanej do Rządu Republiki Francuskiej z załączeniem dokumentu ratyfikacyjnego.

e) Poświadczony za zgodność odpis protokółu, dotyczącego pierwszego złożenia ratyfikacyj, wymienionych w ustępie c), jak również dołączonych do nich dokumentów ratyfikacyjnych, zostanie staraniem Rządu Francuskiego doręczony niezwłocznie drogą dyplomatyczną Rządom, które podpisały niniejszą Konwencję.

W wypadkach przewidzianych w ustępie d) Rząd Francuski poda im jednocześnie do wiadomości datę otrzymania notyfikacji.

Artykuł 10.

a) Konwencja niniejsza stosuje się z samego prawa jedynie do krajów macierzystych układających się Państw.

b) Jeżeli które z układających się Państw życzy sobie wprowadzić ją w życie w swoich kolonjach, posiadłościach, protektoratach, terytorjach zamorskich, lub terytorjach pozostających pod jego mandatem, to zamiar ten zostanie wzmiankowany w samym dokumencie ratyfikacyjnym, lub będzie przedmiotem specjalnej pisemnej notyfikacji, skierowanej do Rządu Francuskiego, która zostanie złożona w archiwach tegoż Rządu. O ile Państwo zgłaszające obierze ten ostatni sposób postępowania, to Rząd Francuski prześle niezwłocznie wszystkim innym układającym się Państwom poświadczony za zgodność odpis notyfikacji, podając datę jej otrzymania.

Artykuł 11.

a) Państwa, które nie podpisały niniejszej Konwencji, będą mogły do niej przystąpić.

b) Przystąpienie nastąpi przez przesłanie drogą dyplomatyczną Rządowi Francuskiemu aktu przystąpienia, który zostanie złożony w archiwach tego Rządu.

c) Rząd ten prześle niezwłocznie wszystkim innym układającym się Państwom poświadczony odpis notyfikacji, jak również aktu przystąpienia, podając datę otrzymania notyfikacji.

Artykuł 12.

Dla Państw, które wezmą udział w pierwszem złożeniu dokumentów ratyfikacyjnych, niniejsza Konwencja wejdzie w życie po upływie jednego roku od daty wymienionego złożenia, a dla Państw, które będą ją ratyfikowały później, lub które do niej przystąpią, jak również w stosunku do kolonij, posiadłości, protektoratów, terytorjów zamorskich i terytorjów pozostających pod ich mandatem, nie wymienionych w dokumentach ratyfikacyjnych, — po upływie jednego roku od daty otrzymania przez Rząd Francuski notyfikacyj, przewidzianych w art. 9 ustęp d), art. 10 ustęp b) oraz art. 11 ustęp b).

Artykuł 13.

O ile się zdarzy, że któreś z układających się Państw wypowiedziałoby niniejszą Konwencję, to wypowiedzenie winno być pisemnie notyfikowane Rządowi Francuskiemu, który niezwłocznie prześle wszystkim innym Państwom poświadczony za zgodność odpis notyfikacji, podając jednocześnie datę jej otrzymania.

Wypowiedzenie będzie miało skutek jedynie względem Państwa, które je notyfikowało i to po upływie jednego roku od otrzymania notyfikacji przez Rząd Francuski.

Te same postanowienia stosują się do wypowiedzenia niniejszej Konwencji odnośnie do kolonij, posiadłości, protektoratów, terytorjów zamorskich oraz terytorjów pozostających pod ich mandatem.

Artykuł 14.

Państwa reprezentowane na Konferencji odbytej w Paryżu w dniach od 20 do 24 kwietnia 1927 r. mogą podpisać niniejszą Konwencję do dnia 30 czerwca 1926 roku.

Sporządzono w Paryżu dnia 24 kwietnia 1926 roku w jednym egzemplarzu, którego poświadczony za zgodność odpis zostanie doręczony wszystkim Rządom podpisującym Konwencję.

Poz. 180. Oświadczenie Rządowe z dnia 27 stycznia 1930 r. w sprawie ratyfikacji przez Polskę Konwencji Międzynarodowej, dotyczącej ruchu drogowego, podpisanej w Paryżu dnia 24 kwietnia 1926 r.

Poz. 181. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 5 marca 1930 r. o utworzeniu gmin wiejskich Kiwerce i Kniahininek w powiecie łuckim, województwie wołyńskiem.

Poz. 182. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 7 marca 1930 r. w sprawie rozpoczęcia działalności przez sąd grodzki w Nowem Siole.

Poz. 183. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 19 marca 1930 r. zmieniające regulamin urzędowania prokuratur sądów apelacyjnych i okręgowych.

Poz. 184. Oświadczenie Rządowe z dnia 11 lutego 1930 r. w sprawie przystąpienia Luxemburgu do Międzynarodowej Konwencji o zwalczaniu handlu kobietami i dziećmi, podpisanej w Genewie dnia 30 września 1921 roku.

z 29 marca Nr. 22 Rok 1930

Poz. 185. Ustawa z dnia 26 lutego 1930 r. o poborze rekruta w 1930 r.

Poz. 186. **Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 8 marca 1930 r. w sprawie zmiany rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 października 1924 r. o opłatach za mieszkania zajmowane przez funkcjonarjuszów**

państwowych i wojskowych zawodowych w budynkach państwowych, przez Skarb Państwa wynajętych lub administrowanych.

Na podstawie art. 8 ustawy z dnia 9 października 1923 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska (Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 924) oraz art. 6 ustawy z dnia 5 grudnia 1923 r. o uposażeniu sędziów i prokuratorów (Dz. U. R. P. Nr. 134, poz. 1107) zarządza się co następuje:

§ 1. Po pierwszym ustępie § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 października 1924 r. o opłatach za mieszkania zajmowane przez funkcjonarjuszów państwowych i wojskowych zawodowych w budynkach państwowych, przez Skarb Państwa wynajętych lub administrowanych (Dz. U. R. P. Nr. 90, poz. 849) wstawia się następujący nowy ustęp:

„Komorne za mieszkania służbowe zajmowane w roku 1928 pobiera się w wysokości dodatku na mieszkanie, przypadającego do wypłaty w tymże roku bez względu na ewentualne późniejsze podwyższenie stawek tego dodatku".

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 marca 1930 r.

§ 3. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Prezesowi Rady Ministrów oraz Ministrom: Skarbu, Robót Publicznych, Przemysłu i Handlu, Komunikacji, Spraw Wojskowych i Rolnictwa.

Poz. 187. Rozporządzenie Ministrów: Reform Rolnych, Skarbu i Rolnictwa z dnia 7 stycznia 1930 r. o trybie udzielania przez Państwowy Bank Rolny długoterminowych pożyczek amortyzacyjnych w listach zastawnych na kupno gruntu na terenie górnośląskiej części województwa śląskiego.

Poz. 188. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 6 marca 1930 r. o przyznawaniu nagród za przyczynianie się do wykrycia przestępstw podlegających ustawie karnej skarbowej.

Na podstawie art. 240 ustawy karnej skarbowej z dnia 2 sierpnia 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 105, poz. 609) zarządzam co następuje:

§ 1. Według zasad niniejszego rozporządzenia przyznaje się pieniężne nagrody za przyczynianie się do wykrycia przestępstw skarbowych, podlegających wymienionej ustawie (przestępstwa celne, akcyzowe, monopolowe).

§ 2. Nagrody te przyznaje się za przyczynianie się do wykrycia przestępstw, polegających albo na uszczupleniu dochodu skarbowego, albo też na naruszeniu zakazu przywozu, wywozu lub przewozu towarów; przy przestępstwach pierwszego rodzaju obojętnem jest, czy one powodują ubytek dochodu bezpośrednio (np. zatajenie przedmiotu przed dodatkowem opodatkowaniem, lub przedmiotu monopolowego przed podwyżką cen), czy też tylko pośrednio (np. nieupoważniona uprawa tytoniu).

§ 3. Jeśli przestępstwo nie powoduje ani uszczuplenia dochodu skarbowego, ani też naruszenia zakazu przywozu, wywozu lub przewozu a tylko polega na naruszeniu innego jakiegoś przepisu, przyznaje się wyjątkowo nagrodę za przyczynienie się do wykrycia co najmniej trzech wypadków takich przestępstw, jeśli te przestępstwa przedstawiają się z innych powodów jako szczególnie karygodne (np. potajemny wyszynk wódki).

Zwłaszcza funkcjonarjuszom skarbowym, do zakresu obowiązków których wchodzi ściganie tego rodzaju przestępstw, nagrody za wykrycie tychże mogą być przyznawane tylko w wypadkach zasługujących na wyjątkowe wyróżnienie.

§ 4. Do nagrody dopuszcza się osoby, które współdziałały fizycznie w ujęciu przestępcy lub przedmiotu przestępstwa, albo dokonały takich czynności, które niewątpliwie doprowadziły do wykrycia przestępstwa.

W szczególności udziela się nagród osobom, które doniosły władzy o przestępstwie, udzielając jej takich wskazówek, że wykrycie przestępstwa ich doniesieniu przypisać należy.

Również przyznaje się nagrody rewidentom i superrewidentom celnym za wykrycie przez nich przestępstw, polegających na niezgodnem z rzeczywistością zadeklarowaniu towarów w urzędach celnych, które spowodowało lub spowodować mogło uszczuplenie należności celnych.

§ 5. Nie udziela się nagród na zasadach niniejszego rozporządzenia osobom, których rola w wykryciu przestępstwa ograniczyła się do wydania potrzebnych zarządzeń, lub polegała na dokonaniu czynności śledczych, zwłaszcza jeśli zarządzenia te oraz czynności śledcze wchodziły w zakres obowiązków służbowych wymienionych osób.

§ 6. Od otrzymania nagrody wyklucza się osoby, które przestępcę do popełnienia przestępstwa namówiły, albo zapewniły mu pomoc lub bierne zachowanie się przy popełnieniu przestępstwa, lub też w inny sposób w popełnieniu przestępstwa uczestniczyły.

§ 7. Nagrody za doniesienie przyznaje się pod warunkiem, że donoszący ujawnił władzy swoją osobę (nazwisko) przed wykryciem przestępstwa; doniesienia bezimienne (anonimowe) nie uzasadniają przyznania nagrody zgłaszającemu się następnie donosicielowi.

§ 8. Przyznanie nagrody następuje niezależnie od zasądzenia przestępcy i wogóle przed rozstrzygnięciem sprawy.

Jeśli jednak zachodzi zbyt małe prawdopodobieństwo zasądzenia przestępcy, albo też brak narazie dostatecznych podstaw do ocenienia rozmiaru popełnionego przestępstwa lub zasługi osoby, roszczącej sobie pretensje do nagrody, natenczas odracza się przyznanie nagrody aż do ukończenia śledztwa, albo nawet aż do prawomocnego rozstrzygnięcia sprawy. Wyjątkowo można w wypadkach takich przyznać tymczasową nagrodę, a po ukończeniu śledztwa względnie rozstrzygnięciu sprawy nagrodę tę podwyższyć.

§ 9. O ile zachodzą powyższe ogólne warunki, uwzględnia się przy oznaczaniu wysokości nagrody przedewszystkiem wysokość wyrządzonej Państwu szkody, względnie szkody, jaka groziła (uszczuplona względnie narażona na uszczuplenie należytość skarbowa), obok tego zaś uwzględnia się stopień gorliwości i energji z jaką odnośna osoba przyczyniła się do wykrycia przestępstwa, zwłaszcza zaś poniesione trudy lub narażenie się na niebezpieczeństwo utraty zdrowia lub życia.

§ 10. W sprawach karnych skarbowych, w których zachodzi możliwość dokładnego lub przybliżonego obliczenia szkody Skarbu Państwa, dochodzić może ogólna kwota nagrody do siedemdziesięciu pięciu (75)% tej szkody. Przepis ten stosuje się również do przestępstw, polegających na naruszeniu zakazu przywozu, wywozu lub przewozu towarów, jeśli od podlegającego zakazowi przedmiotu ustanowione jest cło (przywozowe, wywozowe lub przewozowe) albo inna opłata.

§ 11. W wypadkach, gdy wymienioną w § 10 niniejszego rozporządzenia szkodę spowodowało względnie spowodować mogło uszczuplenie względnie narażenie na uszczuplenie należytości skarbowych od artykułów tytoniowych, ogólna kwota nagrody nie może przewyższać szacunkowej wartości tych artykułów, o ile sprawca przestępstwa nie został ujęty.

Również ogólna kwota nagrody nie może przekraczać dziesięciu (10)% uszczuplonych należności celnych za wykrycie przestępstw, polegających na niezgodnem z rzeczywistością zadeklarowaniu towarów w urzędach celnych.

§ 12. Za wykrycie przestępstw polegających na naruszeniu samego tylko zakazu przywozu, wywozu lub przewozu, jak również innych przestępstw, co do których oznaczenie szkody Skarbu Państwa jest niemożliwe (np. wykrycie tajnej gorzelni) dochodzić może nagroda do pięciu tysięcy złotych.

§ 13. Jeśli w danej sprawie jest więcej osób, mogących rościć sobie pretensję do nagrody, wyznacza się najpierw ogólną kwotę nagród, a potem dzieli się tę kwotę między te osoby stosownie do stopnia ich zasługi, a więc nie można np. przyznać każdej z tych osób rzeczone 75%, lecz te 75% między te osoby się dzieli.

§ 14. W sprawach o przestępstwa, podlegające ukaraniu według art. 45 — 56 ustawy karnej skarbowej, przyznawanie nagród porucza się dyrekcjom ceł, we wszystkich innych sprawach — izbom skarbowym; obojętne jest przytem, czy rozstrzygnięcie sprawy należy do właściwości władz skarbowych, czy sądów (art. 136 i nast. ustawy karnej skarbowej). Przeciw decyzjom tym niema odwołania do Ministerstwa Skarbu.

§ 15. O ileby wyrządzona Skarbowi Państwa szkoda przez jeden i ten sam wypadek przestępstwa przekraczała kwotę tysiąca złotych, decyzję w sprawie przyznania nagrody zastrzega się Ministerstwu Skarbu, a dyrekcje ceł względnie izby skarbowe ogranicza się w tych wypadkach do przedstawienia Ministerstwu należycie uzasadnionego wniosku.

Również w wypadkach, określonych w § 3 i § 12 niniejszego rozporządzenia, powołane jest do przyznania nagrody wyłącznie Ministerstwo Skarbu.

Natomiast w wypadkach, przewidzianych w § 11 niniejszego rozporządzenia przyznawanie nagród porucza się izbom skarbowym lub dyrekcjom ceł, choćby nawet wyrządzona Skarbowi Państwa szkoda przekraczała kwotę tysiąca złotych.

Nadto, o ileby izby skarbowe lub dyrekcje ceł miały poważniejsze wątpliwości co do tego, czy nagroda może być wogóle przyznana, mogą przedłożyć sprawę do decyzji Ministerstwa, choćby załatwienie tej sprawy leżało w granicach ich kompetencji.

§ 16. Przyznanie nagrody przez izbę skarbową względnie dyrekcję ceł następuje zawsze na podstawie wniosku tego urzędu akcyz i monopolów względnie celnego, w którym toczy się postępowanie karne w danej sprawie, lub który przekazuje sprawę do sądowego rozstrzygnięcia.

Wnioski te przedstawia się w każdej sprawie osobno, przyczem nie dołącza się aktów sprawy, zwłaszcza w wypadkach, gdy przesłanie aktów opóźniłoby rozpatrzenie sprawy karnej.

Władza I instancji przedstawia wniosek władzy II instancji na druku, sporządzonym według załączonego wzoru, ta zaś, o ile sprawa przekracza jej kompetencję, przedstawia wniosek Ministerstwu Skarbu, zamieszczając na otrzymanym wniosku lub w osobnem sprawozdaniu swój własny wniosek.

§ 17. Wnioski o przyznawanie nagród winny być przedstawiane przez władzę I instancji w dwutygodniowym terminie, licząc od dnia otrzymania przez tę władzę odnośnych protokółów karnych lub doniesień o popełnionem przestępstwie, chyba że przedstawienie tych wniosków w powyższym terminie byłoby niemożliwe z przyczyn od wnioskodawców niezależnych, a w szczególności z powodu niedostawienia równocześnie z wymienionemi aktami zajętych towarów, nienadesłania we właściwym

czasie protokółów oszacowania przez państwowe fabryki artykułów tytoniowych i t. p.

Jeśli zachodzą okoliczności, przewidziane w § 8 niniejszego rozporządzenia, władza I instancji przedkłada w wyżej ustalonym terminie władzy II instancji uzasadnione wnioski o konieczności odroczenia decyzji w sprawie przyznania nagrody do ukończenia śledztwa lub nawet aż do prawomocnego rozstrzygnięcia sprawy, albo też w wyjątkowych wypadkach o przyznanie tymczasowej nagrody.

Władza skarbowa II instancji, otrzymawszy wymienione wnioski, jest obowiązana w terminie siedmiu dni od daty wpłynięcia tychże rozpatrzyć je i wydać decyzję we własnym zakresie działania lub wystąpić z odpowiednim wnioskiem (tak co do przyznania nagrody, jak również i jej odroczenia) do Ministerstwa Skarbu.

Sprawa nie może być wykreślona z ewidencji, dopóki nie stwierdzono wyraźnie na akcie, że albo nagroda się nie należy, albo, że ją już wypłacono.

§ 18. Nagrody wypłaca się na podstawie asygnacji izby skarbowej względnie dyrekcji ceł z otwartego na ten cel kredytu.

§ 19. W województwie śląskiem wszelkie uprawnienia przyznane niniejszem rozporządzeniem izbom skarbowym, przysługują śląskiemu urzędowi wojewódzkiemu (wydziałowi skarbowemu).

§ 20. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 1930 r. Jednocześnie traci moc obowiązującą rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 6 listopada 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 121, poz. 700).

Poz. 189. Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 22 marca 1930 r. w sprawie częściowej zmiany taryfy celnej.

Poz. 190. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 25 marca 1930 r. wydane w porozumieniu z Ministrami Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa w sprawie rozdziału ostatecznych kontyngentów cukru na czas od 1 października 1929 r. do 30 września 1930 r. pomiędzy poszczególne cukrownie.

Poz. 191. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 22 marca 1930 r. o wydawaniu polskim statkom handlowym morskim certyfikatów, upoważniających do przewozu podróżnych przez ocean.

Poz. 192. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 19 marca 1930 r. Regulamin urzędowania Prokuratury Sądu Najwyższego.

Poz. 193. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 marca 1930 r. o zmianie granic okręgów sądów powiatowych w Łodzi i Tuszynie w powiecie łódzkim w okręgu sądu okręgowego w Łodzi.

Poz. 194. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 marca 1930 r. o zmianie granic okręgów sądów powiatowych w Międzyrzecu i Radzyniu w powiecie radzyńskim w okręgu sądu okręgowego w Białej Podlaskiej.

Poz. 195. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 15 marca 1930 r. o zniesieniu gminy wiejskiej Więcierza w powiecie makowskim, województwie krakowskiem.

Poz. 196. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 15 marca 1930 r. o zniesieniu gminy wiejskiej Kenigsberg w powiecie łańcuckim, województwie lwowskiem.

Poz. 197. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 15 marca 1930 r. o zniesieniu gmin wiejskich Grodzisko Miasteczko i Wulka Grodziska w powiecie łańcuckim, województwie lwowskiem.

Poz. 198. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 15 marca 1930 r. o zniesieniu gmin wiejskich Kojszówka i Wieprzec w powiecie makowskim, województwie krakowskiem.

Poz. 199. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 15 marca 1930 r. o zniesieniu gmin wiejskich Konice i Rzegocin w powiecie ropczyckim, województwie krakowskiem.

Poz. 200. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 15 marca 1930 r. o zmianie granic gmin wiejskich Młodzieszyn i Tułowice w powiecie sochaczewskim, województwie warszawskiem.

Poz. 201. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 15 marca 1930 r. o zmianie granic gmin wiejskich Rudzienko i Czarnogłów w powiecie mińsko-mazowieckim, województwie warszawskiem.

Poz. 202. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 15 marca 1930 r. o zmianie granic gmin wiejskich Lelice i Majki w powiecie płockim, wojewóztwie warszawskiem.

Poz. 203. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 15 marca 1930 r. o zmianie granic gmin wiejskich Grabówka i Kamyk w powiecie częstochowskim, województwie kieleckiem.

Poz. 204. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 15 marca 1930 r. o zmianie granic gmin wiejskich Wodzisław i Sędziszów w powiecie jędrzejowskim, województwie kieleckiem.

Poz. 205. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 15 marca 1930 r. o zmianie granic gmin wiejskich Stare Sioło i Wulka Zapałowska w powiecie lubaczowskim, województwie lwowskiem.

Poz. 206. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 15 marca 1930 r. o zmianie granic gmin Niwice i Stanisławczyk w powiecie radziechowskim, województwie tarnopolkiem.

Poz. 207. Rozporzadzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 15 marca 1930 r. o zmianie granic gmin wiejskich Kozowa i Teofipólka w powiecie brzeżańskim, województwie tarnopolskiem.

Poz. 208. Oświadczenie Rządowe z dnia 8 marca 1930 r. w sprawie złożenia przez Rząd Jugosławji dokumentu ratyfikacyjnego protokółów podpisanych w Genewie dnia 5 października 1921 roku, dotyczących poprawek do artykułów 4, 6, 12, 13 i 15 Umowy Związku Narodów.

z 31 marca Nr. 23 Rok 1930

Poz. 209. Rozporządzenie Ministrów: Przemysłu i Handlu, Skarbu i Sprawiedliwości z dnia 12 lutego 1930 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o organizacji giełd.

Poz. 210. Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 25 lutego 1930 r. o rachunkowości i o sprawozdaniach instytucyj opiekuńczych.

Na podstawie art. 3 i art. 15 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 kwietnia 1927 r. o nadzorze i kontroli nad działalnością instytucyj opiekuńczych (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 354) w brzmieniu rozporządzenia z dnia 22 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 359) zarządzam co następuje:

§ 1. Podlegające nadzorowi i kontroli w myśl art. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 kwietnia 1927 r. o nadzorze i kontroli nad działalnością instytucyj opiekuńczych (Dz. U. R. P. Nr. 40. poz. 354) stowarzyszenia, związki, instytucje (zarówno jako całość, jak i dla każdego ze swych zakładów) oraz samodzielne zakłady obowiązane są prowadzić rachunkowość, obejmującą wszystkie obroty rachunkowe, zarówno gotówkowe jak i niegotówkowe, zapisane w chronologicznym porządku. Każda pozycja rachunkowa musi być usprawiedliwiona odpowiednim dowodem.

Zakłady opiekuńcze prowadzić mają ponadto księgę inwentarzową i księgę magazynową.

W razie stwierdzenia, że rachunkowość jest prowadzona wadliwie, władze nadzorcze mają prawo żądania prowadzenia ksiąg rachunkowych prawidłowo według dowolnego systemu, przyjętego przez instytucję.

§ 2. Stowarzyszenia, związki, instytucje i zakłady, posiadające przedsiębiorstwa lub gospodarstwa rolne, ogrodowe lub leśne, winny prowadzić odrębną rachunkowość dla każdego z tych przedsiębiorstw lub gospodarstw.

§ 3. Z końcem roku sprawozdawczego książki rachunkowe mają być zamknięte.

Rok sprawozdawczy liczy się od 1 kwietnia do 31 marca.

§ 4. Wymienione w § 1 niniejszego rozporządzenia stowarzyszenia, związki, instytucje i zakłady obowiązane są do przedkładania władzy nadzorczej rocznych sprawozdań najpóźniej w 3 miesiące po upływie roku sprawozdawczego.

Stowarzyszenia, związki i instytucje, które posiadają zakłady opiekuńcze, niezależnie od sprawozdań poszczególnych zakładów, złożonych władzom nadzorczym, na których obszarze znajdują się te zakłady, obowiązane są przedkładać ogólne sprawozdania tym władzom nadzorczym, na terenie których znajduje się siedziba zarządu stowarzyszenia, związku lub instytucji.

Roczne sprawozdania przed złożeniem ich władzy nadzorczej winny być zatwierdzone względnie sprawdzone przez wskazane w statucie stowarzyszenia, związku lub instytucji organa tej instytucji.

Sprawozdania powinny być zaopatrzone podpisami osób do podpisywania upoważnionych.

§ 5. Roczne sprawozdanie obejmuje:

a) sprawozdanie z działalności,

b) sprawozdanie rachunkowe.

§ 6. Sprawozdanie z działalności stowarzyszenia, związku lub instytucji obejmować ma całokształt działalności w roku sprawozdawczym.

Sprawozdanie z działalności zakładu opiekuńczego powinno określać przeznaczenie i charakter zakładu, wymieniać osoby stojące na czele i kierujące zakładem, wykazać ilość personelu oddzielnie administracyjnego, wychowawczego, nauczycielskiego, instruktorskiego i pielęgniarskiego, opisać całoroczną pracę, podać ilość osób korzystających z opieki z podziałem według płci, wieku, wyznania, narodowości, pobieranej nauki (szkolenia), a w szczególności wykazać liczbę otrzymujących lub potrzebujących opieki specjalnej (głuchoniemych, ociemniałych, pozbawionych kończyn, upośledzonych, względnie niedorozwiniętych umysłowo, nieuleczalnie chorych i t. p.), a ponadto, o ile chodzi o zakłady dla nieletnich, podać, jakie nauki i zajęcia praktyczne są prowadzone w zakładzie celem odpowiedniego przygotowania wychowanków do pracy zawodowej, liczbę

gruźliczych, jagliczych, moralnie zaniedbanych i t. p. Ponadto sprawozdania powinny zawierać dane dotyczące ilości i wieku osób, które zostały przyjęte do zakładu oraz tych, które zakład opuściły z podaniem przyczyny opuszczenia (samowolnie, z racji objęcia pracy i t. p.), ruchu osób w ciągu roku, stanu zdrowotnego osób, iloczynu osób i dni utrzymania, przeciętnego wydatku na utrzymanie jednej osoby (wyżywienie, odzież, leczenie, wychowanie, koszta administracyjne i t. p.), ilości osób utrzymywanych kosztem Państwa oraz całkowitej sumy kosztów utrzymania tych osób.

Sprawozdanie zakładów opieki otwartej winny oprócz tego wykazywać ilość udzielonych porad.

§ 7. Sprawozdanie rachunkowe powinno obejmować:

1) rachunek dochodów i wydatków za rok sprawozdawczy w porównaniu z preliminarzem budżetowym,
2) bilans, a co najmniej szczegółowe wykazy:
   a) salda kasowego,
   b) lokat i rachunków w bankach,
   c) funduszów specjalnych,
   d) lokat i długów hipotecznych,
   e) nieruchomości (z podaniem wartości),
   f) dłużników i wierzycieli,
   g) papierów procentowych,
   h) remanentu magazynu.

§ 8. Rachunek dochodów i wydatków, składany przez stowarzyszenia, związki lub instytucje powinien zawierać poza innemi pozycjami, stosownie do charakteru instytucji, następujące pozycje:

Dochody:

1) składki członkowskie,
2) dochody z poszczególnych nieruchomości, gospodarstw i przedsiębiorstw,
3) procenty hipoteczne,
4) procenty od papierów wartościowych,
5) zasiłki od instytucyj i osób prywatnych,
6) subwencje od związków komunalnych,
7) subwencje od Skarbu Państwa:
   a) na cele ogólne,
   b) na cele specjalne,
8) wpływy na cele specjalne,
9) różne dochody.

Wydatki:

1) administracja:
   a) wydatki osobowe,
   b) wydatki rzeczowe (biuro, porto, telefon i t. p.),
2) zakup i utrzymanie inwentarza,
3) wydatki z subwencyj od Skarbu Państwa na cele specjalne,
4) wydatki z wpływów na cele specjalne,
5) dopłaty do poszczególnych zakładów opiekuńczych, utrzymywanych przez stowarzyszenie, związek lub instytucję.
6) wydatki na prowadzenie gospodarstwa lub przedsiębiorstwa,
7) inne wydatki.

§ 9. Rachunek dochodów i wydatków, składany przez zakłady opiekuńcze, powinien zawierać następujące pozycje:

Dochody:

1) dochody z majątku zakładu: z poszczególnych nieruchomości, gospodarstw i przedsiębiorstw, procenty hipoteczne, procenty od papierów wartościowych i t. p.,
2) zwroty za świadczenia na rzecz personelu (za mieszkanie, opał, światło i t. p.),
3) opłaty za utrzymanie wychowanków (pensjonarjuszy):
   a) od instytucyj,
   b) od osób prywatnych,
   c) od związków komunalnych,
   d) od Skarbu Państwa,
4) wpływy za pracę dokonaną przez wychowanków (pensjonarjuszy),
5) zasiłki od instytucyj i osób prywatnych,
6) subwencje od związków komunalnych,
7) subwencje od Skarbu Państwa,
8) różne dochody,
9) dopłaty stowarzyszenia, związku lub instytucji, utrzymującego zakład.

Wydatki:

1) administracja:
   A. wydatki osobowe:
      a) pensje personelu,
      b) świadczenia na rzecz personelu (mieszkanie, żywienie, opał, światło i t. p.),
      c) świadczenia socjalne za personel,
      d) inne;
   B. wydatki rzeczowe (biuro, porto, telefon i t. d.),
2) utrzymanie budynków:
   a) remont budynków,
   b) remont urządzeń instalacyjnych,
   c) najem lokalu,
   d) opał,
   e) światło,
   f) utrzymanie porządku,
   g) woda i kanały,
   h) inne,

3) zakup i utrzymanie inwentarza (meble, pościel, urządzenia kuchenne i t. p.),
4) utrzymanie wychowanków (pensjonarjuszy):
   a) żywienie,
   b) bielizna, odzież i obuwie (zakup i naprawa),
   c) pranie,
   d) kąpiele,
   e) nauka i pomoce szkolne,
   f) leczenie,
   g) wydatki na cele kulturalne (pisma, książki, radjo i t. p.),
5) wypłaty zarobków wychowankom (pensjonarjuszom),
6) wydatki na prowadzenie przedsiębiorstw i gospodarstw,
7) inne wydatki.

§ 10. Rachunek dochodów i wydatków, składany przez zakłady opiekuńcze związków komunalnych, powinien zawierać następujące pozycje.

Dochody:

1) dochody z majątku zakładu,
2) zwroty za świadczenia na rzecz personelu,
3) opłaty za utrzymanie wychowanków (pensjonarjuszy):
   a) od instytucyj,
   b) od osób prywatnych,
   c) od związku komunalnego utrzymującego zakład,
   d) od innych związków komunalnych względnie od Skarbu Państwa,
4) wpływy za pracę wykonaną przez wychowanków (pensjonarjuszy),
5) zasiłki od instytucyj i osób prywatnych,
6) subwencje od związków komunalnych,
7) subwencje od Skarbu Państwa,
8) różne dochody,
9) dopłaty związku komunalnego, utrzymującego zakład.

Wydatki:

1) administracyjne:
   A. wydatki osobowe:
      a) pensje personelu,
      b) świadczenia na rzecz personelu,
      c) świadczenia socjalne za personel,
      d) inne;
   B. rzeczowe (biuro, porto, telefon i t. p.):
2) utrzymanie budynków:
   a) remont budynków,
   b) remont urządzeń instalacyjnych,
   c) najem lokalu,
   d) opał,
   e) światło,
   f) utrzymanie porządku,
   g) woda i kanały,
   h) inne,
3) inwentarz (meble, pościel, urządzenie kuchenne i t. p.),
4) utrzymanie wychowanków (pensjonarjuszy):
   a) żywienie,
   b) bielizna, odzież, obuwie, (zakup, naprawa),
   c) pranie,
   d) kąpiele,
   e) nauka i pomoce szkolne,
   f) leczenie,
   g) wydatki na cele kulturalne (pisma, książki, radjo i t. p.),
5) wypłaty zarobków wychowankom (pensjonarjuszom),
6) wydatki na gospodarstwo,
7) inne wydatki.

§ 11. Wskazane w statucie stowarzyszenia, związku, instytucji lub zakładu organa obowiązane są przed upływem roku sprawozdawczego uchwalić preliminarz budżetowy na rok następny.

Preliminarz ten powinien obejmować w dochodach przewidywane wpływy z podziałem na poszczególne pozycje oraz ze wskazaniem źródła i podstawy obliczenia, a w wydatkach wszystkie pozycje przewidywanych wydatków również z podaniem podstawy obliczenia.

Preliminarz w swym układzie odpowiadać ma rocznemu sprawozdaniu rachunkowemu i powinien dzielić się na tyle pozycyj, ile pozycyj zawiera rachunek dochodów i wydatków.

Stowarzyszenie, związek, instytucja lub zakład obowiązane są do przedstawiania preliminarzy budżetowych władzy nadzorczej na żądanie tej władzy, które powinno być stawiane w razie istotnej potrzeby.

§ 12. Władza nadzorcza I-ej instancji po rozpatrzeniu sprawozdań z działalności i sprawozdań rachunkowych komunikuje swoje uwagi odnośnemu stowarzyszeniu, związkowi, instytucji lub zakładowi z zaleceniem usunięcia zauważonych niedokładności.

Władza ta przesyła nadesłane sprawozdania wraz ze swoją opinją oraz zawiadomieniem o wydanych zarządzeniach władzy nadzorczej II-ej instancji, która na podstawie zebranego materjału przedkłada ogólne sprawozdanie wraz z uwagami i wnioskami Ministerstwu Pracy i Opieki Społecznej.

O ile władzą nadzorczą II-ej instancji jest w myśl obowiązujących przepisów Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej, władza nadzorcza

I-ej instancji przedkłada Ministerstwu jedynie sprawozdanie ogólne wraz ze swemi uwagami i wnioskami.

§ 13. Stowarzyszenia, związki, instytucje i zakłady obowiązane są przedstawiać władzom nadzorczym na każde ich żądanie dowody rachunkowo-kasowe.

§ 14. W razie niezastosowania się do postanowień niniejszego rozporządzenia przez wymienione w § 1 stowarzyszenia, związki, instytucje lub zakłady stosowane będą rygory, przewidziane w art. 11 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 kwietnia 1927 r. o nadzorze i kontroli nad działalnością instytucyj opiekuńczych (Dz. U. R. P, Nr. 40, poz. 354).

Rozporządzenia i zarządzenia władz nadzorczych (art. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 kwietnia 1927 r. — Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 354, w brzmieniu rozporządzenia z dnia 22 marca 1928 r. — Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 359) ulegają wykonaniu w sposób przymusowy, przewidziany w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu przymusowem w administracji (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 342).

§ 15. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 1930 r. i obowiązuje na całym obszarze Rzeczypospolitej z wyjątkiem województwa śląskiego.

Jednocześnie traci moc obowiązującą rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 23 listopada 1927 r. o sprawozdaniach z działalności i rachunkowości instytucyj opiekuńczych (Dz. U. R. P. z 1928 r. Nr. 2, poz. 13).

Poz. 211. Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 4 marca 1930 r. w sprawie częściowej zmiany taryfy celnej.

Poz. 212. Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 12 marca 1930 r. w sprawie częściowej zmiany taryfy celnej.

Poz. 213. Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 14 marca 1930 r. o zawieszeniu cła wywozowego od buraków cukrowych.

Poz. 214. Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 19 marca 1930 r. o uldze celnej na mace.

Poz. 215. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 15 marca 1930 r. o zniesieniu gminy wiejskiej Goraj i o zmianie granic gmin wiejskich Frampol i Puszcza Solska w powiecie biłgorajskim, województwie lubelskiem.

Poz. 216. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 17 marca 1930 roku o utworzeniu gminy wiejskiej Chodów w powiecie miechowskim, województwie kieleckiem.

Poz. 217. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 17 marca 1930 r. o zmianie granic gmin wiejskich Naliboki i Iwieniec w powiecie wołożyńskim, województwie nowogródzkiem.

Poz. 218. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 20 marca 1930 r. o zmianie okręgów sądów powiatowych w Kamieńcu Litewskim i Wysokiem Litewskiem w okręgu sądu okręgowego w Pińsku.

Poz. 219. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 marca 1930 r. o zmianie rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 czerwca 1929 r. o pieczęciach urzędowych w Zarządzie Centralnym Ministerstwa Sprawiedliwości, jako też w sądach i urzędach wymiaru sprawiedliwości i więziennictwa.

Poz. 220. Oświadczenie Rządowe z dnia 24 lutego 1930 r. w sprawie wypowiedzenia przez Rząd Polski układu między Rzecząpospolitą Polską a Republiką Czeskosłowacką o żegludze powietrznej, podpisanego w Pradze dnia 15 kwietnia 1926 roku.

II.

Przedruki z Monitora Polskiego.

z 4 marca Nr. 52 Rok 1930

DZIAŁ NIEURZĘDOWY.

Z Prezydjum Rady Ministrów.

Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów uchwalił, że następujące zarządzenia złożyć się mają na „Plan doraźnej pomocy dla rolnictwa".

I. Z dziedziny polityki zbożowej:

1) Premjowanie wywozu żyta w dotychczasowej wysokości utrzymane będzie nadal po 15 kwietnia w ramach, wynikających z polsko-niemieckiego porozumienia żytniego.

2) Premjowanie owsa i jęczmienia utrzymane będzie nadal w wysokości dotychczasowej.

3) Akcja zakupu zboża przez rezerwy zbożowe rozszerzona będzie w celu ożywienia popytu na rynku wewnętrznym.

4) Wszelkie ograniczenia przemiałowe dal żyta zniesione będą w odniesieniu do przemiału, dokonywanego dla celów eksportowych.

5) Zainteresowane Ministerstwa współdziałać będą w reorganizacji Związku Eksporterów Zboża w celu umożliwienia mu repartycji tranzakcyj, zawieranych przez polsko-niemiecką komisję zbożową w Berlinie. Rząd nie będzie narzucał przystąpienia do wspólnego syndykatu eksportowego tym firmom i instytucjom, które wolą na własny rachunek wykonywać część tranzakcyj, przypadających Polsce w udziale na zasadzie umowy polsko-niemieckiej, lecz ułatwiać będzie prowadzenie wspólnej akcji wywozowej tym firmom i instytucjom, które zrzeszą się w tym celu. Instytucja rezerw zbożowych zreorganizowana będzie w tym celu, aby mogła stanowić składową część Związku Eksporterów Zboża i wykonywać tranzakcje, nieprzejęte przez firmy, względnie instytucje prywatne lub spółdzielcze.

II. Z dziedziny kredytu rolniczego:

1) Ustanowiony będzie w Państwowym Banku Rolnym specjalny kredyt na konwersję krótkoterminowego długu rolniczego oraz na ożywienie handlu rolniczego. Dysponowanie tym funduszem odbywać się będzie w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa. Fundusz ten będzie stopniowo zasilany, a narazie przed 15 marca wypłaci Skarb na rzecz tego funduszu sumę 22.000.000 zł.

2) Rząd zbada możliwości zorganizowania kredytu rejestrowego dla rolników pod zastaw drzewa.

III. Z dziedziny spraw podatkowych:

Podatki państwowe:

1) Podatki, bezpośrednio obciążające rolnictwo, zalegające do dnia 31 grudnia 1929 r., będą odroczone i rozłożone na 4 raty, płatne w ciągu 1930 r. Tem samem rozłożone będą również kwoty podatku dochodowego, wymierzone w jesieni 1929 r.

2) Terminy zeznań do podatku dochodowego przesunięte będą z dnia 1 marca na dzień 1 maja, oraz kandydaci, przedstawieni przez organizacje rolnicze, powoływani będą na członków t. zw. komisyj odwoławczych dla spraw podatkowych.

3) Rządowy projekt, zmierzający do nowelizacji ustawy o podatku przemysłowym, zawierać będzie artykuł, zwalniający od podatku tranzakcje kupna-sprzedaży zbóż i mięsa, dokonywane na giełdach.

4) Podatek obrotowy, pobierany przy wywozie jęczmienia, bydła, trzody, koni, będzie zawieszony.

Podatki samorządowe:

1) Inwestycje samorządowe w roku budżetowym 1930/31, z wyjątkiem inwestycyj już rozpoczętych, których przerwanie mogłoby narazić samorządy na wyraźne straty, będą zawieszone.

2) Budżety samorządów terytorjalnych poddane będą daleko idącej indywidualnej redukcji. Wstawianie do budżetów samorządowych zasiłków dla instytucyj i imprez, nie związanych bezpośrednio z normalną działalnością samorządów, będzie zakazane.

3) Podatek wyrównawczy w gminach wiejskich zredukowany będzie w 1930 r. do minimum.

4) Ściąganie t. zw. składek dobrowolnych będzie zakazane. Projekt ustawy o nowelizacji podatku wyrównawczego zmodyfikowany będzie w ten sposób, że nie będzie powiększał istniejących obciążeń, a zwłaszcza nie wprowadzi nowych obciążeń na obszarze województw zachodnich i południowych.

Ubezpieczenia rzeczowe:

1) Natychmiast płatne zaległości, należne od rolników za czas od 1 stycznia 1927 r. do 1 stycznia 1930 r. w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych (około 15.000 000 zł.), rozłożone będą na 2 raty, płatne w kwietniu i listopadzie r. b. bez doliczenia kar za zwłokę.

2) Składki ogniowe, należne od rolników i zalegające od 1926 r. (około 2.000.000 zł.) odroczone będą na jeden rok.

3) Kary za zwłokę przy ściąganiu składek ogniowych obniżone będą z 2% na 1% miesięcznie.

Ubezpieczenia społeczne:

1) Na przeciąg 3 lat ograniczone będą wszelkie inwestycje w instytucjach ubezpieczeniowych do najniezbędniejszych potrzeb oraz wstrzymane — o ile to ma miejsce — świadczenia nadzwyczajne kas chorych.

2) W tych kasach chorych na terenie województw południowych i zachodnich, gdzie okaże się to możliwe, a zwłaszcza w kasach posiadających składkę ponad normę przeciętną, składki będą obniżone.

3) Zapewniona będzie możność użycia corocznie czwartej części (25.000.000 zł.) przyrostu funduszów rezerwowych zakładów ubezpieczeń długoterminowych na kredyt rolniczy, w szczególności na zakup papierów procentowych Państwowego Banku Rolnego lub na lokaty terminowe w tym Banku.

4) Zaległe na 1 stycznia 1930 r. od pracodawców rolnych składki na ubezpieczenia społeczne rozłożone będą na 3 raty półroczne, płatne w terminach 1.X 1930, 1.IV. i 1.X 1931 r. przy jednoczesnem umorzeniu nałożonych kar.

5) Odsetki za zwłokę od składek ubezpieczeniowych pobierane będą nie wyżej, niż 1% miesięcznie.

6) W związku z obecnemi cenami zbóż zostaną poddane rewizji na rok 1930 dawniej

ustalone obliczenia wysokości zarobków pracowników rolnych, względnie ich zaszeregowanie do klas zarobkowych. Za podstawę do określenia płac pracowników rolnych przyjęte będą obliczenia (budżety), dokonane wspólnie przez pracodawców i pracowników rolnych, a gdzie takich obliczeń niema, cyfry Głównego Urzędu Statystycznego, wyrażające w mierniku żyta wysokość płac poszczególnych kategoryj dla obszaru województw; jako cena żyta przyjęta będzie cena giełdowa, zmiejszona o 19%.

Z dziedziny polityki celnej:

1) Rząd wystąpi do Sejmu z projektem ustawy, uprawniającej Rząd do podniesienia w razie potrzeby cła na pszenicę do zł. 17.50 za 100 kg., a cła na mąkę pszenną — do zł. 30 za 100 kg.

2) Cło autonomiczne od słodu podniesione będzie do zł. 30 za 100 kg.

3) Cło autonomiczne od suszonych, palonych i prażonych korzeni cykorji podniesione będzie do zł. 80 od 100 kg.

4) Cło od margaryny podniesione będzie do zł. 80 od 100 kg.

5) Załatwienie w Sejmie ustawy o podniesieniu ceł od tłuszczów wieprzowych będzie możliwie przyśpieszone.

6) Rząd wystąpi do Sejmu z wnioskiem o podniesienie cła na artykuły, objęte pozycją 51, p. 1. lit. a) i b), (łój jadalny i inne tłuszcze) do zł. 15. — oraz o uzupełnienie omawianej pozycji uwagą o możliwości przywozu tłuszczów wymienionych w tej pozycji, dla celów technicznych, za pozwoleniem Min. Skarbu, przy cle ulgowem w wysokości 1.50, z tem, że lista przemysłów, które korzystałyby z powyższego cła ulgowego, zostanie ustalona przez Komitet Ekonomiczny Ministrów.

7) Rozpatrzone będą natychmiast możliwości podniesienia cła na tłuszcze roślinne rafinowane i nierafinowane.

8) Rząd wystąpi do Sejmu z wnioskiem o podniesienie cła na sandacze i szczupaki (poz. 34 p. 1 lit. b) II) do zł. 100 za 100 kg.

9) Rząd wystąpi do Sejmu z wnioskiem o podniesienie cła od miodu pszczelnego w plastrach, od patoki miodowej, od maltozy i od ekstraktu z maltozy z 58.50 za 100 kg. do 120 zł.

10) Rząd oświadcza, że w bieżącym roku gospodarczym nie będzie stosowana uwaga o bezcłowym przywozie zboża z zagranicy.

11) Cło wywozowe od buraków cukrowych zawieszone będzie do 1 kwietnia 1931 r.

12) System zwrotu cła zastosowany będzie przy wywozie lnu trzepanego oraz pakuł lnianych trzepanych, oraz Rząd rozpatrzy możliwość zastosowania systemu zwrotu cła przy wywozie płatków ziemniaczanych.

13) T. zw. czynny obrót uszlachetniający zbożami, a zwłaszcza pszenicą, będzie w b. roku zawieszony.

Z dziedziny polityki taryfowej:

1) Taryfy przewozowe od zboża w ziarnie oraz roślin strączkowych zarówno w ruchu wewnętrznym, jak i przy eksporcie, obniżone będą przeciętnie o 20% (przy zastosowaniu taryfy różniczkowej), w stosunku do wszystkich stacyj kolejowych, położonych w województwie lwowskiem, stanisławowskiem, tarnopolskiem i wołyńskiem.

2) Taryfa wywozowa przy wywozie zagranicę ziemniaków na odległościach do 700 km. obniżona będzie na całym obszarze Polski.

3) Ustanowione będą jednakowe opłaty dla trzody chlewnej, wywożonej zagranicę w wagonach t. zw. „kratówkach“ lub dwóch wagonach zwykłych, przy zastosowaniu 30%-towej zniżki eksportowej również wtedy, gdy eksporterowi zamiast jednego wagonu „kratówki“, dostarczone będą dwa zwykłe wagony.

4) Taryfy Przewozowe na otręby i makuchy w obrocie wewnętrznym i przy wywozie zagranicę obniżone bądą o 10%.

---

z 17 marca Nr. 63 Rok 1930

Poz. 93. Ogłoszenie Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 11 marca 1930 r.

z 18 marca Nr. 64 Rok 1930

Pismo P. Prezydenta Rzeczypospolitej do P. Prof. D-ra Kazimierza Bartla, Prezesa Rady Ministrów, zwalniające Go z urzędu Prezesa Rady Ministrów wraz z całym Gabinetem i poruczenie Mu i wszystkim ustępującym Ministrom i Kierownikom Ministerstw dalszego kierownictwa spraw państwowych aż do chwili powołania nowego Rządu.

Pisma P. Prezydenta Rzeczypospolitej do PP. Ministrów i Kierowników Ministerstw o zwolnieniu Ich z urzędów i poruczeniu pełnienia dotychczasowych funkcyj aż do chwili powołania następców.

Poz. 94. Ogłoszenie Państwowej Komisji Wyborczej L. dz. 2439/30 z dnia 13 marca 1930 r.

Poz. 95. Ogłoszenie Generalnego Komisarza Wyborczego z dnia 14 marca 1930 r., L. 2442/30.

Poz. 96. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 4 marca 1930 r. o utworzeniu urzędu notarjusza w Ciechanowcu powiatu bielskiego w okręgu sądu okręgowego w Białymstoku.

z 19 marca Nr. 65 Rok 1930

Poz. 97. Zarządzenie o nadaniu Krzyża Zasługi za dzielność.

Poz. 98. Okólnik Ministra Skarbu z dnia 11 stycznia 1930 r. L. VI 3316/3/29.

Poz. 99. Orzeczenie Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej, ustalającej warunki pracy i płacy straży leśnej na rok służbowy 1929/30 na obszarze województw: warszawskiego, lubelskiego, kieleckiego, łódzkiego i białostockiego.

z 20 marca Nr. 66 Rok 1930

Poz. 100. Zarządzenie o nadaniu Srebrnego Krzyża Zasługi.

Poz. 101. Zarządzenie o nadaniu Srebrnego Krzyża Zasługi.

Poz. 102. Zarządzenie o nadaniu Bronzowego Krzyża Zasługi.

z 21 marca Nr. 67 Rok 1930

Poz. 103. Obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 28 lutego 1930 r.

Poz. 104. Obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 28 lutego 1930 r.

z 22 marca Nr. 68 Rok 1930

Poz. 105. Ogłoszenie Państwowej Komisji Wyborczej.

Poz. 106. Zarządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 1 marca 1930 r. w sprawie wywłaszczenia gruntów na cele zakwaterowania wojska w Stawach pod Dęblinem.

z 24 marca Nr. 69 Rok 1930

Poz. 107. Obwieszczenie Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu z dnia 28 lutego 1930 r. o wykazie związków eksportowych uprawnionych do wydawania zaświadczeń w myśl § 2 rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 6 lutego 1930 r. w sprawie zwrotu ceł przy wywozie wytworów hutniczych walcowanych oraz niektórych wyrobów metalowych.

z 25 marca Nr. 70 Rok 1930

Poz. 108. Obwieszczenie Przewodniczącego Komitetu Likwidacyjnego do spraw byłych rosyjskich osób prawnych.

z 26 marca Nr. 71 Rok 1930

Poz. 109. Zarządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 1 marca 1930 r. o wywłaszczeniu gruntów pod Pomocniczą Składnicę Uzbrojenia Nr. 3.

z 27 marca Nr. 72 Rok 1930

Poz. 110. Ogłoszenie Generalnego Komisarza Wyborczego z dnia 24 marca 1930 r.

Poz. 111. Okólnik Ministerstwa Skarbu L. D. VII. 1543/2/29 z dnia 5 marca 1930 r. w sprawie rachunkowego ujęcia sum, wypłacanych z kredytów bieżących na zaspokojenie wydatków, dotyczących ubiegłych okresów budżetowych.

Poz. 112. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 21 marca 1930 r. o zmianie statutu Izby Rzemieślniczej w Warszawie.

z 28 marca Nr. 73 Rok 1930

Poz. 113. Obwieszczenie Komitetu Likwidacyjnego do spraw b. rosyjskich osób prawnych.

z 29 marca Nr. 74 Rok 1930

Poz. 114. Zarządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 17 marca 1930 r., wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu w sprawie przedłużenia w niektórych miejscowościach okresu uprawnienia bezrobotnych do pobierania zasiłków, na zasadzie ustawy z dnia 18 lipca 1924 r. o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia.

z 31 marca Nr. 75 Rok 1930

Pismo P. Prezydenta Rzeczypospolitej do Pana Walerego Sławka, posła do Sejmu Rzeczypospolitej, mianujące Go Prezesem Rady Ministrów. Równocześnie na wniosek P. Prezesa Rady Ministrów Walerego Sławka zostali mianowani PP.: Henryk Józewski — Ministrem Spraw Wewnętrznych, August Zaleski, senator — Ministrem Spraw Zagranicznych, Marszałek Polski Józef Piłsudski—Ministrem Spraw Wojskowych, Stanisław Car, adwokat—Ministrem Sprawiedliwości, dr. Sławomir Czerwiński—Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, dr. Leon Janta Połczyński — Ministrem Rolnictwa, inż. Alfons Kühn—Ministrem Komunikacji, prof. dr. Maksymiljan Matakiewicz—Ministrem Robót Publicznych, Aleksander Prystor — Ministrem Pracy i Opieki Społecznej, prof. dr. Witold Staniewicz — Ministrem Reform Rolnych, inż. Ignacy Boerner — Ministrem Poczt i Telegrafów, oraz poruczono kierownictwo: Minister-

stwa Skarbu — Ignacemu Matuszewskiemu, posłowi nadzwyczajnemu i ministrowi pełnomocnemu przy Królewskim Rządzie Węgierskim i Ministerstwa Przemysłu i Handlu — inż. Eugenjuszowi Kwiatkowskiemu, posłowi do Sejmu Rzeczypospolitej.

Poz. 115. Zarządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej w sprawie zamknięcia sesji zwyczajnej i budżetowej Sejmu.

Poz. 116. Zarządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej w sprawie zamknięcia sesji zwyczajnej i budżetowej Senatu.

Poz. 117. Obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 25 marca 1930 r. o wartości jednego grama czystego złota.

III.

Przedruki z innych wydawnictw urzędowych.

DZIENNIK URZĘDOWY MINISTERSTWA POCZT I TELEGRAFÓW

z 1 marca Nr. 4 Rok 1930

18.

Wpłata podatku komunalnego od zaprotestowanych weksli.

Zarządzenie Ministerstwa Poczt i Telegrafów z dnia 10/IV. 1928 r. Nr. 791/II o terminach wpłat podatku komunalnego od zaprotestowanych weksli (Dz. Urz. M. P. i T. Nr. 8, poz. 37) należy po ustępie 4 uzupełnić następującym tekstem:

„Jeżeli urzędy i agencje pocztowe przy wpłaceniu podatku komunalnego na podstawie poniższego wykazu natrafiłyby na trudności w uzyskaniu potwierdzenia odbioru na tym wykazie przez uprawnione gminy, z powodu znacznego ich oddalenia od tych urzędów i agencyj pocztowych — może Dyrekcja Poczt i Telegrafów zezwolić na wniosek zainteresowanych urzędów i agencyj pocztowych na wpłacanie tego podatku w oznaczonych wyżej terminach, zapomocą pocztowych przekazów służbowych (wolnych od opłaty), względnie blankietów nadawczych P. K. O. na konto czekowe odnośnych gmin, o ile gminy te są uczestnikami obrotu czekowego.

Urzędy i agencje pocztowe powinny w tych wypadkach „dowód nadania" względnie „potwierdzenie dla wpłacającego" dołączać do oryginału „Wykazu kwot podatku komunalnego od zaprotestowanych weksli" u dołu zaś tego wykazu skreślić słowo „otrzymano" i następnie wpisać przy użyciu kalki tekst: "wysłano przekazem pocztowym, względnie blankietem nadawczym P. K. O. dnia . . . . Nr. . . . przekazu, lub Nr. konta czekowego".

Wykaz ten winien odnośny funkcjonarjusz pocztowy stwierdzić własnoręcznym podpisem i wycisnąć na tym wykazie datownik urzędu, w miejscu przeznaczonem na pieczęć gminną.

Inspektorzy pocztowi są obowiązani sprawdzać zgodność dat umieszczonych na dowodach nadania wpłaconego podatku komunalnego z datami wyszczególnionemi „w wykazie kwot podatku komunalnego od zaprotestowanych weksli".

Nr. 335/II z dnia 13 lutego 1930 r.

DZIENNIK ROZKAZÓW MINISTERSTWA SPRAW WOJSKOWYCH

z 26 marca Nr. 10 Rok 1930

106.

Dep. Bud. 10152 I Bud.

Dostarczanie kwater przez zarządy gminne.

Na podstawie § 2 mojego rozporządzenia z dnia 27 lutego 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 26 poz. 240) zarządzam, co następuje:

Dla oficerów i żonatych podoficerów zawodowych, pełniących stałą służbę pojedyńczo w miejscowościach, w których niema żadnych formacyj wojskowych — o ile w myśl art. 12 ustawy z dn. 15 lipca 1925 r. o zakwaterowaniu wojska w czasie pokoju (Dz. U. R. P. Nr. 97 poz. 681) zarządy gminne są obowiązane dostarczać tym oficerom, względnie podoficerom pomieszczeń — właściwemi komendami garnizonów (miast) są najbliższe komendy garnizonów (miast), każdorazowo wyznaczane przez właściwego dowódcę O. K., względnie dowódcę floty.

Zarządzenie, dotyczące wyznaczenia właściwej komendy garnizonu (miast) w odniesieniu do osobnych kwater stałych dla danej miejscowości, należy ogłaszać w rozkazach D. O. K.

IV.

Okólniki Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

77.

Okólnik Nr. 35

z dnia 13 marca 1930 r.

(OL.1121/14) w sprawie rozporządzeń porządkowych.

Do

*P. P. Wojewodów (z wyjątkiem Pomorskiego, Poznańskiego i Śląskiego *).*

Przy przeglądaniu Dzienników Wojewódzkich skonstatowano, iż P. P. Wojewodowie nie podają w Dziennikach Wojewódzkich do wiadomości ogólnej faktu dodatkowego uzyskania zgody Wydziału Wojewódzkiego na te rozporządzenia porządkowe, które zostały wydane w wypadkach niedopuszczających zwłoki przed uzyskaniem zgody Wydziału Wojewódzkiego (art. 109 ust. 2 rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z 19.I 1928 r., Dz. U. R. P. Nr. 11, poz. 86) i w konsekwencji były ogłoszone w Dziennikach Wojewódzkich z opuszczeniem formuły „oraz za zgodą Wydziału Wojewódzkiego".

Według wymienionego wyżej art. 109 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 19.I 1928 r. — z faktem zgody Wydziału Wojewódzkiego łączy się kwestja trwałej lub ograniczonej (do 3 miesięcy) mocy obowiązującej rozporządzenie porządkowego; kwestja ta ma zasadnicze znaczenie dla oceny ważności rozporządzenia porządkowego przez Sądy w przypadkach przejścia na drogę postępowania sądowego konkretnych spraw karno-administracyjnych, wynikłych na tle takiego rozporządzenia.

Dla uniknięcia przeto wątpliwości co do czasu mocy obowiązującej rozporządzeń wydanych „bez zgody Wydziału Wojewódzkiego" względnie celem uniknięcia ewentualnego zakwestjonowania rozporządzenia przez Sądy, — należy:

a) w przypadku, gdy zgodę Wydziału Wojewódzkiego uzyskano „w ciągu 3 miesięcy od dnia ogłoszenia rozporządzenia", — fakt ten przed upływem rzeczonego 3-miesięcznego terminu podać do wiadomości w drodze obwieszczenia w Dzienniku Wojewódzkim (wzór Nr. 1);

jeżeli Wydział Wojewódzki wyraził zgodę z zastrzeżeniem wprowadzenia pewnych poprawek, należy je wszystkie przytoczyć w obwieszczeniu a następnie zamieścić uzupełniony poprawkami Wydziału Wojewódzkiego jednolity tekst rozporządzenia porządkowego (wzór Nr. 2);

b) w przypadku przeciwnym, t. j. nie uzyskania zgody Wydziału Wojewódzkiego w ciągu 3 miesięcy należy przeprowadzić ponownie normalną procedurę, przewidzianą w art. 109 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej, z 19.I 1928 r. dla wydania rozporządzenia porządkowego.

*) P. P. Wojewodom Pomorskiemu, Poznańskiemu i Śląskiemu udzielono również do wiadomości i analogicznego stosowania w granicach przepisów, obowiązujących na podległych im obszarach.

Wzór Nr. 1.

OBWIESZCZENIE.

WOJEWODY..

z dnia.......... **(miesiąca)** ....**r.**

w sprawie rozporządzenia porządkowego o..

Na podstawie § 2 pkt. 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 lipca 1928 r. w sprawie dzienników wojewódzkich (Dz. U. R. P. Nr. 72, poz 648) podaję do wiadomości co następuje:

....(ski) Wydział Wojewódzki na posiedzeniu w dniu.......... (miesiąca).......... r. wyraził zgodę na rozporządzenie porządkowe Wojewody .... z dnia..........(miesiąca).......... r. o..., ogłoszone w .... Dzienniku Wojewódzkim Nr.................. pod pozycją..........................

WOJEWODA

Wzór Nr. 2.

OBWIESZCZENIE.

WOJEWODY..

z dnia............(miesiąca)........... r.

w sprawie rozporządzenia porządkowego o..

Na podstawie § 2 pkt. 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 lipca 1928 r. w sprawie dzienników wojewódzkich (Dz. U. R. P. Nr. 72, poz. 648) podaję do wiadomości co następuje:

....(ski) Wydział Wojewódzki na posiedzeniu w dniu.......... (miesiąca)........... r. wyraził zgodę na rozporządzenie porządkowe Wojewody .... z dnia...........(miesiąca)........... r. o.., ogłoszone w .... Dzienniku Wojewódzkim Nr..................... pod pozycją ...., wprowadzając w niem następujące zmiany:

1) w § 1 skreślono wyrazy...

2) w § 2 po wyrazach „...“ dodano wyrazy „..............................“

3) w § 5 dodano nowy ustęp trzeci następującej treści:

„..“

4) (i t. d.).

Wobec powyższych zmian jednolity tekst wymienionego wyżej rozporządzenia porządkowego brzmi następująco:

ROZPORZĄDZENIE PORZĄDKOWE

WOJEWODY..

z dnia..........(miesiąca)........... r.

o..

Na podstawie art. 108 pkt. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 stycznia 1928 r. o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej (Dz. U. R. P. Nr. 11, poz. 86) i za zgodą Wydziału Wojewódzkiego zarządzam co następuje:

§ 1. (i t. d.).

78.

Okólnik Nr. 36

z dnia 17 marca 1930 r.

(OB. 3476/2) w sprawie powoływania komisyj odbiorczych przy dostawach i robotach rządowych.

Do

P. P. Wojewodów.

Zmieniając okólnik Nr. 108 z 10 listopada 1924 r. (Dz. Urz. M. S. W. Nr. 2—6, poz. 130, str. 63,) zarządzam na podstawie porozumienia z Najwyższą Izbą Kontroli, by komisyjny odbiór odbywał się dopiero przy dostawach i wykonanych robotach przekraczających kwotę zł. 100.

79.

Okólnik Nr. 37

z dnia 17 marca 1930 r.

(OL. 2749) o trybie zwalniania funkcjonarjuszy P. P. od zachowania tajemnicy służbowej.

Do

P. P. Wojewodów (z wyjątkiem Śląskiego) i Komisarza Rządu w Warszawie.

Jeden z P. P. Wojewodów zwolnił oficera policji od obowiązku tajemnicy służbowej, polecając mu jednocześnie złożenie żądanych przez sąd zeznań w konkretnej sprawie.

Postępowanie takie nie może być uznane za właściwe i zgodne z obowiązującemi przepisami ze względów następujących:

Art. 55 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej o Policji Państwowej (Dz. U. R. P. Nr. 28 z r. 1928, poz. 257) w ustępie 3 postanawia, że od obowiązku zachowania tajemnicy służbowej może oficera lub szeregowego zwolnić jego obecna lub ostatnio przełożona władza.

Mówiąc o „przełożonych" rozporządzenie ma w danym wypadku niewątpliwie na widoku władze wymienione w art. 22 tegoż rozporządzenia, a mianowicie: Ministra Spraw Wewnętrznych, Komendanta Głównego Policji Państwowej, Komendanta Wojewódzkiego i t. d.

Wynika to chociażby z tego, że w myśl art. 47 rozporządzenia o policji funkcjonarjusze policyjni składają przysięgę służbową (między innemi i co do zachowania tajemnicy służbowej) przed swoim „przełożonym policyjnym".

Z uwagi jednak, że z mocy art. 1 i 3 rozporządzenia Prezydenta o policji podlega ona przy wykonywaniu swych zadań w zakresie zapewnienia spokoju i bezpieczeństwa władzom administracji ogólnej, która najczęściej będzie zainteresowana merytorycznie w zachowaniu, względnie uchyleniu tajemnicy służbowej, komendanci wojewódzcy p. p. obowiązani są w każdym wypadku żądania zwolnienia poszczególnych funkcjonarjuszy p. p. od zachowania tajemnicy służbowej przedstawić sprawę właściwemu Wojewodzie.

W razie sprzeciwu Wojewody sprawa winna być przedstawiona do mojej decyzji z odpowiedniemi umotywowanemi wnioskami za pośrednictwem Gł. Kom. Policji Państwowej.

80.

Okólnik Nr. 38

z dnia 15 marca 1930 r.

(OB. 3735) w sprawie diet przy podróżach zagranicznych.

Do

P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu w Warszawie i Naczelnika Urzędu Spraw Mniejszości w Katowicach.

Wskutek zapytania jednej z władz w sprawie wykładni § 2 ustęp drugi i trzeci rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 lipca 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 579) Ministerstwo Skarbu okólnikiem z dnia 6 marca 1930 r. Nr. D. III. 3412/1 wyjaśniło, co następuje:

Przez słowa „krańcowy punkt podróży" należy rozumieć państwo zagraniczne stanowiące cel podróży służbowej, delegacji lub przeniesienia. Tak np. przy podróży służbowej z Warszawy do Ameryki należą się diety amerykańskie przez cały czas podróży, mimo przejazdu także przez inne państwa zagraniczne.

W taki sam sposób należy te słowa rozumieć, gdy celem podróży jest kilka państw. Tak np. przy podróży służbowej z Warszawy do Francji, następnie do Ameryki i Anglji należy przyznawać najpierw diety francuskie następnie amerykańskie i angielskie.

Taka wykładnia tych słów zgodna jest również z postanowieniem ustępu trzeciego, w myśl którego przy podróży powrotnej z zagranicy do kraju należą się diety przewidziane dla tego państwa, z którego odbywa się podróż. Diety zatem za podróż powrotną w pierwszym przykładzie przysługują według stawek amerykańskich, w drugim przykładzie według stawek angielskich.

Przez słowa „zatrzymanie się w drodze" nie należy rozumieć w żadnym wypadku przerw podróży spowodowanych zarządzeniem władzy celem odbycia w danem państwie zleconej czynności służbowej, lecz jedynie przerwy wy-

wołana przeszkodami do dalszej podróży jak np. chorobą, czekaniem w porcie na połączenie okrętowe, oczekiwaniem dalszej dyspozycji władzy i t. p.

Powyższe podaje Ministerstwo Spraw Wewnętrznych do wiadomości i stosowania.

81.

Okólnik Nr. 39

z 17 marca 1930 r.

(OB. 3742) o rachunkowem ujęciu sum asygnowanych na pokrycie wydatków ubiegłych okresów budżetowych.

P. P. Wojewodom, Komisarzowi Rządu w Warszawie, Głównej Komendzie Policji Państwowej, Głównemu Urzędowi Statystycznemu, Korpusowi Ochrony Pogranicza, Urzędowi do Spraw Mniejszości w Katowicach

do wiadomości i użytku służbowego.

MINISTERSTWO SKARBU
L. D. VII. 1513/2/29
Warszawa, dn. 5 marca 1930 r.

W sprawie rachunkowego ujęcia sum, wypłacanych z kredytów bieżących na zaspokojenie wydatków dotyczących ubiegłych okresów budżetowych.

Do
wszystkich władz centralnych.

W celu ujęcia rachunkowego sum, wypłacanych w myśl § 17 przepisów rachunkowo-kasowych (Monitor Polski Nr. 285 z 1921 r.) na zaspokojenie wydatków, dotyczących ubiegłych okresów budżetowych, Ministerstwo Skarbu w porozumieniu z Najwyższą Izbą Kontroli zarządza, co następuje:

1) Na wydatki dotyczące ubiegłego okresu budżetowego, wystawia się osobne asygnacje i na asygnacjach tych, jak również na talonach i grzbietach asygnacyj oraz na dowodach, stanowiących podstawę asygnowania, umieszcza się napis czerwonym atramentem lub odcisk stempla „wydatki z lat ubiegłych".

2) Sumy, wypłacone na zaspokojenie wydatków, dotyczących ubiegłych okresów budżetowych, tudzież zwroty tych sum, podlegające zarachowaniu na wznowienie kredytów, zapisuje się do księgi kredytów i wydatków budżetowych (wzór Nr. 11 do § 69 przep. rach.-kas. w brzmieniu rozporządzenia z dnia 20.3 1928 r. L. D. VII. 216/2/28) w sposób dotychczasowy, a nadto uwidacznia się sumy wypłacone w przedziałce 21, a sumy zwrócone w przedziałce 10 tej księgi i w tym celu w przedziałkach 21 i 10 wprowadza się następujące dodatkowe przedziałki: przedziałka 20a „wydatki dotyczące lat ubiegłych" i przedziałka 9a „zwroty wydatków dotyczących lat ubiegłych". Przy zamknięciu miesięcznem i ostatecznem wymienionej księgi wyprowadza się sumy ogólne również w wyżej oznaczonych przedziałkach.

3) Pod wszystkiemi sumami pozycyj i paragrafów wykazanemi w przedziałkach 3, 4, 7 i 8 zarówno wyciągu wzór Nr. 19, jako też w księdze miesięcznych zastawień kredytów i wydatków budżetowych wzór Nr. 21 oraz w sprawozdaniu na drukach wzór Nr. 19 (§ 78 przep. rach.-kas. w brzmieniu rozporządzenia z dnia 25.4 1927 r. L. DK. 1182 W. A. K.) wyszczególniają władze i urzędy wszystkich instancyj, mające prawo asygnowania sum budżetowych, czerwonym atramentem w następnym wierszu, jakie sumy dotyczą ubiegłych okresów budżetowych z jednoczesnem umieszczeniem czerwonym atramentem w przedziałce 1-ej obok tych sum treści: „w tem dotyczy lat ubiegłych".

Z sum wypłat i zwrotów w poszczególnych okręgach izb skarbowych wykazywanych w przedziałce 9-ej wyciągu nie należy wyodrębniać kwot dotyczących ubiegłych okresów budżetowych.

4) W wyjaśnieniach, dołączanych do rocznych zamknięć rachunkowych stosownie do wymagań § 79 (ustęp 9) przep. rach.-kas. (Monitor Polski Nr. 115 z 1927 r.), należy według poszczególnych tytułów budżetowych podawać sumy wydatków netto, dotyczące lat ubiegłych.

5) Wydatki, dotyczące ubiegłych okresów budżetowych, nie mogą być uskuteczniane z zaliczek, podjętych w trybie § 53 przep. rach.-kas., lecz na wydatki te winny być wystawiane asygnacje z zachowaniem postanowień niniejszego zarządzenia.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z początkiem okresu budżetowego 1930/31 r.

82.

Okólnik Nr. 40

z dnia 18 marca 1930 r.

(Z. H. 929/30) o opłatach za zezwolenie na ekshumację i przewóz zwłok.

Do

P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zmienia dotychczas pobierane opłaty na rzecz Skarbu Państwa, związane z udzielaniem zezwoleń na ekshumację i przewóz zwłok, określone okólnikami Nr. Z. H. 953/24 z dnia 1.IV.24

i Z. H. 1211/27 z dnia 14.III.27, w ten sposób, że opłaty te łącznie mają wynosić:

przy udzielaniu zezwolenia na przewóz zwłok . . . . . . zł. 40.—

przy udzielaniu zezwolenia na ekshumację i przewiezienie zwłok. . zł. 80.—

Normy te będą obowiązywały od 1.IV 1930 roku.

83

Okólnik Nr. 41

z dnia 19 marca 1930 r.

(Wojsk. 2608/5) o ponownym przeglądzie poborowych przed wcieleniem do szeregów.

Do

P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu w Warszawie.

Wobec zaszłych wypadków niestosowania się przez niektóre powiatowe władze administracji ogólnej do wymogów ustępu pierwszego okólnika Nr. 135 z dnia 3.VII ub. r. Nr. Wojsk. 1221/8, dotyczącego trybu ponownego badania stanu zdrowia poborowych na podstawie art. 39 ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych ponownie prosi Panów Wojewodów o wyjaśnienie podległym powiatowym władzom administracji ogólnej, że stosowanie przepisów tego artykułu może mieć miejsce jedynie tylko w tych wypadkach, gdy w czasie między zakwalifikowaniem danego poborowego do kat. „A", a wcieleniem do szeregów, nabawił się on choroby lub ułomności, czyniącej go niezdolnym do czynnej służby wojskowej. Okoliczność tę lekarz powiatowy winien w każdym poszczególnym wypadku zbadać jak najdokładniej i stwierdzić, że choroba czy też ułomność powstały po poborze. Ażeby ułatwić lekarzowi wydanie opinji, należy go uprzednio zapoznać z orzeczeniem komisji poborowej o stanie zdrowia poborowego. Poddawać ponownemu przeglądowi w kom. pob. tylko tych poborowych, co do których lekarz powiatowy stwierdzi, że stan jego zdrowia zmienił się wskutek kalectwa lub choroby p o p o b o r z e.

Ponowny przegląd w zasadzie należy przeprowadzić p r z e d d o r ę c z e n i e m poborowemu karty powołania, a to z uwagi na to, że wzywanie go do kom. pob. po doręczeniu karty powołania ze względu na mały okres czasu jaki pozostał do zgłoszenia się do szeregów mógłby ujemnie zaważyć na akcji wcielenia do szeregów. Prośby zatem o ponowny przegląd osób, które już otrzymały karty powołania należy z reguły przesyłać formacjom wojskowym, do których ma się stawić dany poborowy, celem wzięcia pod uwagę przy przeglądzie lekarskim wzgl. przy badaniu szeregowych w kom. wojskowo-lekarskiej. Oczywiście dotyczy to wypadków, w których ponowne badanie przez kom. pob. — przed terminem wcielenia ze względów technicznych nie będzie mogło się odbyć.

OTRZYMUJĄ:

P. P. Wojewodowie,
P. Komisarz Rządu w Warszawie,
P. P. Starostowie.

84.

Okólnik Nr. 42

z 25 marca 1930 r.

(OP. 13758/1) o stosowaniu art. 83 ustawy o państwowej służbie cywilnej.

Do

P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu w Warszawie.

Wobec częstych wypadków wnoszenia przez b. funkcjonarjuszów państwowych, wydalonych ze służby na podstawie orzeczeń komisyj dyscyplinarnych, spóźnionych a przeto bezskutecznych próśb o przyznanie ich rodzinom stałego zasiłku na utrzymanie, zechcą Panowie zwrócić uwagę Przewodniczących Komisyj dyscyplinarnych przy Urzędach Wojewódzkich (Komisarjacie Rządu) na postanowienia art. 83 ustawy o państwowej służbie cywilnej, stanowiącego dla Komisyj dyscyplinarnych prawną podstawę do ewent. przyznawania takiego zasiłku przy wydawaniu orzeczeń skazujących na karę wydalenia ze służby, *o ile istnieją okoliczności zasługujące na szczególne uwzględnienie.* Komisja dyscyplinarna powinna w każdym wypadku orzekania wydalenia ze służby rozważyć, czy i jakie zachodzą okoliczności, przemawiające za lub przeciw zastosowaniu postanowień tego artykułu.

Celem ułatwienia komisjom dyscyplinarnym należytego korzystania z przysługującego im prawa przyznawania stałych zasiłków członkom rodziny wydalonego zarządzam co następuje:

1) W piśmie zawierającem doniesienie dyscyplinarne należy przytaczać również dane o stanie rodzinnym obwinionego, jego położeniu materjalnem, latach służby i stanie praw emerytalnych, a do każdej sprawy dyscyplinarnej dołączać akta personalne obwinionego.

2) Na rzeczników dyscyplinarnych nakładam obowiązek wyraźnego wypowiedzenia się przy wniosku o wydalenie obwinionego, czy wydalenie ma nastąpić z przyznaniem, czy też bez przyznania zasiłku dla rodziny w myśl art. 83 ustawy o państwowej służbie cywilnej.

Niniejsze zarządzenie, mające na celu jedynie zapobieżenie pominięciu rozważenia kwestji zasiłku przy orzekaniu kary wydalenia, nie narusza w niczem zasady, że samo przyznanie

zasiłku rodzinie wydalonego winno być w myśl ustawy traktowane jako akt wyjątkowy, dopuszczalny tylko wówczas, gdy istnieją okoliczności, zasługujące na szczególne uwzględnienie.

85.

Okólnik Nr 43

z dnia 22 marca 1930 r.

(AP. 2043/1) w sprawie kar administracyjnych.

Do

P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu w Warszawie

Doszło do wiadomości Ministerstwa, że władze administracyjne stosują zbyt wysoki wymiar kary w wypadkach otrzymania doniesień, w których zaznaczono, iż obwiniony nie zgodził się na bezzwłoczne uiszczenie grzywny w drodze doraźnego nakazu karnego (art. 50 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o postępowaniu karno-administracyjnem).

Ministerstwu znane są fakty, że za przekroczenia mniejszej wagi, za które przewidziana jest w odnośnych bloczkach doraźnych nakazów karnych grzywna 1 — 2 zł, władze administracyjne we wspomnianych wypadkach wymierzają nakazem karnym (art. 45 tegoż rozporządzenia) grzywny 20 — 50 zł., aczkolwiek treść doniesienia nie zawiera żadnych okoliczności obciążających, któreby uzasadniały tak znaczną różnicę w wymiarze kary. Mają miejsce również fakty, że władze administracyjne wymierzają wyższe kary, w razie odmowy uiszczenia grzywny doraźnej wskutek nieposiadania przez obwinionego w chwili krytycznej odpowiedniej kwoty pieniężnej.

Postępowanie takie nie może być nadal tolerowane, gdyż z jednej strony obraża poczucie sprawiedliwości, z drugiej wywołuje w zupełnie drobnych sprawach masowe wnoszenie sprzeciwów i w dalszej konsekwencji powoduje obarczenie referatów karno-administracyjnych i sądów.

W związku z powyższem zechce Pan Wojewoda (P. Komisarz Rządu) zwrócić uwagę podwładnym władzom, powołanym do wykonywania orzecznictwa karno-administracyjnego, że odmowa zapłacenia grzywny nałożonej nakazem doraźnym nie jest sama przez się żadnym czynem karygodnym, że może ona być uważana jedynie za okoliczność obciążającą, jeśli, jak to zresztą często ma miejsce — odmowa następuje ze złej woli, w celu odwleczenia uiszczenia grzywny względnie uchylenia się od odpowiedzialności, lub w formie niewłaściwej. Okoliczność ta uzasadnia naogół wymierzenie w dalszem postępowaniu wyższej grzywny musi jednak być zawsze zachowana *pewna proporcja między karą a przestępstwem.* Aby umożliwić władzy ocenę, czy i w jakim stopniu odmowa zapłacenia grzywny doraźnej stanowi okoliczność uzasadniającą podwyższenie grzywny w mniejszym lub większym stopniu, organ sporządzający doniesienie winien zawsze podać, z jakich powodów wzgl. w jakich okolicznościach nastąpiła odmowa.

Nadto należy przy wymierzaniu kar kierować się zasadami polityki karno-administracyjnej, a nie względami fiskalnemi.

Wkońcu Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zaznacza, że przywiązuje szczególną wagę do wymierzania kar administracyjnych tak w wypadkach wyżej wymienionych jak i innych we właściwej wysokości, przyczem obecnie konieczne jest branie pod uwagę ciężkich warunków materjalnych, w jakich się znajduje ludność wskutek przeżywanego kryzysu gospodarczego.

86.

Okólnik Nr. 44

z dnia 27 marca 1930 r.

(Wojsk. 657/1/30) o prowadzeniu ewidencji koni.

Do

P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu w Warszawie.

W związku ze zbliżającym się w roku bieżącym przeglądem koni, na podstawie którego zostanie nowy ich rocznik zaopatrzony w dowody tożsamości, zachodzi konieczność zwrócenia baczniejszej uwagi na dokładne i zgodne z obowiązującemi w tej mierze przepisami prowadzenie ewidencji, a w pierwszym rzędzie należy położyć nacisk na usunięcie istniejących braków przy prowadzeniu tej ewidencji.

Z uwagi na powyższe Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, nawiązując do okólnika Nr. 111 z dnia 2 lipca 1928 r. Nr. Wojsk. 953/1-28, prosi Pana Wojewodę (Pana Komisarza Rządu) o przypomnienie powiatowym władzom administracji ogólnej zarządzeń w przedmiocie:

a) kontroli sposobu prowadzenia przez urzędy gminne (magistrat) ewidencji koni zdatnych i niezdatnych dla celów wojskowych,

b) odpowiedniego i należytego pouczenia ludności o zasadach ewidencji oraz obowiązkach meldunkowych,

c) należytego utrzymywania przez urzędy gminne (magistrat) ksiąg ewidencyjnych,

d) zwracania bacznej uwagi na handlarzy koni, aby przestrzegali oni przepisów meldunkowych i nie dopuszczali się nadużyć przez wymienianie paszportów i podstawianie przy obrocie handlowym innych koni.

Ponieważ nadal zdarzają się częste wypadki sprzedaży koni bez dowodów tożsamości, należy położyć główny nacisk na ukrócenie te-

go anormalnego stanu drogą uświadamiania przy każdej sposobności posiadaczy koni o obowiązku przekazywania nowonabywcom dowodów tożsamości przy sprzedaży koni, a w wypadku stwierdzonych w tej mierze uchybień — stosowania przewidzianych w art. 27 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 8.XI 1927 r. kar.

87.

Okólnik Nr. 45
z dnia 28 marca 1930 r.

(AP. 1235/3) w sprawie rewizji domowej w postępowaniu karno-administracyjnem.

Do

P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu w Warszawie

W związku z poruszoną przez jednego z P. P. Wojewodów kwestją: 1) czy w sprawach karnych, podlegających orzecznictwu władz administracyjnych dopuszczalne są rewizje domowe i 2) czy można w postępowaniu karno-administracyjnem zarządzić rewizję domową w tych wypadkach, w których z mocy ustawy szczególnej można w postępowaniu tem orzec konfiskatę (naprz. z mocy art. 5 dekretu z dn. 25 stycznia 1919 r. o nabywaniu i posiadaniu broni i amunicji Dz. P. P. P. Nr. 9, poz. 123; z mocy rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z dnia 3 grudnia 1927 r. o prawie łowieckiem — Dz. U. R. P. Nr. 110, poz. 934) — Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Sprawiedliwości wyjaśnia co następuje:

1) Postępowanie karno-administracyjne, którego zasady są skodyfikowane w Rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 365) jest prawem specjalnem dostosowanem do charakteru spraw przekazanych orzecznictwu karnemu władz administracyjnych i stanowi samodzielny i niezależny dział prawa procesowego, aczkolwiek pokrewny procesowi karnemu sądowemu. Stosowanie w jednem postępowaniu samodzielnem i niezależnem zasad procesowych innego postępowania jest bez wyraźnego zastrzeżenia odmiennego w danej ustawie niedopuszczalne.

Rozporządzenie o postępowaniu karno-administracyjnem, powołując w art. 3, w pewnym zakresie przepisy o postępowaniu administracyjnem i przepisy o postępowaniu przymusowem w administracji, nie powołuje nigdzie mocy posiłkowej procedury karnej, a przeto uznać należy, że w postępowaniu karno-administracyjnem przepisy kodeksu postępowania karnego nie mają mocy posiłkowej. Nawet w zakresie postępowania sądowego, stosowanego w razie żądania przekazania sprawy karno-administracyjnej sądowi, rozporządzenie o postępowaniu karno-administracyjnem uważa za potrzebne zaznaczyć (art. 39), że przepisy procedury sądowej karnej mają w sądzie zastosowanie z pewnemi zmianami wymienionemi w rozporządzeniu.

Wywód powyższy prowadzi do wniosku, że przepisy art. 142 i nast. k. p. k. o rewizji nie mają zastosowania w postępowaniu karno-administracyjnem.

2) Przepisy o konfiskacie i zajęciu w postępowaniu karno-administracyjnem zawierają upoważnienie dla odnośnych władz do wykonywania tych czynności w określonych ustawowo wypadkach, nie wynika z nich wszakże, by dla ich wykonania można było przedsięwziąć jeszcze inne czynności, których rzeczone przepisy nie wymieniają i na ich przedsiębranie nie dają wyraźnego upoważnienia (patrz art. 100 Konstytucji).

Takie wyraźne upoważnienie ustawowe zawiera też szereg obowiązujących ustaw i tylko w zakresie tych upoważnień ustawowych zarządzenie rewizji jest dopuszczalne (patrz naprz. art. 22 dekretu o miarach z dn. 8.II.19 r. — tekst jednolity w Dz. U. R. P. z 1928 r. Nr. 72, poz. 661; art. 6 i 7 Rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z dn. 16.3 1928 r. o stanie wyjątkowym (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 307) oraz art. 5 i 6 Rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z dn. 16.I 1928 r. o stanie wojennym (Dz. U. R. P. Nr. 8, poz. 54). Ani dekret z dnia 25.I.19 r. (Dz. Pr. P. P. Nr. 9, poz. 123), ani Rozporządzenie Prezydenta Rzplitej z dn. 3.XII 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 110, poz. 934) — nie zawierają wyraźnego przepisu, upoważniającego władzę do dokonywania w tych wypadkach rewizji. Należy tedy przyjść do wniosku, że w postępowaniu karno-administracyjnem o przestępstwa przewidziane w tych ostatnich ustawach (dekret o broni, prawie łowieckiem) właściwe władze dochodźcze nie mają prawa przeprowadzać rewizji.

V.

Pisma Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

88.

Pismo Nr. OL. 759/78
z dnia 11 marca 1930 r.

w sprawie dzienników wojewódzkich.

P.P. Wojewodom i Komisarzowi Rządu w Warszawie

do wiadomości.

MINISTERSTWO
PRACY I OPIEKI SPOŁECZNEJ
Nr. 311/Pr. Gab.
Warszawa,
dnia 16 stycznia 1930 r.

Odpis.

W sprawie dzienników wojewódzkich.

Do
Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w/m.

Odpowiadając na pisma Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 7 sierpnia r. ub. Nr. OL. 759/67 oraz z dnia 12 września r. ub. Nr. OL. 1970/4, Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej komunikuje:

1-o. Dla wszystkich urzędów obowiązanych prenumerować Dziennik Wojewódzki są przewidziane odpowiednie kwoty w budżecie Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej. O obowiązku prenumeraty urzędy te zostały zawiadomione pismem okólnem z dnia 31 grudnia 1928 r. Nr. 5693/Pr. Gab., przesłanem w odpisie do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

2-o. Na mocy zarządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 25.X.1928 r. Ministerstwo komunikuje Urzędom Wojewódzkim o wszelkich zmianach służbowych działów niezespolonych z administracją ogólną celem ogłoszenia ruchu służbowego w Dzienniku Wojewódzkim.

3-o. Ministerstwo zarządziło, aby do publikowania w Dziennikach Wojewódzkich były kierowane orzeczenia Nadzwyczajnych Komisyj Rozjemczych w rolnictwie oraz także orzeczenia dla dozorców domowych, o ile nie przekraczają terenu jednego województwa.

4-o. O obowiązku udostępnienia ludności przeglądania Dzienników Wojewódzkich zostały powiadomione właściwe władze i urzędy wymienionem już pismem z dnia 31 grudnia 1928 r. Wydanie obecnie szczegółowych zarządzeń w tym względnie Ministerstwo uważa za zbędne.

Ponadto przewiduje się w przyszłości wydawanie przez inspektorów pracy specjalnych przepisów na wzór postanowień b. gubernjalnych urzędów do spraw fabrycznych i górniczo-hutniczych, które to zarządzenia będą również publikowane w Dziennikach Wojewódzkich.

Naczelnik Wydziału Prezydjalnego.

89.

Pismo Nr. OP. 13727/1 R.
z dnia 12 marca 1930 r.
w sprawie podwyższenia zaopatrzeń emerytalnych na zasadzie art. 82 ustawy emerytalnej.

Do
P. P. Wojewodów, Komisarza Rządu w Warszawie i Komendanta Głównego Policji Państwowej.

Pan Kierownik Ministerstwa Skarbu pismem okólnem z dnia 28 lutego 1930 r. L. D. I 2791/5 zakomunikował wszystkim Ministerstwom, co następuje:

W myśl postanowienia ust. 2 art. 82 ustawy emerytalnej z 11 grudnia 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 6/24) Rada Ministrów władna jest na wniosek Ministra Skarbu podwyższyć zaopatrzenie emerytalne do pełnego (100%) wymiaru emerytom, którzy *pełniąc służbę w byłych państwach zaborczych*, zasłużyli się dla Narodu i Państwa Polskiego.

Ministerstwo Skarbu zauważyło, że z tego postanowienia tak interesowane osoby, jak i powołane władze zbyt skromny czynią użytek.

Dążąc do faktycznego stosowania dobrodziejstw ustawy do wszystkich tych osób, które w myśl intencji ustawodawcy można i powinno się podciągnąć pod powyższe postanowienie ustawy, Ministerstwo Skarbu zamierza stosować postanowienia art. 82 ustęp drugi ustawy emerytalnej do wszystkich emerytów (względnie wdów i sierot po nich), o ile osoby interesowane, przedkładając odpowiednie wnioski lub podania, udowodnią, że w czasie służby zaborczej pozostawały zawsze dobrymi Polakami i dały temu wyraz przez należenie do instytucyj polskich, których zadaniem była działalność niepodległościowa, naukowa lub społeczna.

Instytucjami takiemi były przedewszystkiem jawne i tajne organizacje, które miały w swym programie dążenie do niepodległości i których działalność, prowadzona na terenie byłych państw zaborczych lub poza ich granicami, zmierzała do odzyskania niepodległości (np. Związek Walki Czynnej, Związek Strzelecki, Drużyny Strzeleckie) oraz wszelkie organizacje, które, rozwijając swą działalność na polu naukowem, oświatowem lub społecznem, wyraźnie zaznaczały swój charakter jako instytucje polskie (np. Towarzystwo Naukowe, Kasa im. Mianowskiego, Towarzystwo Szkoły Ludowej, Polska Macierz Szkolna, Towarzystwo Kultury Polskiej, Kółka Staszicowskie, Towarzystwo Pomocy Ofiarom Wojny, Liga Kobiet, Sokół i t. d.).

Oczywiście, że tem bardziej wszelkie inne zasługi dla Narodu Polskiego będą w całej pełni uwzględniane, a tyczy się to przed innymi ludzi nauki, np. profesorów szkół wyższych lub popularyzatorów wiedzy, jak niemniej osób, które z powodu swej przynależności do Narodu Polskiego doznawały prześladowań lub szykan, a dalej nauczycieli szkół polskich lub osób, które oddawały się pracy kształcenia młodzieży w duchu narodowym lub wogóle pracy na polu narodowem.

Podając Panom powyższy komunikat do wiadomości Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zarządza podanie go zkolei do wiadomości podległych panom władz i urzędów w tym celu, by informowały osoby interesowane w duchu tegoż komunikatu.

Podania petentów o podwyższenie zaopatrzenia emerytalnego, względnie wdowiego i sierocego, na podstawie postanowienia ustępu 2 art. 82 ustawy emerytalnej z 11 grudnia 1923 r. *z dołączonemi do podań zaświadczeniami* należy

przedkładać właściwym władzom naczelnym z odpowiednio umotywowanym wnioskiem, załączając akta wymiaru pobieranego dotychczas zaopatrzenia emerytalnego.

90.

Pismo Nr. OL. 8084/1.

z dnia 14 marca 1930 r.

o badaniu spraw w których orzeczenia uchylił N. T. A.

Do

P. P. Dyrektorów Departamentów (I—V).

Celem bezpośredniego zapoznania się ze stopniem sprawności urzędowania podległych władz administracji ogólnej II i I instancji Pan Minister zarządził, aby wojewodowie przedstawiali Ministerstwu kompletne akta tych wszystkich spraw, w których ostateczne orzeczenia zostały wyrokiem Najwyższego Trybunału Administracyjnego uchylone w całości lub części.

Otrzymane od wojewodów akta są przesyłane poszczególnym wydziałom Ministerstwa do przejrzenia i zgłoszenia uwag i spostrzeżeń w zakresie ich kompetencji.

Dotychczasowa praktyka wykazała, że rola wydziałów sprowadza się prawie wyłącznie do ogólnego potwierdzenia słuszności orzeczenia Najwyższego Trybunału Administracyjnego względnie bliższej analizy tego orzeczenia.

Tymczasem powołane na wstępie zarządzenie Pana Ministra zmierzało przedewszystkiem do umożliwienia Ministerstwu, jako władzy III instancji bezpośredniego, przynajmniej w tym zakresie, kontaktu ze sprawami załatwianemi przez instancje niższe, z któremi Ministerstwo Spraw Wewnętrznych od czasu zdekoncentrowania przeważnej części jego kompetencyj pozostaje w dość luźnym kontakcie.

Na podstawie przedkładanych przez wojewodów aktów, które dotyczą często spraw o charakterze dość zasadniczym Ministerstwo Spraw Wewnętrznych ma możność skontrolowania nietylko prawnej strony odnośnych załatwień lecz także przekonania się o technice urzędowania władz podległych, zapoznania się z tempem ich pracy, stosowaniem zasad postępowania administracyjnego w poszczególnych stadjach sprawy, zewnętrzną formą orzeczeń i t. p.

W związku z powyższem proszę Pana Dyrektora w wydanie zarządzeń, aby Wydziały, otrzymujące do opinji sprawy trybunalskie, badały je we wszystkich wskazanych wyżej kierunkach, co w pewnym stopniu może zastąpić niewykonywaną narazie bezpośrednią inspekcję merytoryczną.

Ostateczne spostrzeżenia i wnioski winny właściwe Wydziały komunikować Wydziałowi OL. niezależnie od zarządzeń jakie we własnym zakresie ze względu na meritum danej sprawy uznają za stosowne wydawać.

91.

Pismo Nr. Wojsk. 587/1

z dnia 17 marca 1930 r.

o zaciągu ochotniczym w roku 1930.

P. P. Wojewodom i Komisarzowi Rządu w Warszawie

przesyła się do wiadomości.

Otrzymują:
P. P. Wojewodowie,
P. Komisarz Rządu w Warszawie,
P. P. Starostowie,
Referat prasowy — do wiadomości.

MINISTERSTWO
SPRAW WOJSKOWYCH
Biuro Uzupełnień
L. dz. 950/Pob. Org.
Warszawa,
dnia 11 marca 1930 r.

Odpis.

R. 351. — Zaciąg ochotniczy w roku 1930 — ogłoszenie.

Na podstawie art. 69 ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym (Dz. U. R. P. Nr. 46 z 1928 r., poz. 458) ogłaszam zaciąg ochotniczy do czynnej służby wojskowej.

Jako warunki dla przeprowadzenia zaciągu ochotniczego podaję co następuje:

1) Do czynnej służby wojskowej w charakterze ochotników mogą być przyjmowani w roku 1930 mężczyźni urodzeni w latach 1910, 1911 i 1912.

2) Ochotnicy, mający warunki do skróconej służby wojskowej, mogą być przyjmowani do piechoty, kawalerji, artylerji (tylko z maturą gimn. mat. przyrodn.) oraz do lotnictwa. Do saperów i łączności mogą być przyjęci tylko tacy ochotnicy, którzy posiadają odpowiednie wykształcenie techniczne. Ochotnicy tej kategorji **nie** mogą być przyjmowani do czołgów, żandarmerji, samochodów pancernych, taborów, samochodów, służby zdrowia, służby intendentury (baonów administracyjnych) oraz do marynarki wojennej.

3) Ochotnicy nieposiadający warunków do skróconej czynnej służby wojskowej (art. 49 ustawy) mogą być przyjmowani do: piechoty, czołgów, żandarmerji, kawalerji, samochodów pancernych, artylerji, lotnictwa, saperów, łączności i marynarki wojennej. Ochotnicy tej kategorji **nie** mogą być przyjęci do: taborów, samochodów, służby zdrowia, służby uzbrojenia i służby intendentury (baonów administracyjnych).

4) Do lotnictwa mogą być przyjmowani:

a) ochotnicy z prawem do skróconej czynnej służby wojskowej — zasadniczo tylko w charakterze personelu latającego (na pilotów), w pierwszym rzędzie absolwenci cywilnych szkół pilotów (Aeroklubów), ponadto do personelu technicznego tylko absolwenci średnich szkół technicznych z wydziałem mechaniczno-lotniczym;

b) ochotnicy bez prawa do skróconej czynnej służby wojskowej — w charakterze personelu latającego (tylko pilotów), w pierwszym rzędzie absolwenci cywilnych szkół pilotów (Aeroklubów).

W charakterze personelu obsługi technicznej mogą być przyjmowani tylko absolwenci szkół przemysłowych (rzemieślniczych) z wydziałem mechanicznym i lotniczym.

W podaniach ochotników zgłaszających się do lotnictwa powinno być wyraźnie zaznaczone, czy petent zgłasza się do personelu latającego, czy do technicznego.

5) Termin wnoszenia podań do P. K. U. przez osoby, ubiegające się o przyjęcie w charakterze ochotników do służby wojskowej, upływa z dniem 1 lipca b. r. z wyjątkiem ochotników, zgłaszających się do lotnictwa w charakterze personelu latającego, którzy powinni wnieść podania w następujących terminach:

a) ochotnicy bez prawa do skróconej czynnej służby wojskowej — do dnia 1 czerwca b. r.;

b) ochotnicy z prawem do skróconej czynnej służby wojskowej—do dnia 20 czerwca b. r.

6) Przegląd wojskowo-lekarski ochotników przez komisje poborowe odbędzie się zasadniczo w czasie głównego poboru rocznika 1909. Termin stawienia się ochotników przed komisję poborową będzie podany w obwieszczeniach o poborze rocznika 1909.

7) Po terminie poboru głównego przeglądu ochotników dokonują dodatkowe komisje poborowe. Przegląd ochotników z prawem do skróconej czynnej służby wojskowej musi być zakończony do dnia wcielenia poborowych (ochotników) z cenzusem.

8) Ochotnicy zgłaszający się do czynnej służby w lotnictwie w charakterze personelu latającego będą niezależnie od przeglądu lekarskiego w kom. pob. poddani powtórnemu badaniu w Centrum Badań Lotniczo Lekarskich (C. B. L. L.). Od wyników tych badań zależeć będzie ostateczne przyjęcie ochotnika do powyższego rodzaju broni.

W tej sprawie wydane będzie przed poborem głównym rocznika 1909 odrębne zarządzenie.

9) Zasady, dotyczące przyjmowania ochotników, tryb składania podań, ich rozpatrywanie oraz wszelkie czynności władz wojskowych i cywilnych, związane z zaciągiem ochotniczym, zawierają §§ 387-416 Rozporządzenia Wykonawczego do Ustawy o powsz. obow. sł. wojsk. (Dz. U. R. P. Nr. 37 z 1925 r.).

10) Zgodnie z art. 68 ustawy i § 391 rozp. wykon., ochotnicy mają prawo wyboru broni lub marynarki wojennej, w ramach określonych w pkt. 2 i 3 niniejszego rozkazu. Prawo wyboru formacji ochotnikom nie przysługuje.

Ponieważ prawo wyboru broni narusza zasadę stałych rejonów uzupełnień, należy ochotników przyjmować tylko do tych rodzajów broni, które dana P. K. U. uzupełnia. Wyjątek od tej zasady stanowią ochotnicy do lotnictwa i marynarki wojennej, których powinny przyjmować wszystkie P. K. U.

11) Ochotników, zgłaszających się do służby w lotnictwie w charakterze personelu latającego, lub do marynarki wojennej, należy uprzedzić, że w razie zakwalifikowania ich do kategorji „A", przyjęcie do wybranego rodzaju służby wojskowej jest warunkowe. Ostateczne przyjęcie ich będzie uzależnione od wyników badań stanu zdrowia, przeprowadzonych przez organy lotnictwa względnie marynarki wojennej.

W związku z tem należy zaproponować im wybranie jeszcze drugiego rodzaju broni i złożenie odpowiedniego drugiego zobowiązania. Wybrany drugi rodzaj broni będzie wykorzystany w wypadku nieprzyjęcia ich do lotnictwa względnie marynarki wojennej.

12) Ostateczny wybór rodzaju broni w myśl pkt. 10 oraz wybór drugiego rodzaju broni w myśl pkt. 11 powinien ochotnik stwierdzić własnoręcznie na swem podaniu o przyjęcie do wojska.

13) Rodzaj broni, do którego ochotnik został przeznaczony na komisji poborowej nie może być przez P. K. U. zmieniony bez zgody ochotnika.

14) Zobowiązanie do służby ochotniczej w wojsku ma być przez ochotnika wypełnione według wzoru Nr. 31 do rozp. wykon., z tem, że zawarte w nim słowa: „służby wojskowej w wojsku stałem" należy zastąpić słowami: „czynnej służby wojskowej". Na zobowiązaniu, które podpisuje ochotnik do wojsk lotniczych bez prawa do skróconej czynnej służby wojskowej, należy umieścić jako drugi ustęp następujące zdanie: „Po odbyciu czynnej służby wojskowej w lotnictwie zobowiązuję się pozostać w czynnej służbie wojskowej jeszcze na okres trzech lat w charakterze szeregowego nadterminowego".

W zobowiązaniu ochotnika do marynarki wojennej (wzór Nr. 32 rozp. wykon.) należy w punkcie 1) ze słowami: „2-ch lat" dodać słowa: „i 3-ch miesięcy", zaś w pkt. 2-im — słowa: „1 rok" zastąpić słowami: „2 lata".

15) Podania, wniesione przez ochotników po końcowych terminach, przewidzianych dla zaciągu ochotniczego, nie powinny być przedstawione do decyzji M. S. Wojsk. Przychylne załatwienie tych podań może nastąpić przez Pana Generała we własnym zakresie i według własnej oceny okoliczności, usprawiedliwiających spóźnione wniesienie podania, przy jednoczesnem uwzględnieniu interesów wojska.

W Imieniu Ministra Spraw Wojskowych
II Wiceminister
(—) Fabrycy
Gen. Brygady

Otrzymują:
D-cy O. K. Nr. I—X — do wykonania
Gen. Insp. Sił Zbr. — do wiadomości
Szef Adm. Armji „
Szef Gab. Min. „
Szef Korpusu Kontr. „
Szef Biura Og. Org. „
Szef Biura Pers. „
Szef Oddz. I Szt. Gł. „
Szef Dep.: Piech., Kaw., Art., Lotn., Inż., Bud., Int., Zdrowia, Sprawiedl., M. S. Wojsk.—do wiadomości
Szef Kier. Mar. Woj. „
D-ca K. O. P. „
Min. Spraw Wewn. „

92.

Pismo Nr. OB. 3468/6.
z dnia 21 marca 1930 r.
o zaopatrywaniu urzędów gminnych i magistratów w dowody osobiste.

Do
P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu w Warszawie.

Z dniem 20 marca r. b. zaopatrywanie się urzędów gminnych i magistratów w dowody osobiste, ustalone rozporządzeniem z dnia 29 listopada 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 100, poz. 893) dokonywane winno być wyłącznie za pośrednictwem Drukarni Państwowej w Warszawie ul. Miodowa 22.

Zaopatrywanie to odbywać się będzie na następujących warunkach:

1) Drukarnia Państwowa będzie utrzymywała na składzie stale odpowiedni zapas wymienionych druków, tak by zamówienia mogły być wykonywane niezwłocznie,

2) Za 1 egz. dowodu osobistego Drukarnia pobierać będzie 8 groszy tytułem zwrotu kosztów druku i ekspedycji,

3) Wysyłka dowodów osobistych do urzędów zamawiających je odbywać się będzie tylko za zaliczeniem pocztowem lub kolejowem,

4) Ewentualne zmiany cen będą mogły nastąpić po uprzedniem uzyskaniu zgody Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i podawane będą do wiadomości zainteresowanych urzędów przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych.

O powyższem zechce Pan Wojewoda (P. Komisarz Rządu) powiadomić niezwłocznie urzędy gminne i magistraty z równoczesnem pouczeniem, że zarządzenie z dnia 19 stycznia 1929 r. Nr. IV. AP. 8763/15 traci moc obowiązującą i że wykonywanie druków dowodów osobistych we własnym zakresie poszczególnych gmin nie może mieć nadal miejsca.

93.

Pismo Nr. OB. 2570/3.
z dnia 22 marca 1930 r.

o potrącaniu czynszów za mieszkania w domach państwowych.

Do
P. P. Wojewodów z wyjątkiem Śląskiego i Komisarza Rządu w Warszawie.

Prezydjum Rady Ministrów po porozumieniu z Ministerstwem Sprawiedliwości przesłało Ministerstwom okólnik Nr. 11 z dnia 17 marca r. b. Nr. 4683.

W okólniku tym w związku z zarządzeniem Ministerstwa Robót Publicznych o potrącaniu z wypłacanych funkcjonarjuszom państwowym uposażeń służbowych czynszów za lokale zajmowane przez nich w gmachach państwowych, Prezydjum Rady Ministrów i Ministerstwo Sprawiedliwości, zajęły stanowisko negatywne.

Mianowicie Prezydjum Rady Ministrów i Ministerstwo Sprawiedliwości uważają, że niema podstaw prawnych do potrącania z poborów wypłacanych funkcjonarjuszom państwowym — czynszów za lokale zajmowane przez tychże funkcjonarjuszów w domach państwowych. Postawa ta istnieje tylko w stosunku do mieszkań służbowych w myśl przepisu zawartego w art. 8 ust. 1, zdanie 1 ustawy z dnia 9 października 1923 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska (Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 924). Wprawdzie ust. 1 art. 8 tej ustawy w swem ogólnem ujęciu dotyczy także mieszkań *wynajmowanych* przez funkcjonarjuszów państwowych od Skarbu Państwa, — ale tylko w zdaniu 2 ustępu 1; zgodnie z tem Rada Ministrów rozporządzeniem z dnia 1 października 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 90 poz. 849) ustaliła wysokość opłat nietylko za mieszkania służbowe, ale także tych opłat, które stanowią czynsz w mieszkaniach *wynajmowanych*. Natomiast przepis zawarty w zdaniu 1 ustępu 1 art. 8 ustawy z dnia 9 października 1923 r., mówiący o potrącaniu wartości mieszkania z wypłacanego funkcjonarjuszom uposażenia służbowego nie może odnosić się do mieszkań *wynajmowanych*. Stosunek między funkcjonarjuszem a Skarbem Państwa jest tutaj prywatno-prawny (jedynie wysokość czynszu, za którym będzie wynajmywać lokale Skarb Państwa, jest ustalona w drodze przepisu prawa publicznego) i potrącanie z urzędu należności wynikającej ze stosunku prawno-cywilnego z uposażenia nie może być uznane za możliwe. W omawianych wypadkach miarodajne są stosunki *umowne* a nie jednostronne zarządzenie władzy występującej w imieniu Skarbu Państwa.

Nadmienić trzeba, że gdyby się uznało możliwość proponowanego przez Komisarjat Rządu potrącania, toby się pozbawiło zainteresowanych funkcjonarjuszów państwowych prawa do dochodzenia w drodze prawa roszczeń z tytułu ewentualnie niesłusznie dokonanych potrąceń, niewłaściwego wymiaru i obliczania kwot potrącanych i t. d. Fakt potrącania nie mógłby być skarżony do sądu powszechnego jako funkcja władzy sprawowana w ramach stosunku służbowego funkcjonarjusza do Państwa, zaś sąd administracyjny zająłby się jedynie problemem legalności zarządzenia władzy, a nigdy ustaleniem należności i wysokości potrącanej pretensji Skarbu Państwa.

Z powyższego wynika, że komorne z uposażenia potrącane być nie może, należności te są bowiem różnorodzajowe i ocena każdej z nich winna się opierać na odmiennych przepisach prawa.

Zajmując powyżej określone stanowisko prawne, Prezydjum Rady Ministrów nie widzi jednak przeszkód, by urzędy i władze ułatwiały — w interesie tak Skarbu Państwa, jak i funkcjonarjuszów państwowych — pobieranie czynszów w drodze inkasa wykonywanego przy sposob-

ności wypłacania uposażenia *za równoczesnem wystawianiem kwitów na wpłacone komorne.*

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych podaje powyższe do wiadomości i zastosowania.

94.

Pismo Nr. OL. 2660/1.

z dnia 24 marca 1930 r.

o zarządzaniu alarmów próbnych w oddziałach P. P.

Do

P. P. Wojewodów (z wyjątkiem Śląskiego) i Komisarza Rządu w Warszawie.

Doszło do wiadomości Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, że niektórzy z Wojewódzkich Naczelników Wydziałów Bezpieczeństwa osobiście zarządzają próbne alarmy poszczególnych jednostek policji państwowej celem bezpośredniego przekonania się o technicznej gotowości i sprawności organów policyjnych.

Wobec tego Ministerstwo Spraw Wewnętrznych podaje Panom Wojewodom do wiadomości i zastosowania co następuje:

Zarządzenie próbnego alarmu przez przedstawiciela władzy administracyjnej wkracza niezawodnie w kompetencję przełożonych policyjnych w rozumieniu art. 22 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o pol. państw. z dn. 6 marca 1928 r., do których w myśl art. 3 punkt b tego rozporządzenia należy administracja i organizacja wewnętrzna pol. państw., a w szczególności wyszkolenie, uzbrojenie, dyscyplina i kontrola technicznego wykonywania służby.

Próbny alarm zaliczyć należy do zarządzeń wypływających z wyżej wyliczonych zadań przełożonych policyjnych, a w szczególności jest on zarządzeniem z dziedziny szkolenia. W myśl art. 4 powołanego rozporządzenia w sprawach organizacji i administracji wewnętrznej policji (wymienionych w art. 3 p. b), władze administracji ogólnej mają prawo żądać od przełożonych policyjnych jedynie wyjaśnień, sprawozdań oraz usunięcia zauważonych braków.

Gdyby władzom administracji ogólnej przyznać prawo robienia alarmów próbnych — to z tych samych względów mogłyby one zarządzać np. ćwiczenia w ostrem strzelaniu i t. p., co spowodowałoby pomieszanie kompetencji oraz niemożność ustalenia, kto jest za wyszkolenie policji odpowiedzialny.

W razach wyjątkowych, gdy władze administracyjne poweźmą uzasadnione wątpliwości co do sprawności pogotowia policyjnego, mogą i powinny oczywiście zwrócić się do właściwego przełożonego policyjnego o zarządzenie alarmu próbnego w swojej obecności.

Niniejsze wyjaśnienie dotyczące alarmów „próbnych" nie narusza oczywiście w niczem prawa władz administracji ogólnej bezpośredniego zarządzania alarmów policji państwowej wówczas, kiedy ze względu na bezpieczeństwo publiczne natychmiastowe użycie policji państwowej jest istotnie potrzebne.

95.

Pismo Nr. AA. 1081/1.

z dnia 24 marca 1930 r.

o obowiązkowem wyświetlaniu kontyngentu filmów produkcji krajowej.

Do

P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu w Warszawie.

Ze względu na wzmożony w ostatnich czasach rozwój produkcji filmowej polskiej, mającej doniosłe znaczenie dla Państwa pod względem ekonomiczno-gospodarczym, kulturalnym i propagandowym, nasuwa się konieczność zapewnienia jej właściwych warunków dalszego rozwoju.

W tym celu zarządzam co następuje:

1) Właściwe władze administracji ogólnej przy udzielaniu nowych pozwoleń (licencyj) na otwieranie i prowadzenie przedsiębiorstw kinematograficznych winny w pozwoleniach (licencjach) tych umieszczać między innemi warunek, że nie mniej niż 10% programów w kinematografach *w ciągu roku* przeznaczone ma być dla wyświetlania filmów polskich.

Warunek ten zastrzegany być winien również przy odnawianiu zezwoleń na dalszy okres.

2) Osobom, którym wspomniane pozwolenia (licencje) na rok bieżący lub okres dłuższy już zostały udzielone, właściwe władze administracji ogólnej winny zalecić, by w interesie rozwoju kinematografji polskiej wyświetlały w swoich zakładach filmy produkcji polskiej w powołanym wyżej stosunku i zwrócić im zarazem uwagę na to, że przy staraniach ich o odnowienie zezwolenia na dalsze prowadzenie przedsiębiorstwa władze kierować się również będą tem, czy i o ile zaleceniu temu czyniły zadość.

3) Na obszarach woj. poznańskiego, pomorskiego i górnośląskiej części woj. śląskiego, na których władze administracyjne nie udzielają obecnie koncesyj na prowadzenie przedsiębiorstw kinematograficznych właściwe władze winny w odpowiedni sposób zachęcić właścicieli kinematografów do wyświetlania filmów polskich w granicach wyżej określonych.

Ze względu na nadzwyczaj doniosłe znaczenie omawianego zagadnienia przykładam wielką wagę do natychmiastowego wprowadzenia w życie przez p. p. Wojewodów (p. Komisarza Rządu) ustalonych wyżej zasad.

96.

Pismo Nr. OL. 961/44

z dnia 24 marca 1930 r.

w sprawie zmiany rozporządzenia o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej.

Do

P. P. Wojewodów (z wyjątkiem Śląskiego) i Komisarza Rządu w Warszawie.

W Nr. 17 Dziennika Ustaw z dnia 13 marca pod poz. 124 ukazała się ustawa z dnia 21 lutego 1930 r. „w sprawie zmiany niektórych postanowień rozporządzenia Prezydenta Rzplitej Polskiej z dnia 19 stycznia 1928 r. o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej".

Jak wynika z art. 1 tej ustawy, odnosi się ona do „administracji oświecenia publicznego", zatem zarówno do nauczycieli jak i do inspektorów szkolnych i innych funkcjonarjuszów tego działu administracji.

Ustęp drugi tego artykułu nie wprowadza zasadniczej zmiany w stanie dotychczasowym.

Art. 10 Rozporządzenia Prezydenta z 19 stycznia 1928 nie uległ nowelizacji.

W wypadkach w których ze względów bezpieczeństwa, spokoju i porządku publicznego nastręczą się P. P. Wojewodom spostrzeżenia co do poszczególnych funkc. administracji oświecenia publicznego — należy sprawy te uzgadniać z właściwymi kuratorami, a w razie nieuzgodnienia przedkładać Ministerstwu Spraw Wewnętrznych.

97.

Pismo Nr. OP. 13660/1

z dnia 25 marca 1930 r,

w sprawie lotniczych biletów służbowych.

Do

P. P. Dyrektorów Departamentów i Naczelników Wydziałów w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych.

Koncesja wydana Polskim Linjom Lotniczym Lot przewiduje zniżki na przeloty dla oficerów W. P. i urzędników państwowych w służbie czynnej, a to za 25% ceny normalnej przy przelotach służbowych i za 50% ceny normalnej za okazaniem legitymacji.

Przeloty służbowe odbywały się dotychczas na podstawie pisemnych zapotrzebowań, kierowanych przez zainteresowane resorty do Ministerstwa Komunikacji Wydziału Lotnictwa Cywilnego, przyczem rozrachunki z Polskiemi Linjami Lotniczemi Lot przeprowadzało Ministerstwo Komunikacji, opłacając koszty przelotów służbowych ze swojego budżetu.

Obecnie Ministerstwo Komunikacji (Wydział Lotnictwa Cywilnego) pismem z dn. 24 lutego 1930 r. Nr. L. 339/30. A. zawiadomiło Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, że nie będzie nadal pokrywało ze swego budżetu kosztów przelotu osób urzędowych, nie podlegających Ministerstwu Komunikacji; w celu zaś ułatwienia tym osobom korzystania z komunikacji powietrznej bez swego pośrednictwa Ministerstwo Komunikacji wprowadziło specjalne zaświadczenia na bilety służbowe (za 25% ceny normalnej).

Zaświadczenia te mogą być wystawiane tylko w wypadkach rzeczywistej konieczności odbycia podróży powietrznej, uzasadnionej ważnością i nagłością sprawy — wobec ograniczonej liczby miejsc niezajętych przez pasażerów pełnopłatnych i wobec postanowienia ustępu ostatniego § 12 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17.IX 1927 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 92, poz. 826).

Opłaty za bilety służbowe, wydawane na podstawie tych zaświadczeń winny być w myśl instrukcji zamieszczonej na odwrocie każdego zaświadczenia uiszczane przy odbiorze biletu.

Zaświadczenia rzeczone będą w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych wydawane przez Wydział Osobowy (pokój Nr. 95) na mocy decyzji Podsekretarza Stanu, wyrażonej w piśmie zarządzającem delegacją służbową — na podstawie umotywowanego wniosku właściwego Dyrektora Departamentu, względnie Naczelnika Samodzielnego Wydziału.

We wniosku, oprócz uzasadnienia konieczności odbycia podróży samolotem bądź tylko w jedną stronę, bądź i zpowrotem — musi być wymieniona nazwa i numer dokumentu legitymacyjnego delegowanego urzędnika, nazwa portu, z którego ma nastąpić wyjazd, portu, będącego kresem podróży, ewentualnie nazwa portu pośredniego przy lotach z przesiadaniem oraz podany ściśle dzień wyjazdu, a jeśli podróż powrotna ma się odbyć drogą powietrzną, to również i dzień powrotu.

Dołączony do zaświadczenia dowód uiszczenia należności za przelot powinien być po odbyciu podróży złożony przez delegowanego w Wydziale Ogólnym Ministerstwa (OB), jako podstawą do zwrotu kosztów przelotu.

98.

Pismo Nr. Apr. 182/2.

z dnia 26 marca 1930 r.

w sprawie telegraficznych sprawozdań o cenach chleba.

Do

P. P. Wojewodów.

Celem posiadania ścisłych i jednolitych informacyj o cenach chleba w ważniejszych ośrodkach Państwa, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych prosi Pana Wojewodę o podawanie w telegraficznych sprawozdaniach tylko ceny chleba żytniego 65% w detalu.

Od dnia 1 kwietnia 1930 r. wzór zamieszczony w załączniku Nr. 2 do okólnika Nr. 228

z dnia 29 grudnia 1927 r. (Dz. Urz. M. S. W. Nr. 3 i 4, poz. 108, str. 89) nie obowiązuje. Z dniem 1 kwietnia b. r. przykładowo brzmienie depeszy będzie następujące: Łódź 35, Pabjanice 30, Piotrków 33, i t. d.

VI.

Nowe książki i czasopisma.

A. Zalecone do użytku.

99.

dr. Gustaw Taubenschlag: „Polskie prawo karno-administracyjne".

Nakładem Łódzkiego Sejmiku powiatowego ukazała się książka *dr. G. Taubenschlaga* p. t. *„Polskie prawo karno-administracyjne"*. Książka zawiera 2 części: 1) Prawo materjalne i 2)—postępowanie karno-administracyjne. W części pierwszej zebrane są ustawy i rozporządzenia zawierające sankcje karno-administracyjne. Część druga zawiera całokształt przepisów proceduralnych. Dzięki umieszczonym komentarzom autora, książka daje bogaty materjał interpretacyjny oparty w znacznej części na orzecznictwie Sądu Najwyższego oraz na wyjaśnieniach udzielonych przez centralne władze administracyjne.

Książkę tę zaleca się do użytku wojewódzkich i powiatowych władz administracji ogólnej, a także do użytku tych urzędów gminnych, którym powierzono wydawanie nakazów karno-administracyjnych.

Cena książki wynosi zł. 12.—

Książkę można nabywać we wszystkich księgarniach oraz w Łódzkim Wydziale Powiatowym.

VII.

RUCH SŁUŻBOWY

w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych

w czasie od 1 do 28 lutego 1930 r.

P. Prezydent Rzeczypospolitej postanowieniem z dnia 18.III 1930 r. mianował:

wojewodę kieleckiego Korsaka Władysława—dyrektorem departamentu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych;

szefa gabinetu Prezesa Rady Ministrów Paciorkowskiego Jerzego—wojewodą kieleckim w IV st. sł.;

dyrektora departamentu w Min Spr. Wewnętrznych Dr. Ducha Kazimierza — naczelnikiem wydz. w dotychczasowym IV st. sł. w temże Ministerstwie.

A) W Zarządzie Centralnym Ministerstwa:

Mianowani:

pracownik kontraktowy w X grupie uposażenia w Komendzie Głównej P. P. Pyszkowski Jan — do odwołania sekretarzem w X st. sł. dnia 10.II 1930 r.

pracownik kontraktowy Wisłocki Adam — do odwołania referendarzem w VII st. sł. dnia 14.II 1930 r.

radca ministerjalny w VI st. sł. Czerwiński Seweryn — inspektorem ministerjalnym w dotychczasowym VI st. sł. dnia 28.II 1930 r.

Przeniesiona w stan nieczynny:

rejestrator w IX st. sł. Horbaczewska Alicja — uchwałą Rady Ministrów z dn. 7.II 1930 r.

B) W Państwowych Zakładach Służby Zdrowia:

Mianowana:

pracowniczka kontraktowa w Państwowym Zakładzie Higjeny w Warszawie Jędrzejowska Aniela — do odwołania technikiem laboratoryjnym w IX st. sł w tymże Zakładzie dnia 11.II 1930 r.

Przeniesiony:

prow. rejestrator w X st. sł. w Państwowym Zakładzie Higjeny Wiszniewski Ludomił— do Zarządu Centralnego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w dotychczasowym charakterze i stopniu służbowym dnia 1.II 1930 r.

C) We władzach wojewódzkich:

Mianowani:

W Urzędzie Wojewódzkim w Krakowie:

prow. naczelnik wydziału w V st. sł. Walicki Tadeusz — naczelnikiem wydziału w V st. sł. dnia 22.II 1930 r.

W Urzędzie Wojewódzkim we Lwowie:

księgowy w VII st. sł. Sawracki Stanisław— naczelnikiem rachuby w dotychczasowym VII st. sł. dnia 3.II 1930 r.

starosta powiatowy w VI st. sł. we Włodzimierzu Drojanowski Wacław-Ignacy — naczelnikiem wydziału w V st. sł. z poruczeniem funkcyj Wicewojewody Lwowskiego — dnia 21.II 1930 r.

W Urzędzie Wojewódzkim w Łodzi:

starosta powiatowy w VI st. sł. w Sieradzu Jellinek Józef — naczelnikiem wydziału w dotychczasowym VI st. sł. dnia 21.II 1930 r.

W Urzędzie Wojewódzkim w Poznaniu:

starosta powiatowy w VI st. sł. w Rawiczu Chmielewski Kazimierz — radcą wojewódzkim w dotychczasowym VI st. sł. dnia 13.II 1930 r.

W Urzędzie Wojewódzkim Wołyńskim w Łucku:

pracownik kontraktowy w VII grupie uposażenia Chrzanowski Wacław — do odwołania naczelnikiem rachuby w VII st. sł. dnia 19.II 1930 r.

Przeniesieni:

naczelnik wydziału w V st. sł. i Wicewojewoda we Lwowie Pilecki Jerzy — do Zarządu Centralnego Ministerstwa w charakterze naczelnika wydziału w dotychczasowym V st. sł. dnia 1.II 1930 r.

radca wojewódzki w VI st. sł. Syska Mieczysław—z Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi do Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku — dnia 13.II 1930 r.

asesor w VIII st. sł. Paszkiewicz Władysław—z Urzędu Wojewódzkiego w Nowogródku w obręb województwa wileńskiego — dnia 19.II 1930 r.

referendarz w VIII st. sł. Godlewski Adam—z Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu do Zarządu Centralnego Ministerstwa dnia 21.II 1930 r.

naczelnik wydziału w V st. sł. i Wicewojewoda w Kielcach Dr. Dziadosz Władysław do Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku z poruczeniem funkcyj Wicewojewody białostockiego dnia 25.II 1930 r.

naczelnik wydziału w V st. sł. i Wicewojewoda w Białymstoku Dr. Kroebl Adam do Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach z poruczeniem funkcyj Wicewojewody kieleckiego dnia 25.II 1930 r.

referendarz w VII st. sł. Dr. Werber Leopold — z Urzędu Wojewódzkiego w Tarnopolu do Starostwa w Baranowiczach dnia 28.II 1930 r.

Zwolnieni ze służby:

referendarz w VII st. sł. w Urzędzie Wojewódzkim w Łodzi Lewandowski Ludomir—na własną prośbę z dniem 28.II 1930 r.

radca wojewódzki w VI st. sł. w Urzędzie Wojewódzkim w Białymstoku Peretjatkowicz Tadeusz — na własną prośbę dnia 11.II 1930 r.

Przeniesieni w stan spoczynku:

pozostający w stanie nieczynnym radca wojewódzki w VI st. sł. w Urzędzie Wojewódzkim w Wilnie Makarow Wacław—z dniem 28.II 1930 r.

radca wojewódzki w VI st. sł. w Urzędzie Wojewódzkim w Warszawie Dr. Gołąb Stanisław — dnia 11.II 1930 r.

pozostający w stanie nieczynnym referendarz w VII st. sł. w Urzędzie Wojewódzkim we Lwowie Ulm Aleksander — dnia 28.II 1930 r.

Przeniesiony w stan nieczynny:

radca wojewódzki w VI st. sł. w Urzędzie Wojewódzkim w Krakowie Olszewski Władysław — uchwałą Rady Ministrów z dn. 7.II 1930 r.

D) We władzach powiatowych,

Mianowani:

naczelnik wydziału w VI st. sł. w Urzędzie Wojewódzkim w Łodzi Kaczyński Stanisław — starostą powiatowym w Ostrowie Wielkopolskim w dotychczasowym VI st. sł. dnia 13. II 1930 r.

prow. starosta powiatowy w VII st. sł. we Włodawie Ćwikliński Paweł — starostą powiatowym w dotychczasowym VII st. sł. dnia 22. II 1930 r.

prow. starosta powiatowy w VII st. sł. w Płońsku Wojciechowski Antoni — starostą powiatowym w dotychczasowym VII st. sł. dnia 22. II 1930 r.

radca wojewódzki w VI st. sł. i kierownik starostwa w Ostrowie Wielkopolskim Ekkert Józef — starostą powiatowym w Rawiczu w dotychczasowym VI st. sł. dnia 13. II 1930 r.

prow. starosta powiatowy w VII st. sł. w Horodence Hübner Włodzimierz — starostą powiatowym w dotychczasowym VII st. sł. dnia 22. II 1930 r.

Dr. Onoszkowicz — Jacyna Władysław, kontraktowy lekarz powiatowy w Starostwie powiatowem w Horochowie, do odwołania lekarzem powiatowym w VII st. sł. w temże Starostwie, z dnia 12. II 1930 r.

Dr. Pilecki Łazarz, prowizoryczny urzędnik w VII st. sł. w Starostwie Grodzkiem w Krakowie, lekarzem powiatowym w VII st. sł. w temże Starostwie, dnia 25. II 1930 r.

Dr. Wojciechowski Czesław, prowizoryczny lekarz powiatowy w VII st. sł. w Starostwie powiatowem w Gostyninie, lekarzem powiatowym w VII st. sł. tamże, dnia 25. II 1930 r.

Przeniesieni:

prow. starosta powiatowy w VI st. sł. Czarnocki Stefan—ze starostwa w Kosowie Poleskim do Starostwa w Krzemieńcu dnia 13.II. 1930 r.

starosta powiatowy w VI st. sł. Bukowski Bolesław — ze Starostwa w Krzemieńcu do Starostwa w Sieradzu dnia 13.II. 1930 r.

referendarz w VII st. sł. Zamirski Ferdynand—ze Starostwa w Brzesku do Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu dnia 19.II. 1930 r.

referendarz w VII st. sł. i kierownik Starostwa w Kostopolu Kubicki Zygmunt—do Starostwa we Włodzimierzu w dotychczasowym charakterze i stopniu służbowym z poruczeniem kierownictwa tego Starostwa dnia 28.II. 1930 r.

Przeniesieni w stan nieczynny:

uchwałą Rady Ministrów z dnia 7.II.1930 r. starosta grodzki w VI st. sł. pow. Warszawa — Południe Biendarzewski Henryk; referendarz w VII st. sł. w Starostwie grodzkiem we Lwowie Galeński Mieczysław.

E) W Policji Województwa Śląskiego:

Przeniesiony w stan nieczynny:

nadkomisarz Policji Woj. Śl. w Katowicach Łukaszkiewicz Kazimierz — uchwałą Rady Ministrów z dnia 7.II. 1930 r.

Drukarnia Policyjna, Warszawa, ul. Długa 38.